

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:
Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Együtt.

Budapest, március 4.

(v.) Együtt vagyunk hát, sokan vagyunk együtt. Nemes szándékok hozták ezt a hatalmas táborot együvé. És a közösen vállalt munkának erkölcsi komolysága fogja tartóssá tenni az új frigyét. Eddig küzdöttünk egymás ellen; ezentul vetélkedni fogunk egymással: a fegyvereket leteszszük, mert elég volt a rombolásból, és szerszámot ragadunk, mert dolgozni és alkotni kell. Szívós munkatörő és rendületlen lelkesedést követel a feladat az óriási arányúvá nőtt szabadelvű párttól. Ki kell gyomlálni a visszavonást a közélet szántóföldjéről; valamint a parlamentben ledőltek a pártorompók, a politikai önzésnek e záró vonalai, azonképpen le kell dőlniök a közvéleményben is. Testvért lásson a magyarban a magyar, a szeretet s a bizalom kötelékei fűződjének ismét a családiaságából már-már kivetkőzött társadalom köré. A más gondolkozásnak ne ellenség, hanem ellenfelek legyenek szemünkben: a politikai gyűlölködést váltsa fel valahára a meggyőződés lojális türelmessége. A többség ne legyen kényura a kisebbségnek, hanem versenytársa az elvszilárdságban és az önzetlenségben. A közélet regenerálását ezen a ponton kell megkezdeni. Nem jelenti ez az unalmas renyheséget; harc még lesz, legyen is; csak a szenvedélyek vad dulakodása az, aminek meg kell szünnie.

Aztán restaurálni kell a jogrendet is. Az a gyászos múlt, amelylyel az új korszak végképpen szakít, szívesen szétvált mindent ezen a téren. Semmibe sem vette az egyéni szabadságot; félrugta a törvényvonta korlátokat s a polgárokat a hatalom eszközeivé akarta silányítani. A közigazgatás nem a polgárok jogait és érdekeit védte a hatalom

ellen, hanem a hatalom önkényének vált ezerkezü szolgájává a polgárok ellenében. Abban a szomorú időben a feje tetejére állították a jogrendet. Most ismét vissza kell azt a talpára állítani. Hadd tudja meg a polgár, hogy az ő szabadságán nyugszik az állami rend s hogy az ő jogai a törvény oltalma alatt állanak, amely ellen hiába intéz támadást a hatalom, mivel a törvényt akarván bántani, csak magamagát sebezheti meg. Hadd tudja meg a nemzet, hogy politikai meggyőződéseit senkit üldözni nem szabad, mert a nemzeti akarat az egyes polgárok akaratának összegezése s így minden egyéni meggyőződés egy-egy része a törvényhozói szuverenitás forrásának. Mindezek az eszmék elkallódtak közéletünkben. Vissza kell őket szerezni és vissza kell vivni feltétlen uralmukat. Ezen az uton lesz rekonstruálható a nemzeti önértet. A közvéleménynek eddig nem volt sem akarata, sem ereje, nem is lehetett. Rendszeresen kisorvasztották belőle mind a kettőt. A hol a hatalom dusan jutalmazza az elvtelenséget és keményen bünteti a meggyőződés önállóságát, ott a közvéleményből kivész a méltóság és a hatalom. Pedig nálunk hosszú időn át ilyen szellemben működött a kormányzat. A polgárokat magához bilincselte a haszonlesés szálaival vagy, ahol ez nem sikerült, ott rájuk uszította az erőszakot. A nemzetnek választania kellett két baj közül: vagy eladta magát, vagy meg kellett magát adnia. Így sorvadott ki a nemzetből az erkölcsi háterinc. Ezt a kórságot megszüntetni, a második feladat.

A harmadik pedig egy eleven kapcsolatnak létesítése a törvényhozói hatalom és a nemzeti akarat között. A magyar parlamentarizmus ma olyan, mint egy holt laguna, a melyben nem lüktet az apály és dagály törvénye, s amelynek lomha színe alatt dög-

leletes párákat tenyész a poshadás. Nálunk ma a hatalom gyártja a parlamentet, holott a dolgok tisztességes és természetes rendje szerint a parlamentnek kellene a hatalmat alkotnia. Ez az állapot a végrehajtó hatalom diktatúráját jelenti, a kormányzatnak korlátlan abszolútizmusát. De jelent még egyebet, ennél sokkal veszedelmesebbet is. Ha a terrorizmus kiüldözi a választókból s a korrupció meghamisítja a választásokban a nemzeti akaratot, akkor a nemzeti akarat nincs megsemmisítve, hanem csak ki van üldözve a maga alkotmányos alapjából, a parlamentből. És ha kiüldözték onnan, ahol lennie kellene, akkor elmenekül oda, ahol sohasem volna szabad tartózkodnia: elmenekül a polgári jogokból kizárt széles néprétegek közé, ezek nem üzik el a hajléktalanná vált nemzeti akaratot, hanem maguk közé fogadják, féltett kincsként őrzik, millió lelkek mélyén adnak neki biztos buvóhelyet. Veszedelmes állapot ez: a lappangó forradalom állapota. A parlamentből kirekesztett nemzeti akarat bujdosónak csap fel és végig izgatja a közélet kitagadottjainak millióit. Titokban megszervezi, félelmetes gondossággal előkészíti a forradalmat. A kormányzati abszolútizmusnak ilyen rémes visszhangja két idővel alulról. A forradalom nem egyéb, mint a tömegek abszolútizmusa; a végrehajtó hatalom diktatúrája nem egyéb, mint kormányzati forradalom. Mihelyt megbillen a közélet egyensúlya, amelyet csakis a nemzeti akarral azonos parlamenti akarat tud biztosítani, két forradalom keresztüze közé jut a nemzet. Az egyiket, a miniszteri abszolútizmust, szerencsésen leverte az új irányzat. De a munkának ez csak az egyik fele. Most új csatornán át be kell vezetni a parlamentbe a nemzeti akaratnak tiszta hullámain, hogy ekképpen elháruljon a másik veszedelem is.

TÁRCA.

A zsandárok.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Thury Zoltán.

Mikor még künn a falun nyaralóban voltak az urak, egy öreg oláh asszonytól vásárolták a tejt. A vén, nyár közepén is az orra hegyéig kendőbe bonyált néni hamar megbarátkozott az uri népekkel és lecsüngő sovány vörös kezében a még párolgó sajtát lóbázva, elmondta az ügyesbajos dolgait. Az uraknak nem sok gyönyörűségük telttől a hosszas, ide-oda elkavilláló beszédében, amiben szó volt a papról, az adóról, a vetésről mind egy szuszra, hanem a tej kedvéért nem akarták megbántani az öregot s hagyták, hogy motyogjon, míg ki nem fogy a szóból. Akkor aztán tovább állott. Vele ment a kutyája is, egy kis sűrű kopottas szőrű kócs, valami uri és paraszt keverék, amely azonban besületes kutyatisztességgel magaskodott a vén asszonyhoz s mint a viselkedésből látni lehetett, soha föl nem hánytorgatta az uri származását — és a vén néni vedlett, egészen olesósfajta szöttes víganójába kapaszkodva, elítélt az udvarról a kis unoka is, egy nagyszemű sovány kis loányka. Talán kilenc esztendősen lehetett. Vad, ha valaki fölemelte a kezét, félreugrott, azt hitte, hogy meg akarják ütni s zablatt, ha hívták, de másfelé, el toronyirányban valamerre. Ha mégis megszorították egy sarokban, ugrásra készült, mint egy maeszkakolyka s kétségbeesett pillantással lest a rést, amin át elmenekülhet. Ezen sűteményekkel próbált megszelidíteni, de ha nyujtották feléje, nem ment utána. Oda kellett dobni neki, mint egy kis

kutyának s akkor is jó messze, hogy ne kelljen tartania semmi alattomos támadástól. Ugy kell lenni, hogy odakünn a faluban sokat püfölték a gyerekek. Csak a nagyanyja mellett érezte jól magát, ha az egyik keze fogta a vén kontórt. Akkor aztán még valami diadalmas derű is ült a szemébe. kihívás, hogy most bántatok, ha mertek.

Az öreg asszonynak pedig igen nagyon terhére volt a gyerek. Kívénült már az ilyes gondból és sokféle akadt dolga, különösen nyaranta, amikor a városiak ellettek a völgyet és mindig maga után húzni ezt a kis vadat, mindig. . . Más gyerekek az után nőnek föl annak rendje és módja szerint, hanem ezt mindig pufálják, mert egy kicsit félbemaradt legény, bírnak vele. Mert a gyerekeknek is egészen külön története volt, amint sok zavaros szóból kiszült végre. Az apját főbeverte valami legény, akit az anyja biztatott föl erre. Akkortáiban sokszor fordultak meg náluk a zsandárok s úgy kell lenni, hogy a gyerek emlékszik meg rájuk, mert ha az utca végén lobogva tűnik föl a kakastollas zsandáraszkó, ő már visítva szalad félre valamerre ki a rétre vagy le a patak mellé. Az anyját annak idején előbb ez a fórum vette a kezébe. Bizonyos furtangos kötések alkalmaztak a csuklóira láncból s szorították, hogy az asszony tától szájjal, hang nélkül esett végig a földön s aztán valott, mint a paranesolat. — Azóta is benn ül a tömlőben. A gyerek ezt is tudja s ha sutognak körülötte, gyanakodva pislog bele az arcokba, hogy vajjon nem-e ez a történet van szóban. Különbben innen származott az egész szerencsétlenség. Ezt a történetet neki se akarta elfelejtetni a falu s ha a gyerekek kékre pufáltak, nem csinált nagy esetet senki se belőle. Tudniillik azt mondták, hogy az apja vére égve kiált.

Azután jóval később, ősz felé, némi engedelményeket tett a városi gyerekeknek. Voltakép-

pen csak a kutyát utánozta, amely eleintén szintén tartózkodó volt, de aztán egyszer megfelekedett magáról s kergetőzni kezdett a gyerekekkel. Akkor sandán bámult reá a kis leány, s mintha csak utána menne, elbocsátotta a nagyanyja szoknyáját. A kutyá visszapislogott reá s szűkölve, furán ugrálva hívta, hogy: gyere. A beszéd és a játék is megállott egy percre, olyan esendes pillanat következett, amittől elérő-műlt a gyermek. Már iramodott vissza az öreganyjához, éppen csak a bolondos kutyára vetett egy báméskodó, tétova pillantást, amikor az egyik városi gyerekek, egy kis punkum fuessának a kis zive valami jót sugott. Oda lépett hozzá s megfogta a kezét, azt, amelyikkel nem volt a nagyanyjának növe s cibálni kezdte. Beszélt is hozzá:

— Gyere, nő. Látod, a Pikulás is eljött, nem bántunk. . .

A Pikulás a kutya volt, az is vakkantott egyet-kettőt s talán ezt értette meg inkább a gyerekek, mert hirtelen elhatározással otthagya a szöttes szoknyát s letelepedett a gyerekek közé a porondba.

Olyan egyszerű falusi dolog ez, hogy idáig talán nem is érdekelt senkit, csak engem, aki a vad gyermeket bámultam napról-napra és lestem, hogy ugyan mi lesz vele. Az igaz, hogy egyéb dolgom ugy se volt. Meg a falut is láttam körül, szétszórtan az uri vendégek telepe alatt a sok kis piszkos házat, amik közül úgy felülről nézve nem igen lehetett kitalálni, hogy melyik a ház és melyik a pajta, a sok embert, akinek egy a formája, egy a gondja, egyforma a szegénysége, még a járása is, mint ahogy egy és ugyanazon módon bűdös a dohány, amik kurta, elrágott száru pipából füstöl, s az asszonyokat, lompos, pletykás, a nyomorúságba belehízott csupa egyforma fehérepeket, akik mind nagyon istenesek

a tanácsban jó magyar érzés, erre csak ezt írhatja vissza! (Ugy van! Ugy van!) a szélsőbaloldalon.) A Hentzi-szobor felállítására a magyar ifjúság elé pokoli gondolat volt, akárkire volt.

Rigó Ferenc: Csatornában a helye.

Elnök: Rigót rendreutasítja.

Kubik Béla: Eljen Rigó Ferenc!

Elnök: Kubikot is rendreutasítja.

Kubik Béla: Visszaszáll ez az elnökre!

Elnök: Újból rendreutasítja Kubikot és figyelmezteti, hogy tartsa magát a házszabályokhoz.

Thaly Kálmán: Idezi Jókainak egy cikkét, ahol azt írja, hogy ne bolygassák a kísérleteket. Kijelenti, hogy pártja valamint eddig nem szavazott meg egy ujoncjavaslatot sem, most sem szavazza meg, hanem küzdeni fog az önálló magyar nemzeti hadsereg érdekében. (Elnök helyeslés és éljenzés a szélsőbaloldalon.) Az önkéntesek vizsgáira nézve kiemeli, hogy a 25 százalékos lukás szintén csak a gyűlöletes szellem kifolyása, amit ott a magyarság ellen táplálnak. Adatokkal támogatja ezt az állítást. Az öngyilkosok száma, amit a másik kimutatás tüntet fel, nagyon tekintélyes, a legutóbbi évben 50-nel növekedett a számuk. Ebben része lehet a szülői háztól való elszakadásnak is, de azt hiszi, hogy logikább az altsztek durva bánásmódja, az oka. Végül kijelenti, hogy sem ő, sem pártja nem fogadhatja el ezt a javaslatot, mert ők az önálló magyar nemzeti hadsereget küzdenek. (Helyeslés a szélsőbalalon.)

Mócsy Antal: Az ujoncjavaslatot, melyet ugyis megszavaz a kormánynak, nem kíván foglalkozni. Röviden foglalkozik a honvédelmi miniszter két jelentésével. A vallásosságra nagyobb súlyt kellene fektetni.

Elnök a vitát bezárja.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Thaly mai felszólalása quodlibetszerű és nagyon érdekes volt. (Derűltség.) Tessék megkérdezni a hadseregben szolgáló magyarokat, de nem a rosszat, hanem a zömét, azok nem fognak panaszkodni. Ha valaki panaszkodik s kutatta a panasz okát, mindig kitudt, hogy az illető dominus volt a hibás, nem pedig a hadsereg. Nézzük a magyar egyetemet; itt nincsenek csehek, sem lengyelek, mégis megbuknak, hát a hadseregnél is bukhatnak az önkéntesek. (Derűltség.)

Mócsy Antal megjegyzi, hogy a vallásosság alapját a családban, az iskolában kell megvetni, legényeket már nem lehet úgy nevelni. Különbösen sincs idő erre a hadseregnél. A katonaságnál vallás tekintetében különbséget nem tesznek. A katolikusoknak többeségben; csak nem képelhető, hogy ezeket korlátozzák. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jobbfelől. Felkiáltások a szélsőbalalon: Hentziről beszéljen!)

Mócsy Antal: Félreértett szavait magyarázza.

Elnök: Felteszi a kérdést.

A többség a javaslatot általánosságban elfogadja, valamint részleteiben is vita nélkül.

A két jelentést is tudomásul veszi a többség.

Az **elnök** ekkor javasolja, hogy a legközelebbi ülésre a ma elfogadott két javaslat harmadszori olvasása tüzessék ki. (Helyeslés.)

(A munkarend.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Azon nyilatkozatban, illetőleg beszédben, melyben a képviselőház előtt kifejteti bátorokdát, hogy mindenképp a provizóriumról szóló törvényjavaslatok — mindannyit értem — és az ujoncmegajánlásról és a véd-erőről szóló javaslatok vétessenek tárgyalás alá, ezt úgy értem, hogy első sorban és annyira, amennyire lehet, ezen törvényjavaslatokat tárgyalja a t. Ház, abban a sorozatban, amint voltam szerencsés előterjesztésem megtenni, tudniillik, hogy először az indemnity-törvényjavaslatot, majd a véd-erő- és az ujoncmegajánlási törvényjavaslatok után a gazdasági provizóriumról és a Horvát-Szlavon- és Dalmátországról való pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról szóló javaslatok tárgyalassanak. A gazdasági provizóriumról szóló törvényjavaslatot, mint a t. Ház tudni méltóztatik, tegnap visszavontam és helyette egy másik törvényjavaslatot volt szerencsém a Ház asztalára letenni. Ezt az általam tegnap letett törvényjavaslatot a pénzügyi bizottság csak ma tárgyalván, arról csak hétfőn fog jelentést tehetni a t. Háznak. Ez a törvényjavaslat tehát hétfőn még a Ház napirendjére nem lesz tűzhető.

Azt kérem tehát a t. Háztól, méltóztatassék hozzájárulni ahhoz, hogy a hétfői napot munka nélkül nem töltve, a hétfői nap napirendjére olyan kisebb jelentőségű törvényjavaslatok tárgyalását tűzzük napirendre, így tehát közbeszúrva ezen törvényjavaslatok közé, amelyeknek tárgyalása, gondolom, minden aggály nélkül hétfőre kifizethető, mert azoknak tanácskozás alá vétele hosszú előkészületet nem igényel. Azt vagyok bátor javaslatba h-zni konkrétan: méltóztatassék a tisztelt Háznak a hétfői ülés napirendjét a következőkben megállapítani.

(Halljuk! Halljuk!) Először is a ma megszavazott törvényjavaslatok végleges megszavazása történnék, ennek megtörténte után legyen kezves a Ház napirendre tűzni a következő, részint törvényjavaslatokat, részint jelentéseket:

Először is a székesfővárosi Margit-hídnak a Margit-szigettel való összekötéséről a pénzügyminiszter törvényjavaslat. (Helyeslés.)

Másodszor a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben az 1897-iki számadási év pótegyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások, és hitel-átruházásokról az állami számvé-
szék jelentése és pótlétele.

Gondolom, ugyszólván kurrens tárgyat képezik ezek a t. képviselőház tanácskozásának és minden aggály nélkül kifizethető.

Azután a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben az 1898-iki számadási év első negyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások, hitel-átruházásokról az állami számvé-
vőszék jelentését, Azután következnek a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben az 1898-ik évi számadási év második negyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hitel-átruházásokról az állami számvé-
vőszéknek jelentése.

Ezen négy tárgynak kifizetését kérem a hétfői napirendre. Azonkívül, miután tudom és helyesnek tartom, hogy a t. képviselőház a legközelebbi teendőkre vonatkozólag is orientálni akarja magát és a helyes munkarend és időbeosztás szempontjából célszerűnek tartom napokkal előbb jelezni, mielőtt a Ház határozatot hozna, amit én preokkupálni nem kívánok, csak orientálás szempontjából azt vagyok bátor jelezni, hogy az én nézetem szerint kedden a Ház ülést ne tartana, hanem szerdán felvenné a Ház, de majd, hétfőn fog felelte határozni, a gazdasági provizóriumról szóló pénzügyi jelentés alapján a törvényjavaslatot és a horvát egyezmény meghosszabbításáról szóló javaslatot. Ezen két törvényjavaslat tárgyalása után kérem a Házt, hogy vegyen föl egy tárgyat, amely sürgős, fontos, nagyjelentőségű és kihatásban azt hiszem, oly intézkedéseket tartalmaz, amelyek az ország minden részét érdeklik, a t. Háza vonatkozólag is azzal a sürgősséggel bír, hogy ennek a kérdésnek elintézését, azt hiszem, a Ház minden tagja csak óhajja és kívánja s ez nem más, mint a magyarországi városok és községek fogyasztási adótermésztől jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről a pénzügyminiszter törvényjavaslat, kapcsolatosan ezzel Pozsony szabad királyi város közönségének kérvénye, amely ez iránt előterjesztett. Ennek a két dolognak elvégzése után kérem a képviselőházat, hogy méltóztatassék az 1899. évi állami költségvetés tárgyalását megkezdeni, de ezen két dologra nézve a Háznak a határozat meghozatalát hétfőn kérem. Én most csak előre akartam a t. Házt tájékoztatni, hogy a kormánynak mi a szándéka.

Polonyi Géza: Magam részéről csak két szóval járulok a vitához. Azt hiszem, hogy a tisztelt miniszterelnök ur csak megfélekedett róla, hogy a kvóta kérdésében leérkezett királyi kézirat feltétlenül eldöntésre vár. Nem teszek e tekintetben proposíciót, tisztán a miniszterelnök ur belátására bízom, másodszor, a Rakovszky-féle mentelmi ügy szintén elintézendő, amelyek nemcsak napirendre voltak tűzve, hanem már tényleg tárgyalattak, úgy hogy csak a Ház teljes konszenzusával vált lehetségessé, hogy ezen napirend félre téve, újabb törvényjavaslatok vétettek tárgyalás alá. Nem teszek konkrét proposíciót, csupán figyelmébe ajánlom a tisztelt Háznak, hogy ezeket a dolgokat feltétlenül el kell intéznie ezen sorrendben, még pedig minél előbb.

Széll Kálmán miniszterelnök: Én nem feledek-tem meg egyik úgyről sem, csak most emliteni talán elmulasztottam, de azért nem emlitettem, mert a hétfői ülésnek fűadata lesz a napirendet megállapítani, én most csak tájékoztatni kívántam a Házt, hogy azon fontos kérdések, amelyek tárgyalását a legközelebbi napokra kifizetni óhajtom, melyek és mily természetűek, de ez nem zárja ki, hogy a hétfői ülésben a legközelebbi ülések napirendjének megállapításának erre a két kérdésre is a Ház reflektáljon. Már ma van szerencsém kijelenteni, miután hivatalos elfoglaltságban hétfőn nem lehetek szerencsés a Házban jelen lenni, igenis arra kérem, illetőleg fogja kérni a t. Házt az én teljes hozzájárulásommal az elnök ur, akivel ez iránt már végeztem, hogy mindkét kérdést, a kvótajelentés tárgyalásának kérdését és a mentelmi kérdést akár a szerdai, akár a csütörtöki ülésben, megelőzőleg a költségve-

tés tárgyalását a t. Ház napirendre tűzze; teljesen hozzájárulok tehát, nincs arra vonatkozólag semmi különbség köztem és Polonyi Géza képviselő ur között, hogy ennek a két kérdésnek tárgyalását igenis óhajtom, mert azt akarom, hogy ebben a kérdésben a Ház végleg állást foglaljon.

Rátay László: Azt indítványoznám, hogy a hétfői ülésre, tekintettel arra, hogy még rendkívüli nagy és fontos kérdések tárgyalása vár elintézésre, a hétfői ülésre kifizető két törvényjavaslat mellett igen kényelmesen elintézhetőnk a bizottsági tagok megválasztását, hogy ebben a tekintetben is a Ház teljesen kiegészítő legyen.

Széll Kálmán miniszterelnök: Én kérem a képviselőházat, hogy ezt a kérdést illetőleg a bizottsági tagok választását, még hétfőn ne méltóztatassék napirendre tűzni. Kijelentem, hogy ez is minél előbb meg fog történni.

Elnök: Felteszi a kérdést.

A Ház a miniszterelnök javaslatát fogadja el.

(Törvénytelen házkutatás.)

Elnök: Következik az interpelláció.

Vitontai Soma hosszabb felszólalás kíséretében a következő interpellációt intézi az igazságügy-miniszterhez:

1. Van-e tudomása a t. igazságügyminiszter urnak, hogy a budapesti királyi büntetőtörvény-szék egyik vizsgálóbírája ez évi március hó másodikán délután négy detektív és rendőri segítségkezes mellett behatolt a Magyar Estilap politikai lap szerkesztőségébe s kiadóhivatalába és ott egy ugyanazon lapban megjelent hírlapi közlemény kéziratát követelte; midőn pedig a jelen volt kiadóhivatali főnök a sajtótörvényi idevonatkozó szakaszaira hivatkozva ennek kiadását megtagadta, házkutatást rendelt el 17900—99. számú végzésével?

2. Tudja-e az igen t. igazságügyminiszter ur, hogy a hozott végzés tartalmából világos kiti-
nőleg a legnagyobb törvénytelenség és a legsúlyosabb jogtörzés forog fenn, mivel a fontos alkotmányjogi biztosítékot képező sajtótörvény megkerülésével és kijátszásával a hírlapi cikk kéziratának kutatása rendeltetett el a nélkül, hogy eme kéziratot reprodukáló hírlapi cikk tartalma miatt bármikor is sajtópanasz terjesztetett volna elő, akár köz-, akár magánvádló által; a nélkül, hogy eme cikk üldözése miatt bármikor is a Budapest-kerületi sajtóvizsgáló bíró ur által bárki ellen is akár sajtónyomozás, akár sajtóvizsgálat elrendeltetett volna?

3. Van-e tudomása az igen t. igazságügyminiszter urnak, hogy a vizsgálóbíró ur által hozott 17900—99. sz. végzés tartalmából sem tűnik ki, hogy kinek az indítványára, kinek a parancsára jártak el; ámde indokul azt jelzi a végzés, hogy a cikkirő a közlemény adatait csak csakis büntetőcselekmény utján juthatott.

4. Mivel pedig maga ez az indoklás, mely szerint azért, mert a hírlapi cikknek adatai gyanus találtak, akár az ügyesség, akár a vizsgálóbírósság nem is ama gyanus hírlapi cikk esetleges megtorlását célzó sajtóeljárás keretén belül, hanem a sajtótörvényt egyenesen ravaszul kijátszva és alaki és fokozatos felelősség elve által nyújtott immunitást megtámadva a rendes bünvádi pör szabályai szerint a hírlapi cikk ke-
lekezésének, megírásának körülményeit, sőt a cikkirő személyét is rövid uton sajtóvizsgálat nélkül az 1848: XVII. törvény cikk és az 1867. május 17-iki igazságügyminiszteri rendelet összes ide vonatkozó szabályai figyelmen kívül hagyásával kutatni: ez oly eddig, páratlan visszaélést képez, mely súlyos megtorlást kíván.

5. Tekintve pedig, hogy a vázolt eljárás a bírósági rendes hatáskörön kívül az alkotmány-törvények feltűnő megsértésével eszközöltetett; tekintve, hogy a mennyiben előzetesség nem forog fenn, akár az ezen eljárást indítványozó, akár ezen indítványt elfogadó bíróság részéről nagyfokú hanyagság és tájékozatlanság tapasztalható, kérem, hajlandó-e az igazságügyminiszter ur az ügyben szigorú vizsgálatot megindítani, erről a képviselőháznak jelentést tenni és azokat, akik ezen eljárásra okot szolgáltatottak, a törvény szigorával sújtani?

Elnök: Az interpelláció kihatást a miniszternek

Az ülés háromnegyed egykor végződik.

BELFÖLD.

Két provizórium. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott a kiegyezési és a horvát pénzügyi provizóriumok tárgyalása végett. A napirend előtt Széll Kálmán miniszterelnök, mint a bizottság volt elnöke, üdvözölte a megjelent tagokat. Mélyen fájlatja, ugymond, hogy a bizottságtól meg kell válnia, de mivel két nap óta sajnálatára már nem képviselő, ennél fogva pénzügyi bizottsági tag sem lehet. Nehezen válik meg ettől az előtte oly becses és kedves munkakörtől és kéri a tagoknak jóakarátát mostani új hivatalos minőségében is. Együtt ajánlja, válaszsák meg elnökül Falk Miksát, ki az elnöki széknek épp úgy diszere lesz, mint eddig a pénzügyi bizottságnak. A bizottság egyhangulag megválasztotta elnökül Falk Miksát, ki az elnöki széket elfoglalván, köszönetet mond az őt ért kitüntetésért. Érti, hogy igen nehéz ennek a tisztségnek betöltése oly elnök után, milyen a lelépő, de vigasztalja az a tudat, hogy Széll Kálmánt teljesen pótolni senki sem lett volna képes. A költségvetés általános előadójának Neményi Ambrust választotta meg a bizottság.

Ezután a *kiegyezési provizóriumról* szóló törvényjavaslatot Pulszky Ágost előadása mellett — Matkóvics Sándor és Lukács pénzügyminiszter felszólalása után — a *horvát pénzügyi provizóriumról* szóló javaslatot pedig Neményi Ambrus előadása mellett elfogadta a bizottság.

Mint hogy a költségvetés tárgyalása legközelebb kezdetét veszi, az egyes költségvetési fejezetek előadott megválasztottak. Az általános jelentést előadja: Neményi Ambrus, a kis tárcákat Szabó Imre, a belügyi tárcát Gajári Ödön, a kereskedelmi tárcát Pulszky Ágost, a földművelésügyi tárcát Pap Géza, a vallás-és közoktatásügyi tárcát Teleky Sándor gróf, az igazságügyi tárcát Rohonyi Gyula, a honvédelmi tárcát Szerb György, a pénzügyi tárcát Neményi Ambrus.

Jelentés a közoktatás állapotáról. A képviselőház közoktatásügyi bizottsága Molnár Antal elnöke alatt ma ülést tartott, melyen a közoktatási kormány részéről Wlassics Gyula miniszter és Szilágyi államtitkár volt jelen. Az elnök az ülést megnyitván, a bizottság örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy az új kormány közoktatásügyi miniszteréül azt a férfit üdvözölheti, aki ezt a tárcát eddig is annyi sikerrel vezette. Meg van arról győződve, hogy a hazai kultúra minden igaz barátja osztozik a bizottságnak ebben az érzésében. (Általános élénk helyeslés.)

Wlassics miniszter melegen köszöni a szíves megemlékezést s kéri a bizottságot, részesítse őt továbbra is az eddig tapasztalt támogatásban. (Általános élénk éljenzés.)

Tárgyalás alá vette ezután a bizottság a *közoktatás állapotáról* szóló huszonehétedik minisiteri jelentést. Beható tanácskozás után, melyben Sággy Gyula, Kiss Albert, Mezei Mór, Ciocan János, Dániel Márton és Szinyey-Merse Pál bizottsági tagok vettek részt s Wlassics miniszter a felvetett kérdésekre tüzetes felvilágosításokat adott, elhatározta a bizottság a minisiteri jelentésnek tudomásul vételét.

Általános helyesléssel vette a bizottság tudomásul különösen a *tanítói korpátlétek* ügyében a miniszter által adott felvilágosításokat.

Tárgyalás alá vette a bizottság végül az országos *tanítói nyugdíj-és gyámalapra* és az 1894. évi XXVII. törvényeik alapján létesített országos nyugdíj-és gyámintézetre vonatkozó minisiteri jelentéseket, amelyeket Mezei Mór előadó tüzetesen ismertett. A jelentések tudomásul vétele után a bizottság jegyzőjét, Kanmerer Ernőt bízta meg a megállapodásairól szóló jelentésnek a Ház elé terjesztésével.

Hock János képviselőházi jegyzősége. Hock János országgyűlési képviselő, a képviselőház jegyzője ma megjelent Perczel Dezső képviselőházi elnöknel és bejelentette, hogy a nemzeti párt feloszlására való tekintettel lemond jegyzői tisztségéről. Perczel tudomására adta ezt Széll Kálmán miniszterelnöknek, aki erre magához kérte Hock Jánost és miután kifejtette előtte, hogy a nemzeti párt megszűnésének semmi ingerenciája nincs az ő képviselőházi tisztségére, felkérte, tartsa meg tisztjét az új tisztkar megalakulásáig, ami az új ülészakban fog megtörténni. Hock János erre kijelentette, hogy visszavonja lemondását.

Kongrua-gyűlés. Az országos központi katolikus kongrua-bizottság március 14-én, délután öt órakor Samassa József egri érsek elnöke alatt gyűlést fog tartani a bizottságnak hold-utcai helyiségében. A gyűlés főpontja király ő felsége elhatározása és leirata a kongrua-ügyben, Napirenden van a ta-

goknak osztályokba való sorolása és a titkári állás betöltése, amelyre egyedüli jelölt Dedek Crescens Lajos, az ismert egyházi férfiú, aki eddig is ellátta a titkári teendőket.

A függetlenségi és 48-as párt holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tart.

Az új helyzet.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, március 4.

Egy-két nap mulva törvény lesz az indemnitás, — ma volt a képviselőházban a harmadik olvasása — meglesz az ujonetörvény is, egyszóval utolsó napjait éli az ex-lex állapot. Az új kormány átvette az ügyek vezetését az egész vonalon; a hivatalos bemutatkozásokon nagyobbára átestek, — ma a miniszterelnökség tisztikarát fogadta Széll Kálmán — még egy-két tisztelgő deputáció, egy-két vidéki üdvözlés, aztán elmulnak a mézesetek és következnek a szakadatlan munka napjai.

Ma este volt még egy szép, nagyon szép ünnep a szabadelvű pártkörben: a volt nemzeti párt bevonulása. A nemzeti pártiak ma együttes írásban jelentették be csatlakozásukat és már ma nagy részük meg is jelent a pártkörben. A régi párttagok lelkes örömmel, meleg barátsággal fogadták az új bajtársakat, akik mártól fogva otthon vannak a Lloyd-klubban. Ezzel minden megtörtént ahhoz, hogy most már diadalmasan foglalja el helyét az új rend.

Horánszkyék a Lloydban.

Népes, mozgalmas volt ma a szabadelvű pártkör helyisége. A fővárosban időző képviselő nagy része eljött arra az alkalomra, hogy a *nemzeti párt* tagjai először jelentek meg új politikai otthonukban. A kültagok is csaknem mind ott voltak; eljött egy csomó főispán és régóta először jelent meg a klubban Wekerle Sándor is. És ott vannak teljes számban a disszidensek, élükön Szilágyi Dezsővel, akit régen láttak olyan jókedvűnek, mint ma.

Kellemes izgatottságban várták az új emberek érkezését. Vajton milyen lesz a belépés? Hogy fogadják őket? Hát ők hogyan fognak viselkedni az első este? Mindezt bajos előre kiszámítani. Az előzetes hangulat nagyon kedvező, de azért tudni semmit sem lehet, hiszen nem egy-két emberről van itt szó, hanem egy-két százról; s aztán ebben a körben most újra nem megrendelésre készülnek az érzelmeik, vélemények és hangulatok; ennek a nyüzsgő, zsbongó nagy tömegnek itt lelke van most újra. Hogy is lesz hát?

Este fél hét tájban jött az első csoport: Horánszky Nándor hatodmagával. Gróf Esterházy Mihály, Hock János, gróf Károlyi Sándor, Ivánka Oszkár és László Mihály voltak a kísérői a nemzetipárt utolsó elnökének. Lenn, a lépcsőházban a véletlen keserű humora — gróf Tisza Istvánal hozta össze őket. Gróf Tisza nagy szíveséggel üdvözölte az érkezőket és mint régebbi klubtag, előzékenyen kalauzolta őket a lépcsőn, előcsarnokban, ruhatárban. Együtt léptek a nagyterembe Horánszky és Tisza István. Meleg, szíves éljenzés hangzott fel. Aki a közelben voltak, örömmel, szíves barátsággal tödultak az érkezők elé, körülvették őket, sorra megszorongatták a kezüket és vitték őket beljebb. És mindenfelől a barátság örömtelt üdvözlése hangzott feljök:

— Hozott Isten benneteket, igazán szívesen látunk mindnyájatokat.

Horánszky, aki ünnepiesen, fekete Ferenc József-kabátban jelent meg, egy percre megáll az ajtóban és azt kérdezi:

— Hol van az elnökünk? Aztán odasielt báró Podmaniczkyhoz és katonásan köszönti:

— Kegyelmes uram, tisztelettel jelentkezünk. Az ősz Podmaniczky szeretettel parolázik vele és a többiekkel sorra:

— Isten hozott, fiuk!

Egy perc mulva már otthon vannak mindnyájan; megindul a feszelen társalgás, vidám terefere; az újonnan érkezettek elvegyülnek a régiek között.

Horánszkyt Szilágyi és Wekerle fogják közre s igen hosszasan, szíves hangon diskurálnak; Wlassics elfogja Hock Jánost és a művészeti terveiről, a szegedi exkurziójáról kérdezősködik. Ivánka Oszkár pedig Rosenberg Gyula és Szabó Imre viszik a tarokkhoz.

E közben megérkezik Széll Kálmán és örömtől sugárzó arccal, az ő szokott szeretetreméltóságával üdvözli új hiveit; sokáig beszélget Horánszkyval, de a többiekhez is mind-egyikhez van egy-két kedves, lekötölező szava.

Nemsokára jön a nemzetiek második csoportja: Hódossy Imre, Blaskovich Ferenc, Bernáth Béla, Gulner Gyula, Jagics József, Reitter János, Berger Ignác és Somssich Andor. Őt tíz perc mulva még egy csoport érkezik, s ekkor együtt vannak valamennyien, kivéve Apponyit, gróf Károlyi Istvánt és gróf Wenckheim Frigyeset, akik nincsenek Budapesten. Minden érkező csoportot megjelneznék, az utolsókkal jövő báró Sennyey Istvánt — a legvidámabb és tán legkisebb mágnást — föl is emelik; csak Pap Géza néz egy kicsit sandán a kedves, kis zömök emberre, aki majdnem olyan kicsi, mint ő.

A társalgás egyre élénkebb lesz; a politikáról mennél kevesebbet beszélnek, ellenben serényen alakulnak az új kártyapártik.

— Ide, ide, — hangzik a kártyaszalok mellől, — jó lesz egy kis friss pénz.

Széll Kálmán, Szilágyi Dezső, a két Andrassy és a többi korifeusok nagy szeretettel forgolódnak az eleven csoportok közt, a miniszterek közül Wlassics, Hegedüs, Darányi és Plósz vannak jelen és versenyt csinálják a honnörököt a miniszterelnökkel.

Nyolc órakor siet ki Ivánka Oszkár a kártyaszobából:

— Megverték! — kiált tréfás kétségbeeséssel és siet hazafelé. A sneidig ellenzéki ember első debütje vereséggel végződött. És ezzel az egyensúly helyreállott.

A klub még sokáig élénk maradt. Még kilenc óra után is voltak vidáman trécselő csoportok a tágas teremben és a mellékszobákban is. Horánszkyék végül már egészen otthoniasak lettek. Néhányan közülük odaálltak az ajtó közelébe és egy-egy később érkezőt még ők biztattak:

— Tessék beljebb kerülni.

A szívesen fogadott vendégek hamar lettek házigazdák.

A feloszlott nemzeti párt tagjai ezzel az együttes nyilatkozattal jelentették be a szabadelvűpártba való belépésüket:

Nagyméltóságú báró Podmaniczky Frigyes urnak a szabadelvűpárt elnökének

Budapesten.

Van szerencsénk Nagyméltóságod szíves tudomására hozni, hogy a szabadelvűpárt kötelékébe belépünk.

Budapesten, 1899 március hó 4-én.

Gróf Apponyi Albert s. k., Horánszky Nándor s. k., Szentiványi Árpád s. k., gróf Károlyi Sándor s. k., gróf Károlyi László s. k., gróf Esterházy Mihály s. k., Gulner Gyula s. k., Makfalvy Géza s. k., Mihályi Péter s. k., Szentiványi Gyula s. k., Korniss Ferenc s. k., Somssich Andor s. k., Wittman János s. k., Bogyay Máté s. k., gróf Zichy Jenő s. k., Reitter János s. k., Bolgár Ferenc s. k., Jagics József s. k., Ivánka Oszkár s. k., Tomesányi László s. k., Sággy Gyula s. k., Berger Ignác s. k., Hock János s. k., László Mihály s. k., Hódossy Imre s. k., Frey Ferenc s. k., gróf Zichy Jakab s. k., Blaskovich Ferenc s. k., Bernát Béla s. k., báró Sennyey István s. k., Lázár Árpád s. k., Tibád Antal s. k.

A nyilatkozatot eddig nem írták alá gróf Wenckheim Frigyes és gróf Károlyi István, akik a vidéken vannak.

A Budapesti Tudósító ezeket írja a nemzeti párt bevonulásáról:

Az országgyűlési szabadelvű pártkör nagy termetű ma már a korai esti órákban igen számos képviselő gyülekezett, akik élükön báró Podmaniczky Frigyes pártelnökkel, fogadták a nemzeti pártiak azt a harminckett tagját, akik a délután folyamán bejelentették a pártelnöknek belépésüket a szabadelvű pártba.

Hat óra után jelent meg a körben az első csoport, Horánszky Nándor vezetésével, aki a lépcsőházban Hegedüs Sándor kereskedelmi

miniszterrel és gróf Tisza Istvánnal találkozott. Mindenfelé nevezetes benyomást keltett, midőn a nemzeti párt volt elnöke a szabad-elvű párt ezen két tagjának társaságában lépett a terembe, ahol minden oldalról szíves éljenzéssel üdvözölték. Szintgy felettébb barátságosan fogadták a második csoportot is, amely gróf *Károlyi* Sándor, és a harmadik csoportot, amely gróf *Zichy* Jenő és *Gulner* Gyula vezetésével érkezett. Nemsokára már a körnek rendkívül tágas nagy terme is alig volt képes befogadni a jelenlévőket. A volt politikai ellenfelek barátságos társalgásban hosszú ideig maradtak együtt.

Keygelmes urak Bécsben.

Szél Kálmán miniszterelnök ma este Bécsbe utazik, ahol jelen lesz báró *Bánffy* Dezső főudvarmester esküteléténél. A miniszterelnök néhány napot fog Bécsben tölteni, és ott időzését felhasználja arra, hogy az osztrák kormányval a kiegyezési javaslatok új szövegezéséről tárgyaljon. Arról van ugyanis szó, hogy a tizennyolc javaslatot egy javaslathoz foglalják össze. *Szél* Kálmán, értesüléseink szerint, legkésőbb *szerdán* mindenestre itthon lesz.

Félhivatalosan ezeket jelentik:

Amint már említettük, *Szél* Kálmán miniszterelnök hétfőn reggel Bécsbe érkezik, hogy aznap délután jelen lehessen báró *Bánffy* Dezső m. kir. főudvarmester esküteléténél. A miniszterelnök egy a hétfői, mint a keddi napot arra fogja használni, hogy az osztrák kormányval érintkezésbe lépjen a legsürgősebb ügyek megbeszélésére végett. Minthogy hétfőn a *Bánffy*-kormány felmentett tagjai, név szerint *Percezel* Dezső, báró *Daniel* Ernő és *Erdély* Sándor bucsukihallgatásán fognak megjelenni ő felségénél, a képviselőház hétfői ülésén *Tallán* Béla alelnök fog elnökölni. A két alelnök esütörtökön fog megjelenni a királynál kihallgatáson.

Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter holnap szintén Bécsbe utazik, ahova *Lukács* Laszló pénzügyminisztert is várják.

Szél Kálmán a belügyminisztériumban.

Szél Kálmán miniszterelnök ma délelőtt fogadta a belügyminisztérium tisztviselőkarának tisztelését.

A tisztviselői kar nevében *Jakabffy* Imre államtitkár üdvözölte a miniszterelnököt rövid beszéddel.

Szél Kálmán miniszterelnök az államtitkár szavaira hosszabb beszéddel válaszolt. Megköszönte a belügyminisztérium tisztikarának megjelenését és azon szép szavakat, amelyeket az áll titkár a személyzet nevében és annak elvételéről mondt. Nem érzé magát idegennek a közigazgatás terén, mert hisz hosszú köznevelési életén ezen a terén kezdte és később az állami élet legnagyobb ágazatának kormányzatát vezette hosszú ideig és az egyes kormányzati ágak szoros összefüggésénél fogva a belügyminisztérium ügykörével is érintkezett, annak fontosságát méltányolta és az államélet minden nyilvánosságával, sőt a társadalmi és magánélet kérdéseivel való szoros kapcsolattal felismerte. Sainálta, hogy egész éret és minden idejét nem szentelheti e tárcza vezetésének, mert a miniszterelnökség széles ügyköre, a politikai és parlamentáris munkának nagy kötelességei és abban való nagymérvű elfoglaltsága igénybe veszi majdnem egész idejét. Ezen utóbbi tény serkenőti a tisztviselőket kötelességüknek fokozott mérv en lelkiismeretes teljesítésére. A közigazgatás terén elküvetett minden legcsekélyebb hiba az állam testén éltet seb, mely nehezen gyógyítható. Kéri a tisztviselőket és el is várja tőlük, hogy ne sablonzerűen és gépiesen intézzék az ügyeket, azonosítsák magukat ügykörükkel és abba lelket öltve munkálkodjanak. Minden akta, mely gondjukra van bízva, nagy állami érdekét képvisel, minden ügydarab esél egy létező baj, egy sajnó seb, ezeket orvosolni kell. Sablonoszerű elintézésel az élet igaz szükségletei nem elégíthetők ki. Apolják, fejlesszék a reakció bizott ügyet, menetnek minden fázisán kísérők figyelemmel és gondozzák legjobb tudasuk szerint.

Az intézmények és törvények egyedül nem biztosítják a jó közigazgatást. Az emberek, akikre bízva vannak, döntők. Lehet az intézmény tökéletes, a törvény jó: ha a szellem, a felfogás: szóval az ember, aki kezeli, nem fogja fel jól hivatását, elrontja a legjobb intézményt és viszont. A hezagos intézmény, a fogyatékos törvény is, ha lelkiismeretes és kellő tapintattal és gondnal alkalmazatik, üdvös eredményeket szülhet, mert a vezető kéz sokat pótol és kivészi az intézményből az értéket, ami benne rejlik. A belügyek terén a közel jövőben felmerülő teendőkre nevez utal a parlamentben e részben is világosan és praecise kifejtett programjának álláspontjára. Mig az államosítás elvi alapján az egyes reform keresztül nem vitetik, nem szándékozik apróbb, partiális revízióval a parlament elé lépni. Addig is, amig ez bekövetkeztetik, elvárja a tisztviselőktől, hogy némely mostani törvény esetleges fogyatékoságát azoknak lelkiismeretes és tapintatos alkalmazása által ellensúlyozni fogják. Ezekből láthatja a tisztikar, hogy a belügyminisztérium ügykö-

rének fontosságától át van hatva és ismeri azon feladat súlyát, melyet magára vállalt. Némi csüggettséggel tekint e terén való kötelességei felé és az bántja, hogy nem adhatja magát osztatlanul oda e feladat teljesítésének, úgy amint ezt szokta és szeretné. Ha mégis vállalkozott, tette ezt azon tudatban, hogy ezen minisztérium személynete régi, kipróbált munkaerőkből áll, kik tevékenységét megkönyvitik. Elvárja és reméli, hogy épp e körülményvel fogva a tisztviselői kar ügybuzgó közreműködésével őt a hivatalos eszküzből kötelességen túlmenő odaadással is támogatni fogja. A törvényeknek minden befolyásoltatás és pártfogás mellőzésével, minden tekintet nélkül való szigorú, pontos, lelkiismeretes alkalmazását követeli. A tisztviselők nézetére, véleményére kinek-kinek ügykörében nagy súlyt fektet, és szabad kezét enged arra, hogy kiki legjobb tudása és lelkiismerete szerint tegye meg javaslatait. A miniszter dönteni fog, lelkiismerete és belátása szerint. Erélyes vezetését és az ügyekbe és dolgokba való beavatulást követel mindenütt és minden kérdésben, ahol bízható nélkül, erős kézzel és erélyes kormányzattal kell dönteni, vezetni, intézkedni, de tapintatot, kiemeletességet és óvatosságot ott, ahol ezt az ügyek vezetése, a helyzet, a kérdés természete kívánatos teszi. A hivatali kötelesség pontos teljesítésétől és a buzgalomtól elismereését soha sem fogja megvonni. Alarendelt eit mindig munkatársainak és barát inak tekintette, és kéri a személyzetet, hogy bizalmát és jóindulatát viszonozza. (Lelkes él üzenés.)

Végül a miniszterelnök bemutatatta magának a tisztikar tagjait, mire rövid, szíves társalgás után a fogadtatás véget ért.

Szél Ignác marad.

Több ízben felmerült egyes lapokban az a hír, hogy *Szél* Ignác, belügyi államtitkár lemond állásáról, s hogy ezt azért teszi, mert *Szél* Kálmán miniszterelnök a testvérbátyja. Illetékes bejáról fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy *Szél* Ignác nem is gondol a távozásra, s erre semmi oka sincs. Örömmel adjuk hírül ezt a cáfolatot, amely azt jelenti, hogy a belügyi tárcza vezetése ezután sem fogja nélkülözni *Szél* Ignácnak nagy tudását, munkaerőjét, közigazgatási roppant rutinját és kiváló talentumát.

Hegedűs Sándor és az Iparegyesület.

Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter ma több tisztelegő küldöttséget fogadott, köztük az *Országos Iparegyesület*-ét is, amelynek igazgatósága testületileg jelent meg az új miniszternél, hogy üdvözölje hivatalbalépése alkalmából. Ez a tisztelegő jelentőségére nézve kiemelkedő a szokásos hasonló tisztelegések tömegéből, nem csupán azért, mert az ország legelső közgazdasági egyesülete járult a miniszter elé, hanem még inkább azért, mert utóbbi alkalom volt ez annak a tanúsítására, hogy milyen erős, önálló, mindenképpen kiváló egyéniség állott *Hegedűs* Sándorban a legnagyobb közgazdasági tárcza élére. Az a rögtönzött beszéd, amelyivel az új kereskedelmiügyi miniszter gróf *Zichy* Jenő üdvözölő beszédére felelt nemcsak a küldöttség tagjainak okozott kellemes meglepetést, hanem elég súlyos tartalma arra is, hogy az ország ipari közvéleményének *Hegedűs* Sándor irányában való meleg szimpátiája és várakozása még növekedjék. Az a kis beszéd egy darab program, egy alkotó elmének, termékeny léleknek meleg kisugárzása. A tisztelegésről ez a tudósításunk ad számot:

Az *Országos Iparegyesület* igazgatósága ma délben testületileg üdvözölte az új kereskedelmiügyi minisztert. A tisztelegésben gróf *Zichy* Jenő elnök vezetésével részt vettek *Matkovic* Sándor vezrelő, a bizottsági elnök, lovag *Falk* Zsigmond és *Thék* Endre alelnökök, *Gelléri* Mór igazgató, *Adler* Károly, *Burchard-Bélar* v. Konrad, tőrvárosi *Fischer* Ignác, *Forgó* István, *Gaul* Károly, *Ghyczy* Béla, királdi *Herez* Zsigmond, dr. *Horráth* János, pakai *Külber* Fülöp, *Neuschloss* Marcel, *Somuel* Ferenc, gömöri *Szontágh* Pál, *Szterényi* József, *Topits* Alajos, *Törley* József, *Török* György *Ungar* Ignác és dr. *Soltész* Adolf.

Gróf *Zichy* Jenő rövid, lelkes beszéddel üdvözölte a minisztert. Örömmel és bizalommal üdvözli, ugymond, mert *Hegedűs* Sándor közeleti tevékenységével bebizonyította, hogy azért az iparfejlesztés nagy fontosságú. Mint az iparegyesület régi tagját kéri, hogy támogassa jóindulattal az egyesület működését. Mint a miniszternek régi barátja és politikai elvtársa szeretettel üdvözli és sikert kíván munkásságára. (Éljenzés.)

Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter körülbelül a következőképpen felelt:

Keygelmes uram! Izen tisztelt uraim! Nagyon szépen köszönöm megjelenésüket és ő nagymeletőségük szíves szavait. Huszonhat év óta vagyok tagja az *Országos Iparegyesület*nek. (Éljenzés.) Mindig figyelemmel kísértem az egyesület működését, noha sajnos, leginkább csak a tav-tól. Megvallom őszintén, volt korok k. amidőn nem mindben értemet egyet az egyesület irányával. De az utóbbi időben örömmel látom, hogy az egyesület tevékenységében erős gyakorlati irány érvényesül. Ez a gyakorlati irány, ban való munkálkodás, amely minent fokozott és mindben a tenyeges valóásra töre szik, a kormányra nézve valószággal megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tenni van hivatal. Kérem az egyesületet, folytassa munkásságát tovább is ebben az irányban

s nálam mindég a legteljesebb elismerésre és előzékenységre fog találni. Jól tudom én, hogy szükséges egyfelől a magyar ipar védelmére irányuló kormányzati politika. Ez a kormány feladata. Másfelől azonban szükség van az egyesület társadalmi tevékenységére, amely igen becses anyagot szolgáltat a kormány akciójához. Legyenek róla meggyőződve, igen tisztelt uraim, hogy én mindig leghálásabb barátjuk leszek. (Éljenzés.) Mert hiszen az önk munkája az én munkámat könnyíti meg. Attól a részletes, aprólékos munkától, amelyet mostanában gyakran végez az önk egyesülete, jövőben sem riadjanak vissza. Ez kevesebb zajjal, kevesebb külső díszszel jár; kevésbé vesz róla tudomást a sajtó, mint a nagyban való politikázásról; de ez a csendes, zajtalan munka annál eredményesebb. Ehhez a munkához örömmel a énlem fel jókáratru támogatásomat. Kijelentem, hogy nemcsak mint miniszter, hanem mint ember is, mindig a legnagyobb örömmel állók szolgálatokra. (Éljenzés.) Velem ne ceremóniázzanak, hanem barmikor forduljanak hozzám a legnagyobb bizalommal, akár az igazgató ur, akár az elnök ur úján és rendkívül fogok örülni, ha közérdekű munkásságukat előmozdíthatom. Itt ezek között a falak között én a hasznos munkásságnak akarok élni; a nagy politikát nem itt kell csinálni. Atérzem az iparfejlesztés feladatainak fontosságát és erre irányuló munkásságomban én a szaktestületekre akarok támaszkodni és ismétlem, az országos iparegyesület támogatását mindenkor nagyon becsesnek tekintem s a magam részéről a legnagyobb jóindulattal és előzékenységgel igyeksem viszonozni. Még egyszer nagyon köszönöm szíves üdvözlésüket. (Hosszas éljenzés.)

A miniszter beszéde, amely arról tanuskodik, hogy az iparegyesület működését egész alaposan ismeri és méltányolja, nagyon jó hatást tett. A megjelentek arról győződtek meg, hogy *Hegedűs* Sándorral nemcsak új ember, hanem új szellem vonult be a kereskedelmi minisztériumba.

A lelkes éljenzés lecsillapodása után a miniszter még egyenkint néhány szíves szót váltott a küldöttség tagjaival — akiket kivétel nélkül személyesen ismert — és ezzel a tisztelegés véget ért.

A kereskedelmi eszrnök és az országos kereskedelmi és iparcsarnok is soktagu küldöttség utján fejezte ki szerencsés kéréseit az új kereskedelmi miniszternek elnökük barátszi *Jellinek* Henrik, illetve *Matkovic* Sándor vezetés alatt. *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter megköszönte az üdvözölő szíves figyelmét és hangsúlyozta a kereskedelem nagy fontosságát. Tudja, ugymond, hogy a kereskedő és iparos körökben nagy várakozásokat fűznek az ő működéséhez. Igyekezni fog a várakozásoknak megfelelően.

Tisztelegott a kereskedelmi miniszternél a bazi gépgyárosok és vasgyári igazgatók klubja is. *Förster* Sándor miniszteri tanácsos üdvözölő beszédre a miniszter kiemelte, hogy saját tapasztalásából ismeri a magyar vas- és gépgyárirap súlyos helyzetét és hatatos támogatását helvezte kilátásba.

A győri kereskedelmi és iparkamara meglehangu felirattal üdvözölte a kereskedelmi minisztert.

Interview a kiegyezésről.

A *Newe Freie Presse* ma reggeli számának élen hosszabb *budapesti* táviratot közöl, amelyben idevaló tudósítója elmondja a kiegyezésről való nyilatkozatát „egy előkelő magyar államférfiúnak, aki *Szél* Kálmán miniszterelnök nézetét a lehető legközelebből ismeri.” Mi ily tudjuk, hogy a nyilatkozó államférfiu nézetét teljesen azonosnak a miniszterelnök nézeteivel és konstatalhatjuk, hogy ezek a nézetek alkalmak arra, hogy a kiegyezés kérdésében a magyar közvéleményt teljesen megnyugtassák. Az interview szerint a miniszterelnök álláspontjának az a veleje, hogy a vámközösséget fenn akarja tartani, de csak Magyarország törvényhozóitotta jogainak teljes megóvásával. Az 1903-ig és 1904-ig terjedő határidő is a kiegyezés érdekében való, mert a nemzetközi szerződések idejének azért kell összeesniek a vámszövetség megkötésével, hogy a vámszövetségben biztosíttassanak Magyarország közgazdasági érdekei s ugyanezek az érdekek megóvassanak a nemzetközi szerződésekben is. A vámszövetség fennartásának alapjául a jogok és érdekek megóvását teszi *Szél* Kálmán s ez annak valóban egyedül biztos alpa. A 6 formulaja erre irányul, nem pedig a különválásra. Hogy pedig az összetartozandóságnak egészséges alapot igyekezett és tudott is teremteni, az a magyar közvélemény csak megnyugvással fogadhatja. Mert az alkotmányos Ausztriával való gazdasági közösség épp annyira érdekünk, amennyire veszedelmes volna az abszolutisztikus Ausztriával való kiegyezés. Hogy *Szél* Kálmán fölvetta a békepontokba az alkotmányos Ausztriával való kiegyezés biztosítását, ezt megnyugvással vehetik tudomásul odaát is a kiegyezés őszinte hívei. Ezzel Ausztria prémiumpot kapott arra, hogy konszolidálja a maga belső állapotait. Ha az osztrák gazdasági önzése elég erős lesz arra, hogy lebírja a nemzetiségi torzalkodások bomlasztó hatását, akkor meg van adva a mód arra, hogy a kiegyezés

létesüljön. Ellenben ki van zárva a lehetősége annak, hogy Magyarország jogai elhomályosíttassanak, elcsúszassanak vagy *elklauzuláztassanak*.

A *Neue Freie Presse* tudósítója előtt az illető magyar államférfiu ezeket mondta:

A miniszterelnök álláspontja Ausztriához való közgazdasági viszonyunk nagy kérdésében általánosan ismeretes és világosan meg van határozva. Ez az álláspon abban a politikai és gazdasági meggyőződésben gyökerezik, amely az 1867. évi kiegyezés létrejöttétől óta Széll Kálmánt változhatatlanul áthatja. Ennek bizonyítékát adta a miniszterelnök már az 1876-1878. években, midőn mint magyar pénzügyminiszter az Ausztriával való kiegyezési tárgyalásokat vezette, még pedig nem csupán a pénzügyi, hanem a kereskedelem-politikai kérdésekben is, mint-hogy a kereskedelmi tárca, báró *Simonyi Lajos* lemondásával megüresedett és *Trefort Ágoston* közoktatásügyi miniszter ezt a tárcát voltaképp csak néveléssel vezette. Az a pillér, amelyen a miniszterelnök nézete nyugszik, a *vámterületi közösség*, tehát annak fenntartása, mivel Széll urat az a meggyőződés vezeti, hogy helyes politika követésével, az itt-ott mutakozó érdekellentétek kiegyenlítésével, a monarchia mindkét államának gazdasági szükségleteit a közös vámterület keretén belül, amennyire csak lehetséges, ki lehet előgíteni. Ha tekintettel vagyunk az egész világ vám-politikájára, ha tekintettel vagyunk arra a tényre, hogy a külföldi piacok mindkét állam termelésének legfontosabb ágaira nézve vagy rendkívül nehezen hozzáférhetők, vagy pedig teljességgel el vannak zárva: önként következnek, hogy az osztrák ipar éppenséggel rá van utalva a magyar piacra s hogy a magyar mezőgazdaságnak szüksége van az osztrák piacra. Az említett, időközönként fennforgó ellentétek nagyrészt abban lelik magyarázatukat, hogy Magyarország, mivel meg akar felelni egy modern állam követelményeinek, iparát fejleszteni akarja. Ezek az ellentétek azonban elenyésznek az előtt a már említett nagy szempont előtt, hogy gazdaságilag a két állam nagy mértékben egymásra van utalva. A miniszterelnök nézete szerint ebből az következik, hogy a két állam gazdasági érdekeinek és szükségleteinek felismerésével, az ellentétek lehető kiegyenlítésével a fejlődés lehetőségét kell megalkotni és biztosítani. Ha mindkét állam erre a célra fog törekedni, úgy a tárgyalások sikerre vezetnek ezáltal is, amint sikerre vezettek több előző alkalommal is.

A miniszterelnök nézete szerint a monarchia mindkét állama számára ez az egyetlen helyes megoldás. Széll Kálmán oly meleg barátja az Ausztriával való vám- és kereskedelmi szövetségnek, hogy soha olyasmi nem fog kezdeni, ami gátló hatással lehetne a szövetség fenntartására vagy megújítására. Éppen ellenkezőleg, a miniszterelnök minden igyekezetével azon lesz, hogy ennek a szövetségnek megalkotását előmozdítsa. Teljes tanúságot tett erről az ellenzékkel csak az imént megkötött békekompromisszumban is, mert az ezt megelőző tárgyalások alatt is a főszólat a gazdasági kérdés szerencsés megoldására helyezte. Széll Kálmán e részben sokkal meszebb ment, mint azt eleve szándékolta, amennyiben a megállapodások közül felvetett egy olyan pontot is, amely szerint a stipulációk arra az esetre is érvényesülnek, ha időközben, 1903. előtt Ausztriában alkotmányos uton az 1867-es törvény szabályai szerint egy vám- és kereskedelmi szövetség létrejön. Ilyen szövetségre pedig a miniszterelnök törekedni fog s ilyen szövetségre való törekvése a kormányt a törvény is utasítja.

Egy ilyen módon létrejött szövetség tehát a kompromisszum feltételeinek körébe tartozik s obstrukcióval azért nem is gátolható meg. Ez a közösség fenntartásának érdekében kétségkívül nem kicsinylendő siker, amely a miniszterelnök alapmeggyőződésével, a részletkérdésekben való alapos jártasságával egyetemben garanciát nyújt arra nézve, hogy a gazdasági közösséget az ő közreműködése mellett veszedelem nem fenyegeti.

Az elmondottakkal teljes összhangban, a miniszterelnök nézetei azon a szilárd előfeltételen nyugsznak, hogy a fennálló törvényekben Magyarországának világosan és határozottan körülírt jogai sem el nem homályosíthatók, sem nem klauzulázhatók. Azt a nézetet vallja ugyanis, hogy a közös vámterület, a gazdasági

élet közössége csupán azon a kölcsönös meggyőződéssel és megismeréssel alapulhat, hogy Magyarország az ő gazdasági érdekeit azon belül kielégítheti. A kényszer, vagy a jogok klauzulázása, éppen a közösséggel ellenkező irányt erősítene s kényszerítő logikával oda vezetne, hogy Magyarország, felvéve a küzdelmet jogainak elhomályosítása ellenében, állást foglalna a gazdasági közösség eszméje ellenis. Ebben az esetben a furdóval együtt a gyermeket is kiöntenék. A miniszterelnök politikája a két irányzat világos elválasztásában keresendő. Ez volt az oka annak is, hogy Széll Kálmán *el volt tökéve, hogy az ischli klauzulát el nem fogadja, még ha ennek folytán rombadől volna is a szabadelvűpárt*. Elfogadhatatlannak ismerte fel a klauzulát, mert ez a klauzula jogainak elkomályosítását jelentti és mert a vám- és kereskedelmi ügyet, mely a 67-es törvény szerint nem pragmatikai, hanem csupán időről-időre közös meggyőzéssel elintézendő ügy, pragmatikaivá akarta átváltoztatni.

E klauzula elfogadása esetén abszolút bizonyossággal bekövetkeztek volna a feljebb vázolt, a közösségre nézve hátrányos következmények.

A miniszterelnök a jogot tekintti annak a szilárd támaszotknak, amelynek segítségével eljutunk a kölcsönös meggyőzéshez. A gazdasági kérdésekben való *diktatura* ellenben elfogadhatatlan mindkét félre, s csupán szétbontó konzervenciái volnának. Ezzel az ellenkezőjé érnék el annak, amire törekszünk.

A kompromisszum-tárgyalásoknak egy további eredménye, melyet azonban csak az ország jogainak világosan való megállapítása folytán lehet elérni, az, hogy a vám és kereskedelmi szövetség a közösség mai alakjában 1904-ig fenntartatik. Ezen az alapon lesz annak idején megkötendő az Ausztriával való vám- és kereskedelmi szövetség. De éppen Magyarország jogainak határozott tisztázása által értjük el azt is, hogy azok, akik eddig azt tanították, hogy vám- és kereskedelmi szövetség létre nem jötte esetén feltétlenül is ipso facto a tényleges szétválás, a vámsorompók felállítása következik, akik dogmaként hirdették, hogy Magyarországának nincs is joga hozzá, amint most teszi, hogy önmegdekelzési jog alapján és a külön vámterületre való területi jog alapján állva, a vámkötéséget fenntartsa, hogy ezek a politikai tanak gyakorlati következményében nem szorgalmazzák. Nem szorgalmazzák, mert az adott viszonyok között az ország érdekeinek megfelelőnek így találják.

Az 1903-ik, illetve 1904-ik év határidejét már az előbbi stipulációk tartalmazták, de önként is következnek. Ez az időpont összesen a kereskedelmi szerződések megkötésével. A miniszterelnök véleménye szerint éppen az ellenkezője helyes annak, amit e tekintetben több oldalról hangsúlyoznak. Ahhoz, hogy a két állam vám- és kereskedelmi szövetsége oly szilárd alapon nyugodjék, amintre azt Széll Kálmán helyezni akarja, így kell, hogy annak megkötése a külföldi szerződések időpontjával lényegesen. Mert a vám- és kereskedelmi politika lényegi tartalma, jelentősége és gazdasági hatása a monarchia mindkét államára vézve vagy a szerződésesre, vagy pedig az autonóm tarifában jut kifejezésre. A fennállás egyetlen biztos alapja az érdekek kiegyenlítése. Lehetséges és kell is, hogy ez egyidejűleg történjék. Csupán ennek megfontolása folytán választott az a határidő s nem talán azért, a mi az aggodalomra okot adott, mintha a miniszterelnök nézete szerint a szétválásnak be kellene következnie. Ha Magyarország és Ausztria meg fogják egymást érteni, ami remélhetőleg meg fog történni, amint megtörtént minden alkalommal eddig is, akkor a vám- és kereskedelmi szövetséget vagy előbb már, vagy akkor megkötjük. A szétválás szándékos felidézéséről nincsen szó. Ez csak akkor állhatna be, ha minden várakozás ellenére a meggyőzés létre nem jöhetne. Ez az eshetőség azonban valószínűleg nem fog bekövetkezni, de teoretice számításon kívül nem maradhat.

Ami a közbenső vámvonal eszméjét illeti, erre nézve első sorban is azzal kell tisztába jönni: mit értünk alatta? A kereskedelmi közbenső vámvonal a szétválás volna. Erre már — ugymond — feleltünk. A pénzügyi vámvonal pedig, a különböző termelési ágak mai fejlődési foka mellett s a fogyasztási adókra vonatkozó megállapodások után, vajmi csekély jelentőségű ahhoz, hogy nagy fontosságot keltsene neki tulajdonítani. Ha megállapodás jön létre, a

vám- és kereskedelmi szerződés megköthető lesz; ha pedig minden várakozás ellenére a megállapodás még sem sikerül, bekövetkezik a szétválás esete. A pénzügyi vámvonalnak azonban egyik esetben sincs jelentősége.

KÜLFÖLD.

Don Francisco Silvela.

— Az új spanyol kormányelnök. —

Budapest, március 4.

A spanyol regenskirályné megbizta *Silvelát* hogy a lemondott Sagasta-miniszterium helyébe új kormányt alakítson.

Silvela nem új ember a politikában. Már *Canovas* miniszterelnök halálakor olya férfit kerestek a különböző pártok disszidensei, aki az összes addigi hagyományokkal szabít és új mederbe vezeti a spanyol politika szennyes vizét. Ez a férfiú *don Francisco Silvela* volt. Ő hozzá csatlakozik ma mindenki, aki a liberálisok és konzervatívok anyapártjából kiválik. Ezek a politikusok állítólag azért válnak ki a pártból, mert elégedetlenek annak eddigi vezetésével, de a kiválásnak tényleges oka az, hogy a sok nagyfejú között aligha juthatnának ezek az elemek egyhamar miniszteri tárcához. Ezt a *Silvelisták* soraiban inkább remélhetik, mert az új párt kicsiny. Nem lehet azt állítani, hogy a *Silvelista*-csoport sokkal önzetlenebb és hazafiasabb, mint a két régi párt. Midőn ezelőtt öt évvel *don Francisco Silvela* és követői a konzervatív anyapártból kilétek, ezt a madridi közszói képviselőtestület korrupciójával és hanyag gazdálkodásával okolták meg, amelyre *Canovas del Castillo* kabinetje szolidaritást vállalt. A valódi és hisztorikus ok azonban a *Canovas* és *Silvela* családok halálal ellenségeskedése volt.

A *Silvelisták* maig is azt állítják, hogy ők a parlament egyedüli erkölcsi alapon álló pártja. Azt, hogy ők sem valami erők a politikai erkölcsben, eddig nem lehetett rájuk bizonyítani, hiszen még nem állottak a kormányzat élén és nem is állhattak volna, mert tagjai közül legfeljebb háromra, t. i. *Silvela*, *Villaverde* és *Diatara* lehetett volna bizni miniszteri tárcát. Az utolsó hetek alatt a körülmények *Silvela* malmára hajtották a vizet. *Silvela* egymás után rendezte a meetingeket és agitációs utazásokat, amelyek a konzervatívokat mindig erősen támatta, míg a liberálisokat kímélte. Ismeretes dolog, hogy *Polavieja* tábornok, a filippini felkelés legyőzője és Spanyolország egyik legnépszerűbb tábornoka, szintén a *Silvelistákkal* tart, aminek viszont azt közönte, hogy hazájába visszatérésekor a konzervatívok hidegen fogadták. Hadügyminiszterrel tehát már jókor gondoskodtak a *Silvelisták*. De ha *Polavieja* el is maradna, még mindig van egy jelöltjük, t. i. *Sanchez Mira* tábornok, aki szintén a *Silvelistákkal* szót.

Uj momentum gyanánt felemlítjük, hogy ha a *Silvelisták* tényleg uralomra jutnak, akkor törekedni fognak külföldi szövetségek megnyerésére. Ezt *Silvela* gyakran hangortatta. Valószínű azonban, hogy ez a kísérletük esutörtéköt mond, mert sem a némas, sem a kettősszövetség nem fogja azt a belsőságot elkövetni, hogy Spanyolországot belevonja a szövetségébe, amikor az a maga illuzórius szolgálatait előre is jól meg szeretné magát fizettetni.

Madrid, március 4.

Az új miniszterium a következőképp alakult meg:

Silvela: elnökség és külügy.
Dato: belügy.
Villaverde: pénzügy.
Duran: igazságügy.
Polavieja: hadügy.
Pidal marquis: közmunkaügy és gyarmatügy.
Camara: haditengerészet.
 A miniszterek holnap reggel teszik le az esküt.

A szenátus elnöke hír szerint *Martinez Campos* tábornagy, a képviselőház *Pidal* közmunkaügyi miniszter testvére lesz. Madrid prefektusául *Liniert* szembetűnt ki.

Madrid, március 4.

A cortes föl fogják oszlatni. Azt hiszik, hogy az új választás április végén lesz s a cortes májusban ismét összejű. A londoni és párisi nagykövetei,

LODEN	Iskola-öltöny	3,50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férő-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelte	6.—
LODEN	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdasági bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „**TIROLI**“-nál
JUSTITZ LEOPOLD
 specialista loden-öltönyökben
 Bécs. IX., Währingerstrasse 48.
 Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

a prefektusok, államtitkárok és igazgatók bejelentették lemondásukat.

Madrid, március 4.

A szabadelvű lapok megtámadják az új kormányt, amelyet reakciónak és új-katolikusnak neveznek. A konzervatív lapok ellenben remélik, hogy az új minisztérium reformokat fog életbe léptetni. Silvelához közel álló személyek úgy vélik, hogy a régenskirályné az Egyesült-Államokkal való békeszerződést ratifikálni fogja a nélkül, hogy a cortes, amelyet azonnal fel fog oszlatni, előzetesen hozzájárulna. Az új cortes valószínűleg május első felében fog összejúlni, hogy a költségvetési törvényt még a költségvetési év vége előtt megszavazhassa. Pidal marquisnak az lesz a feladata, hogy lebonyolítsa a gyarmatiügyi minisztérium ügyeit, minthogy ezt a minisztériumot megszüntetik.

Madrid, március 4.

Az eskütelés után, amely már ma megtörtént, a miniszterek tanácskozást tartottak, amelyen kinevezték *Livieri* Madrid prefektusává, *Ranzet* miniszterelnökségi államtitkárrá, *Lema* márkit belügyi államtitkárrá, *Capdebon* tábornokot hadügyi államtitkárrá. Az országgyűlés két háza hétfőn ül össze a feloszlató dekretum meghallgatására.

A pápa gyógyulása.

Budapest, március 4.

A szentatya állapota állandóan javul, elannyira, hogy holnap talán már meg is szünettik az orvosi bulletinek kiadását, ami azt jelenti, hogy a beteg szerencsésen átesett a krízisen. Van ugyan Rómából riasztó hír is, amely azt állítja, hogy a pápa állapota aggasztóbb, semmint a Vatikánból kiadott hírek feltüntetik; de ez a híresztelés nem igen számíthat hitelességre. Elvégre is sem a Vatikán, sem az orvosoknak semmi érdeke nem kívánja, hogy valótlan hírekkel biztatgassák a világot s inkább ez a híresztelés gyanus, mint az orvosok hivatalos jelentései.

Mai római távirataink itt következnek:

Róma, március 4.

A Vatikán a pápáról sokkal kedvezőbb híreket ad ki, mint amelyek a valóságnak megfelelnek. A *láz egy pillanatra se hagyja el a pápát s e mellett az elerőtlenedés néha oly nagy, hogy az orvosok szinte kétségbe esnek* miatta. A beteg nem tud nyugodtan fektüdni s az orvosoknak minduntalan figyelmeztetniük kell őt, hogy gyógyulásának a nyugalom a főfeltétele.

Róma, március 4.

A pápa állapota annyira javult, hogy ma délután egy órára elhagyhatja az ágyát.

Róma, március 4.

A Stefani-ügynökség jelenti: A pápa igen jól töltötte az éjszakát. Ha, amint remélik, állapota ma is javul, holnapról kezdve megszüntetik az orvosi jelentések kiadását.

Róma, március 4.

Ma délelőtt tizedfél órakor a pápa állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki:

A szent atya nyugodtan töltötte az éjszakát, jól érezte magát s ma néhány órára fölkel az ágyból. A seb rendesen heged. Hőmérséklet, érverés és lélekezés normális; az étvágy jó. Minden egyéb funkció rendes. *Mazzoni, Lapponi.*

Róma, március 4.

Dr. Lapponi, a pápa orvosa, a *Don Chisciottenak* levelet írt, amelyben kijelenti, hogy az operáció szükséges és sürgős volt, mert a ciszta gyulladós és irritált volt. A cisztát azelőtt azért nem operálták meg, mert nem voltak rá olyan kényszerítő okok, mint most. Az operáció sikeres, így végződik a levél, igazolja azt az okos, éber várakozást, amelyet az operáció napjait tanusítottak.

Róma, március 4.

A Stefani-ügynökség jelenti: A pápa ma délnél fölkel az ágyból és délután 3 óráig ágya mellett karosszékben ül, mert az orvosok azt ajánlották neki, hogy minél kevesebbet mozogjon. A pápa állapota egyre javul, ugyszintén étvágya is. Holnap a pápa még hosszabb ideig marad ágyon kívül. A Vatikánban azt hiszik, hogy a krízis elmúlt.

Róma, március 4.

A pápa állapotáról ma este 6 órakor a következő hivatalos orvosi jelentést adták ki:

A pápa körülbelül két órát töltött ágyon kívül, a nélkül, hogy ez ártalmára lett volna. Különbösen semmi újság. Hőmérséklet 37 fok; érverés 72, lélegzés 22. *Mazzoni, Lapponi.*

A revízió.

Budapest, március 4.

A párisi semmitőszék egyesült tanácsai ma ültek össze első teljes ülésre, hogy az új revíziós törvény alapján a Dreyfus-ügyet tárgyalják. A tárgyalást a polgári tanács természetben tartják, amely a legtágasabb, úgy hogy elégendő hely van benne a hallgatóság számára, — mert az a tárgyalás a nagy nyilvánosság előtt lesz lefolyandó. A bírák hivatalos díszben ülnek helyeiken, hermelines, espikediszes vörös tógában. Az elnöki helyen *Mazeau* semmitőszéki főelnök ül, s mellette jobbra, mint *doyen*, *Loew* semmitőszéki tanácselnök. Pikáns érdekességet ad a tárgyalás kezdetének *Walsin-Esterházy*nak egy londoni lapban épp most megjelenő közlése a maga s *Paty du Clam* és *Henry* dolgairól. Egy alábbi táviratunk ismerteti ezt a közlést, melynek érdekesebb részét azonban az illető londoni lap még csak holnapra tartogatja.

Mai tudósításaink a következők:

(*Quesnay de Beaurepaire.*)

Páris, március 4.

*Quesnay de Beaurepaire*nek *Panama és a köztársaság* című könyve, amely ma megjelent, nem felel meg a hozzáfűzött várakozásnak. Az egész érdektelen s jobbadán csak *Quesnay de Beaurepaire* mosakodásából áll. Az *Echo de Paris* kivonatát közöl belőle. A szerző történelmi visszaillesztést vet a Panama-ügyre és visszautasítja az annak idején ellene intézett támadásokat, nevezetesen azt, hogy ő készítette elő *Lesseps* és más vádlottak megmentését. Neki köszönhető — mondja *Beaurepaire* — hogy *Reinach* bűnössége kiderült. Azután az ellen a vád ellen védekezik, hogy a bünvádi eljárást megakadályozta és hosszabb fejtegetések során *Ricard* akkori igazságügyi miniszter ellen fordul, aki őt lemondásra bírta. Konstatálni igyekszik azután, hogy ő sohasem változtatta meg a Panama-ügyről való véleményét és azt mondja, hogy *Lesseps* gondatlansága arra az elhatározásra készítette őt, hogy ellene megindítsa a bünvádi eljárást. Mindaz, amire törekedett, meg van írva abban a levélben, amelyet 1892-ben *Brisson*hoz, a parlamenti bizottság elnökéhez intézett. Ebben a levélben azt írta, hogy az ország kívánja, hogy a Panama-részevények szerencsétlen aláíróival is foglalkozzanak, akikről az akkori zavarokban teljesen megfeledkeztek. De sem valamelyik miniszter, sem *Brisson* nem találta érdemesnek, hogy őt meghallgassa.

(*Esterházy leleplezései.*)

London, március 4.

A *Daily Chronicle* tíz sűrűn nyomott hasábon közli *Walsin-Esterházy* cikkét, amelyben elbeszéli, hogyan hallgatta ki a semmitőszék büntetőtanácsa.

Részletesen elmondja, hogy milyen tárgyalások folytak arról, hogy szalvuszkonduktusszal Párisba mehessen, leírja azt a jelenetet, amidőn a büntetőtanács elnöke fölszólította, hogy eskü alatt mondja el a vezérkarhoz való viszonyát attól az időtől fogva, amikor *Scheurer-Kestner* a Dreyfus-ügyet bolygattai kezdte.

A cikk első része inkább részletességével, semmint szenzációval tartalmazza válik ki. Nagyban érdekes lesz azonban a holnapi cikk, melyben *Walsin* el fogja mondani, hogy milyen válaszokat adott a hozzá tett kérdésekre.

Érdekesebben írja le azt a jelenetet, amikor megesküdött, hogy az igazat fogja vallani. A francia eskümintát így szól:

Esküszöm, hogy megmondom az igazságot, a tiszta igazságot és semmi egyébét, csakis az igazságot.

Walsin-Esterházy vonatkozott az esküt letenni arra, hogy a tiszta igazságot meg fogja mondani s előmutatta a hadügyminiszternek azt az utasítást, melyben csak annyiban oldotta föl a hivatali titok alól, amennyiben nem fognak hozzá olyan kérdéseket intézni, amelyek az ország védelmének tiltakozására és Franciaország külföldi ügynökeire vonatkoznak.

A büntetőtanács rövid tanácskozás után megengedte *Walsinnak*, hogy az esküt ezzel a megszorítással tegye le.

Walsin az eskü letétele után tiltakozott az ellen, hogy mostani vallomását ellene indított egyéb perekben felhasználják. *Löwe* megnyugtatta *Walsint*, hogy ettől nem kell félnie, *Walsin* ezután elmondta mindazt, amit a Dreyfus-ügyről tudott és amiben neki része volt. Elmondta, hogy 1897 őszén *Speranzival* aláírt levelet kapott, melyben figyelmeztették, hogy okakodják *Dreyfus*-család makinációtól. *Walsin* azt a határozott meggyőződését fejezi ki, hogy ez a levél a vezérkari hivatalból eredt.

Walsin a levél következtében Párisba utazott, ahol a következő napon fölkereste őt egy

vezérkari tiszt, aki megígérte neki a vezérkar támogatását, ha ennek val eszközeül akar szolgálni. *Walsin* mindent megígért és ettől fogva *Du Paty de Clam* és *Henry* vezették. Ezek mindennap elláták utasítással és az ő parancsukra írt *Walsin* kétszer a hadügyminiszternek és *Faure* elnöknek.

Midőn *Dreyfus* *Mathieu* ismeretes vádjával előállt, *Walsin* a vezérkar parancsára katonai bírósági eljárást kívánt maga ellen és maga a vezérkar oktatta be, hogy mit mondjon a katonai bíróság előtt. A Zola-pörben is csak azt tette, a mire a vezérkar utasította. Minden szavát, melyet a bíróság előtt mondott, a vezérkar állapította meg. *Du Paty de Clam*, *Henry* és *Boisdeffre* megparancsolták neki, hogy azon kívül, amit ők szájjába rágtak, semmit sem szabad mondania. *Boisdeffre*nek azt a kijelentését is, melyben lemondással fenyegetőzött, *Du Paty de Clam* és *Henry* állapították meg. *Walsin* cikkének végén elmondja, hogy a vezérkar megparancsolta neki, hogy *Picquart* ezredest hívja ki. Ezt meg is tette volna, de *Henry* megelőzte őt.

Páris, március 4.

A semmitőszék egyesült tanácsai ma kezdődött a Dreyfus-pör revíziójának tárgyalását. Az egyesült tanácsok a polgári tanács természetben tartják üléseit, mert ez az egyetlen terem, amely elég nagy erre a célra. Az elnöki széket *Mazeau* foglalja el, mellette ül *Löwe*, mint a bírói kar *doyene*. Az ülés nyilvános.

(*Déroutéde csinyje.*)

Páris, március 4.

A *Liberté* jelenti: A *Déroutéde* és *Habert*-ügyben tanukul megidézett összes tisztek *Rogel* tábornokhoz hasonlóan kijelentették *Pasques* vizsgálobíró előtt, hogy ők nem hallották azt a kiáltást: „Az Elyséebe! Vonuljunk az Elyséebe!” *Déroutéde* és *Habert* azonban megmaradnak a mellett, hogy ezt kiáltották, azzal a nyíltan kifejezett szándékkal, hogy vétségüket ezzel súlyosbítván, az állami ítélőszék elé állíttassanak.

HIREK.

Lehel kürtje.

A jászok híres városa, Jászberény, szeretettel, kegyelettel őrzi azt a kürtöt, amelyről szálló madár, szálló ének azt dalolja, hogy Lehel vezér fűtte belőle egykoron, régi nagy időkben a harcú riadót. És mintha csak a sors azért, hogy a kürt ama híres hatvágás következtében megrokkant, a jászok, vitézlő városát kárpótolni akarta volna: új tárgyat adott nekik, amely fölleskesíti az élöket és új életre kelti a halottakat, — hetedhét-országra szóló tárogatót: gróf *Apponyi Albert* személyében.

A Lehel kürtje lokális dicsőség, ámbar az egész magyar nép büszkén néz arra a fuvolára, amelylyel az a régi magyar akkorát ütött azon a németen. Hanem a Lehel kürtjének megújodása: az *Apponyi* dicsősége nem lokális dicsőség csupán és nem akkora nevezetesség csak, amely belefér egy ország határai közé. Ennek az embernek a tehetsége, elméjének fénye tulragyog az ország határain és akit mi szeretettel vallunk a magunkénak, büszkesége volna a világ bármely nemzetségének.

Ez a kor, a mai nemzedék és talán éppen a magyar kövélemény nem becsüli meg a maga értéke szerint a szónoki lángelmét. A mai magyar ember bizonyára bolondnak nézi a rómaiakat, akik *Cicero* szavára háborut indítottak és *Cicero* javaslatára neveztek ki a hadvezéreket; akiket *Cicero* figyelmeztetett red, hogy összeesküvés készül a köztársaság megbuktatására és akik *Catilinát*, *Cicero* szavára semmisítették meg. És ugyan csak naivnak látja a mai magyar ember a görögöket, akik *Demostenes*re hallgattak az állami élet minden valamirevaló kérdésében. Sokszor hallottuk, hogy *Apponyi Albert*ről, akit *Cicero*val és *Demostenes*szel bátran lehet egy füst alatt megemlítenem — úgy beszélnek az emberek, mint aki nagy szónok, igaz, de hát csak szónok és semmi más. Istene, minő szükkörű felfogás! Mintha az a szónoki készség, a szózatok beszédnek az a művészete, amelylyel ő rendelkezik, már magában nem jelentene sokat, tüneményesü so-

kat és nagyot. Emberei a mindennapiasságnak, a gyakorlatiasságnak, hát nem tudják, hogy a génusz az, amely ragyogó dikciók alakjában beszél a jászok híres követőiből?

És hallottuk nem egyszer, hogy csak a tettek mezején dől el, ki az igazi férfi. Mintha egy-egy nagy beszéd, egy-egy hatalmas szónoklat, amely nagy terveket tár föl, amely akár csak a reflektor fénye éles világot vet a legbonyolultabb helyzetre, tettel föl nem érne. Mintha csak az volna a kritériuma a nagyságnak, hogy az ember a nevét írja alá olyan rendeleteknek és törvényeknek, amiket mások csináltak.

Meglehet, hogy valami hiányzik Apponyiból, amire a gyakorlat hősei akkora súlyt helyeznek: a megalkuvás művészete. A *Sét* törzsből való ő, nem a *Káin* törzsből, a *Sét* törzsből, amelyből a rajongók, a hívők, az álmódzók származtak. A lelke teli van hiedelemmel, az elméje színes álmokkal és mint a platói emberekre egyáltalán, reá is nagy befolyást gyakorol a külső világ minden eseménye.

Sokszor elnéztem őt az ország házában, az utcán, a színházban és gyönyörködtem az ő különös és érdekes fejében. A hátranyúló homlok, a kiszögellő járomcsont, a vonagló, csupa-ideg arc igazat adnak a frenológának és külsőségekkel bizonyítják, aminek ő más formában adja legszebb bizonyosságait: lelke gazdagságát.

Abból, hogy mindeddig nem volt miniszter: ellene ne kovácsoljon fegyvert senki. Onnan van ez egyrészt, hogy a megalkuvást nem ismeri és másrészt a mi szomorú viszonyainkban rejlik a magyarázata. Más országban az ekkora tehetséget jobban megbecsülik, máshol az ilyen talantum hónapok alatt felküzdi magát az ország vezéreinek a sorába. Ott a két *Pitt* példája, akik csoda-fiatalon, tehetségük szárnyán jutottak az ország élére. Franciaországról alig kell nyomtatékosan szólnunk, hiszen ott az arravaló emberek az egész világ szemelátára csodálatos gyorsasággal nőnek bele a hatalomba. Más világ van erre mifelénk: Apponyi Albertnek husz esztendei dicsőségben gazdag parlamenti pálya kellett hozzá, hogy — belépessen a Lloyd-klubba...

Husz esztendő! Az idő már-már behintí ezüstös porával firtjeit és szakállát ennek a nagy álmódzónak. Sebaj, az idő nem fog ki ő rajta. Még most is a fülemben csengenek azok a szavai, amiket nem nagyon régen hallottam tőle valami országos alkalmon. Azt mondta: „Huszonöt éve, hogy elhagytam az egyetemem, de máig is olyan fiatalnak érzem magam, mint huszonöt évvel ezelőt!” Semmi kétség benne, hogy ezek a szavak őszinték, igazak. A gyakorlat emberei mosolyoghatnak rajtuk, de neki örök ifjúság jutott. És amint a Lehel-kürtjére rátartós: az Apponyi Albert kiváltságos észszel megáldott fejére, rajongással megáldott szívére ugyancsak büszke lehet most és minden időnkön a jászok vitélő városa...

k. 1.

Budapest, március 4.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 28-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. *Plósz* Sándor igazságügy-miniszter minden csütörtökön délután 4 órakor ad kihallgatást. A legközelebbi kihallgatás e hó 9-én lesz. — *Samassa* egri érsek ma Bécsből Egerbe utazott. — Gróf *Khuen-Héderváry* horvát bán ma Zágrábból Bécsbe érkezett.

— A belga királyi pár betegsége. Brüsszelből táviratozzák, hogy nemcsak a királyné, de a király is beteg. A királyné baja bronchion pneumonia, a királynak az arcán pedig daganat támadt, amelyet meg kellett operálni. A műtét sikerült s a király sokkal jobban érzi magát, noha az egész feje be van kötve.

— Nemesség-adományozás. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, *Klein* István honvédelezredesnek, *Klein* Tivadar Zempléni megye főpénztárosának, *Klein* Emil sátoralja-uhelyi takarékpénztári tisztviselőnek és *Klein* Alfréd honvédszáznadosnak, valamint törvényes utódaiknak régi magyar nemességük épségben tartása mellett az *arnófalvi* nemesi előnevet díjmentesen adományozta s egyuttal megengedte, hogy családi nevüket *Arnófalvyra* változtathassák.

— Az igazságügyminiszter a Kurján. *Plósz* Sándor igazságügyminiszter tegnap megjelent az igazságügyi palotában és félórásosszat konferált a kir. kuria ősz elnökével, *Szabó* Miklóssal. Az a közlemény tehat, amelyet ezzel ellentétben a mai lapok közöltek, tévedésen alapul.

— A hazajáró szellem. Németország fölött néhány hétig volt császár Frigyes, a san remőli beteg s következett a snájdig Vilmos. És Bismarcknak menni kellett. A kancellárnak, aki I. Vilmos mellett nagyobb ur volt, mint a császár, utulatp kötétt a talpára a gazdája. Egész rövidesen s azóta hallgatólagosan, néha nem is valami titokban, két pártra oszlott Németország. Bismarck-párt, Vilmos-párt. . . Bismarck azóta el is ment egy másik világba, de a lelke azért visszajár néha. És megvan a gárdája. Vele van az iskola is. Legalább erre vall egy berlini iskolai olvasókönyv, amely a vaskancellarról szólva így ír:

— Végre is a II. Vilmos császár kénytelen volt engedni a herceg ismételt sürgetésének s megadta neki a kért elbocsátást.

Hát biz az nem ugy van, de hazafiságból még hazudni is szabad néha s a történelem meghamisítása még nem jár olyan súlyos következményekkel, mintha bankót hamisít az ember.

— Horánszky ünneplése. A *Józsefvárosi Polgári Kör* ma este lakomát rendezett elnöke, *Horánszky* Nándor országgyűlési képviselő tiszteletére. A banketten, amelyen a tagokon kívül számos ellenzéki képviselő is megjelent, *Novák* Sándor alelnök mondta az első felküzöntőt. Dr. *Hajmisch* Géza ügyvéd ékes szavakban méltatta Horánszkyt a béke megteremtésében kifejtett működését. Biztosította az ünnepeletet a polgárok további rendíthetetlen bizalmáról és ragaszkodásáról. *Horánszky* Nándor folyton megújuló éljenzések között a felküzöntőre a következőképp válaszolt:

Tisztelt uraim! Kedves barátaim! Az az öröm, amely e pillanatban a szíveket és lelkeket áthatja, egy politikai küzdelemből fakadt. E politikai küzdelemnek dicsősége nem engem illet, hanem illeti első sorban az igazságot, másodsorban azon politikusokat, akik felismerve az ország veszedelmes helyzetét, hozzányultak ahhoz a diadalmas fegyverhez, amelyvel élni csak akkor szabad, ha a végszükségről van szó. Ebből a küzdelemből én is kivettem a magam részét. (Taps és éljenzés.) Én, aki a nyugalom embere vagyok, kinek természete a mérsékletre hajló, igen nehezen határoztam el magam arra, hogy ezen súlyos és nehéz fegyverhez nyuljak, amely fegyvernek használata erkölcsileg indokolt és jogosult volt ugyan, de illegális. E fölött itél a közvélemény és a história. Ezen fegyver használatára engem semmi más nem ösztönzött, mint a sötéten látás, amely nekem azt sugta, hogy ha az ország a bonyodalimból ki nem bontakozik, akkor az isten tudja, mi minden meggyeszendőbe. E fegyver használatának bizonyos fokig megvolt a sikere. Átalakulások követték már eddig is és bizonytalan, hogy nem-e fogják további átalakulások is követni. Ezen átalakulás első sorban azon pártot érintette, amely pártunk én hosszú éveken keresztül soha meg nem hálálható bizalomból élőke voltam. (Taps és lelkes éljenzés.) Ez a párt lezárta a multnak aktáit, nem azért, mintha a mult küzdelmeinek jelentőségétől menekülni kívánna. A mult küzdelmeinek megvan a maguk nagy jelentősége, hogy egyebet ne mondjak, abban is, hogy lasította Magyarország gördülését azon a lejtőn, a melyre évek előtt lépett. Ezen pártunk működése fölött itéletet mondani a történelem van csak jogosítva. Az fogja megítélni, hogy milyen jelentőségű és értékkel bír az a munka, amelyet éveken keresztül önzetlenül, híven és becsületesen folytatott. (Lelkes éljenzés és taps.) A nemzeti pártunk tagjai — köztük én is — nem akarunk még vissza vonulni a közéletől, bár engem ezerféle ösztönzött arra, hogy ott hagyjam, tovább akarunk működni a haza érdekében, csatlakozva azon programhoz, amelyet Magyarország jelenlegi kormányelnöke kifejtett és megjelölt. (Felkiáltások: Eljen Szóll Kálmán!) Történt, hogy a nemzeti párt feloszlóván, belépett a szabad-élvívárba. Nem visz oda magával mást, mint régi érnyeit. (Igaz.) Viszi első sorban a hazaszeretetet, a hűséget a programhoz, amelynek megvalósításához csatlakozott, a munkakedvét és munkaszeretetét és

végül viszi magával az engesztelődés szellemét azon program megvalósítása körül, amely mellé állott. Együtt fogunk haladni mindenkivel, aki híven, utógondolat nélkül ezen program mellé áll. Kötelességet fogja teljesíteni, hogy küzdjön ezért a programért. Egész életében, ugy a politikában, mint magánéletében, az őszinte, nyílt becsületességet vallottam. (Hosszszantartó lelkes éljenzés.) Ezzel csatlakozom azon politikai irányhoz, amely mellé álltunk. Mi fog következni a jövőben azt nem tudom, nem is vizsgálom, de egyről legyenek önkö meggyőződve, arról tudniillik, hogy én, aki a követelésekben a mérsékelt embere vagyok, aki ezerszer is megrágom azt, amit mondani és tenni akarok; de a mit egyszer mondtam, a mellett megállok, mondom, legyenek arról meggyőződve, hogy a mit egyszer elhatároztam, a mellett, ha törik, ha szakad — rendületlenül kitartok. (Hosszszantartó lelkes éljenzés és taps.) S hozzátésem, hogy becsülöm minden polgártársamat, kinek meggyőződése önzetlen, ha nincsen is velem egy politikai véleményen, mert mások meggyőződését épp oly jogosultnak tartom, mint a magamét.

Perekeig éljenzetek és tapsoltak Horánszky beszéde után. Ezután *Bartha* Miklós állott fel szólásra. Sajnálja, — ugymond — hogy a nemzeti párt megszünt ellenzék lenni, mert minden egyes taghoz a barátság köteleke fűzte. A fűzőben azonban a függetlenség eszme diadalmas jövőjét látja, ebben a reményében Horánszkyra üríti poharát. A vidám hangulat közepette többek között még dr. *Bencsik* József, *Sághy* Gyula, dr. *Sik* Sándor, *Hodossy* Imre és többen mondtak felküzöntöket.

— Lelketlenség. Csodálatos, hogy a tanítók és az iskolászeki urak, akik pedig egytől-egyig okos emberek, a legelőbb dolgokat se tudják megérteni, ha nines kedvük reá. Például teljességgel nem akarják megérteni, hogy miért kell az egészen kis gyerekekkel legalább kilene órákor kezdeni az iskolát s nem nyolc órákor. Nem akarják átlátni, hogy a hat-hét esztendő kis gyereket, aki az iskolába menetel előtt még csak egy nappal is ahhoz volt szokva, hogy addig aludjék a maga kis ágyacsájában, amíg a maga jószántából kilene-tíz óra felé föl nem ébred — embertelenség hét órákor fölvenni az ágyból s kiküldeni a hidegbe, ködbe, hóba. Nem, a pedagógus urak azt követelik, hogy az első elemi iskolás kis palatáblás gyerek is legyen ott nyolc órákor az iskolában mint a nagy fiuk, lányok. Pedig már az a rend, hogy az egészen csöpp gyerekek kilene órákor kezdődik az iskola. A tavalyi kanyarónak és vörhenynek a nagy pusztításban megvolt az a kis haszna is, hogy a főváros közgyűlésének a szíve megesett a gyerekek, legalább a legkisebeken s elrendelte, hogy az elemi iskolák első és második osztályába járj fiuk, lányok kilene órákor menjenek az iskolába. Azóta ez az iskola rendje, bele is szokhattak volna már a tanító urak, akiknek e miatt valószínűleg egy órával tovább kell az iskolában maradni s megszokták a gyermekek is, akiknek nemcsak az egy órai álom miatt, hanem egészség szempontjából is fontos az, hogy ne a reggeli ködben, sőtétben botorkáljanak végig az utcán az iskoláig. A tanítók azonban, ugy látszik, nem akarnak beletörődni a keserves sorsba, föllármazzák az iskolászekeket s zaklatják a tanácsot, hogy állítsák vissza a régi rendet. Ösztintén bámulunk azon, hogy egy kis kényelmi kérdés miatt ilyen szivtelen állapotra helyezkedik egy csomó olyan ember, akinek az apa és az anya után első sorban kellene gondoskodni a gyermekek jóvoltáról. Ha mi barbárok követelnők, hogy már reggel nyolc órákor vegye munkába az iskola azokat a kis játékos agyakat, amelyek számára az iskola még nem is szabad, hogy túlságosan komoly dolog legyen, a tanítóknak kellene tiltakozni az embertelenség ellen. Ez volna a természetes. Különbem reméljük, hogy a tanács jobb szívvvel van a gyermekeink iránt, mint a tanító urak, akiket mi tisztelünk, becsülünk s ellentétben a nyomorúságos vidéki viszonyokkal, igen szépen meg is fizetünk azért, hogy gondoljanak a gyermekeinkkel legalább annyit, mint a maguk kényelmével.

— Osztrák hadgyakorlatok. A a magyarországi király-gyakorlatokon kívül, amelyek most Zalamegyében lesznek, mint minden évben, az idén is osztrák császári hadgyakorlatok lesznek. A egyik Csehország északi határszélén lesz *Reichstadt* körül, hol ő felsége meg is száll, a másikat Karintiában tartják s annak idejére *Klagenfurtban* lesz a főhadiszállás.

— Ünnepeit hitközségi főjegyző. Az aradi izraelita hitközségi főjegyzője, dr. *Rosenberg* Lipót ma ünnepelte félszázados jubileumát a város közönségének szeretetteljes részvételével. Az ország űszes zsidó hitközségi jegyzői jelen voltak az ünnepélyen. Istentisztelettel kezdődött az ünnepély. A hitközség holnap külön ünnepséget rendez a főjegyző érdemeinek méltatására.

HUNGARIA - vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.

Gőz- és kádfürdők.

Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Banket.** Gajári Ödön ma este viszonzotta azt a banketet, amelyet a vezetése alatt állott lapok tiszteletére rendeztek. A vacsorán megjelentek Rakovszky István, az állami számvéviszések elnöke, Fenyvessy Ferenc főispán, Heltai Ferenc képviselő, a politikai és írói világ számos tagja, valamint a szerkesztés alatt volt lapok szerkesztőjei teljes számban.

— **Tanítók gyűlése.** A budapesti tanítók segélyező egyesületének évi közgyűlése ma délután volt a magyar tanítók kaszinójának nagyertermében. Dr. Verédy Károly elnöki megnyitójában kiemelte, hogy az egyesület vagyona az elmúlt évben túlhaladta az ötévesre forintot. Törőnt pedig ez a tökélyítés oly körülmények között, amelyek a tagok érdekeit szolgálják, amennyiben az egyesület a tagjainak adott kölcsönpénzeket, amelyek az elmúlt évben a 22 ezer forintot közelítik meg, kamatot nem szedtek. E mellett ösztöndíjakban 750 forintot és temetési járulékok alakjában 2500 forintot fizetett ki tagjainak. Jelezte egyúttal az elnök, hogy minhelyt a temetkezési és az ösztöndíjalapok feltételül biztosítva lesznek, mindent el fogunk követni, hogy a munkaképtelen és elszegényedett tanítók segélyezéséről nagy mértékben gondoskodhassanak. Következett a titkári jelentés, melyet Walter Károly fővárosi elemi iskolai igazgató terjesztett a közgyűlés elé. Következett a számvizsgáló bizottság jelentése. Schmidt Albin elnöke alatt három tagu bizottság vizsgálta át az egyesületi pénztárt és számadásokat. Javaslatakra kimondotta a gyűlés, hogy Rozmann Vilmos pénztárosnak a fölmentést megadják. Végül indítványozta az elnökség, hogy a temetési járulékokat, melyeket a tagok eddig halálesetek szerint fizettek, ezentul állandó összegben, négy forintban állapítsák meg. Kiegészítették még az igazgató tanácsot. A gyűlés az elnököl tanfelügyelő életével ért véget. Gyűlés után banket volt a tanítók kaszinója helyiségeiben.

— **A véletlen szatirja.** A minap az orléanski herceg titkáránál házkutatást tartottak. Mint most a Figaro írja, a házkutatást eszközöl rendőrszint neve Roy (király). A Napóleon-szobor előtt történt bonapartista tüntetést pedig egy Murat nevű rendőrszint akadályozta meg.

— **A visszaeső.** Tizenkét év elég idő ahhoz, hogy az ember gyakorlati tapasztalatok alapján arra az erős meggyőződésre jusson, hogy a feygház nem a legkellemesebb fedett helyisége a földtekének. És tapasztalatokból kifejeződik olykor olykor az egészséges doktrína. Lezsóppen ugyanis az igazság a konkrét esetek megszűntében, a nélkül, hogy a filozófia propedeutikában elsajátított premiszákkal dolgoznék valamelyik tudományosan meggedzett elme. Spitzkopf Károly, polgári foglalkozására nézve legutóbb pénzbeszedő, ezelőtt négy éve egy nagy tapasztalattal hagyta el a feygházat, ahol kerek tizenkét esztendő töltött; azt mondta magában, hogy sohasem lesz több értelmi szerző holmi rablogyilkosságban. Ezért a szerzőségért mérte ugyanis ki Spitzkopfra a nagykanizsai törvényszék azt a tizenkét évet. És amikor visszatért a rablogyilkosságokban való szerepléstől, akkor ennek a negatív hajlamnak egyik alkotó eleme — a jogbőlelet belátásos iskolája szerint — az ismeret volt. Spitzkopf ugyanis ismerte a feygház kellemetlen oldalait. Szóval, a jobb életre határozta magát. A Hirsch és Franck gépgyáros cég valóságos evangéliumi igazsággal alkalmazást adott a megszenvedett bűnösnek. Négy évig hűséges pénzbeszedője volt Spitzkopf Károly a cégnek. Négy napja kimaradt az irodából, de a főnökei nem gyanakodtak rá. És tegnap a jó emberek levelet kaptak Spitzkopftól. „Könyves szemekkel nyulok tollért, — így kezdődött a levél — hogy az engemet ért sorsesapásról önöket értesítem. Mintha egy átok nehezédnek réam . . .” Azután elmondja, hogy a magyar államvasutaktól a múlt évben cége javára 8920 forintot vett föl. A pénz, nem tudja, havára lett, elvesztette, vagy ellopták tőle — szóval eltűnt s ő nem tudott azzal elszámolni. Először azt gondolta, hogy őszintén bevallja, majd pedig az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Utóbb azután azt gondolta, hogy talán pótolni tudja fizetéséből, de ez nem ment. A hiányt kölcsönökkel és máshonnan fölvert pénzekkel pótolta egy esztendeig, végre már így sem boldogult, szöknie kellett, hogy így talán megmenekül a büntetés elől, de igéri, hogy a hiányzó összeget részletekben vissza fogja fizetni, csak föl ne jelentsék. A megkárosított cég ma följelentette a sikkasztó pénzbeszedőt a rendőrségnél. Megvan a személyleírása: 40—45 éves, alacsony, zömök termetű ember, arca kerek, arcszíne egészséges, haja feltűnően göndör fekete, szakállá borotvált, bajusza fekete, eltűnésekor elégáns, hosszú fekete télikabátot viselt — így hát valószínű, hogy kézre kerül a sikkasztó. És itelni fognak fölőtte, súlyosabban, mint egyéb sikkasztók fölött. Mert Spitzkopf Károly visszaeső. Szóval győnge, nagyon győnge volt a negatív hajlandósága, amikor áttele a feygház küszöbét, pedig tizenkét esztendő sok idő. Megkárosította azokat, akik őt rehabilitálták, azután nem merte a szemükbe mondani, hogy 8920 forinttal nem tud beszámolni. Utólag védekezik, alázatos a hangja, — mégis azt a kérdést vágja a főnökei arcába: „Hát miért volt olyan hájtártalan a bizal-

matok irántam?” A megtért bűnösök ugyanis nem lapozzák az evangéliumot, amely őket beprotezsálja a becsületes emberek társaságába, hanem az újságok törvényszéki rovatát kísérik figyelemmel. Innét tudják, hogy szörnyen kemény büntetés vár a visszaesőre . . . A feygházról irtóztott Spitzkopf Károly, ezért három évig tisztességes ember volt. Azután sikkasztott . . . — most még inkább irtóztott a feygházról, hát megszökött. Az ok egy és ugyanaz és kétféle az okozat. Bizonyosággá annak, hogy mégse működik gépiesen az emberi lélek. Egyébként a Hirsch meg a Franck urak cselekedete, hogy befogadtak egy börtönviselt embert az irodájukba, ugyan-csak ezt bizonyítja.

— **A szolgák fuzója.** Volt a nemzeti pártnak két öreg szolgája. Az egyik 19 évig, a másik 17 évig szolgálta híven a nemzeti pártkört és ette az ellenzék sanyaru kenyerét. Sokszor biztatták őket.

— Majd bemegyünk a Lloyd-klubba s aztán kormánypártiak leszünk mi is, maguk is!

De sok víz lefolyt azóta a Dunán s az öreg Sándor már nem hitt többé semmiféle biztatásnak. Aztán nagyot fordult a sors kereké és hirtelen, váratlanul megtörtént a fuzó. A két öreg szolgálma árván tipegett-topogott a nemzeti pártkör elhagyott termeiben s a tudakozódóknak bánatosan feleltek:

— Nincsen itt már, kérem, senki! Mind elmentek a Lloyd-klubba!

— Hajh, pedig monnánk mi is! — tódította a másik.

Hát már holnap csakugyan megy az öreg Sándor is.

Ez pedig így történt.

A szabadelvű pártkör felügyelője, valóságos grand seigneur, beállított tegnap este Dókus Ernőhöz, a pártkör gazdájához s ünnepélyes hangon szólott:

— Sokan vagyunk. Tegnap óta többen vagyunk és holnap még többen leszünk.

— ?

— Kevés lett a szolgálma. Szükség volna még egyre. Így is alig győzik a szolgák.

— Hát fogadjon még egyet!

— Nagyságos uram. Mondanék valamit.

— Nos.

— Ha már az urak fuzionálnak, fuzionáljanak a szolgák is! Fogadjuk fel a nemzeti párt szolgáját . . .

Dókus Ernőnek felcsillant a szeme, barátságosan megveregette a felügyelő vállát.

— Nagy diplomata maga! Az eszme helyes. Aztán legyen szent a béke a szolgák között is!

Igy kerül be az öreg Sándor vénségére a fényesen világitott díszes Lloydtermekbe. Talán még érdemkeresztet is kap. Be sokszor álmódhatott fölőle.

— **A Móriozék sirköve.** Végtelenül szomorú az a drága márvány, amit a debreceni híres Mórioz család utolsója állítottat föl a mindnyájuk sirja fölőle az Emke által, amelynek minden vagyonát odaadta azzal a kikötéssel, hogy ez a kő álljon és hirdesse a legrettenetesebb pusztulást, amibe valaha beleveszett egy familia. A hagyományozó Mórioz József, az ifjabb, aki az apját ölte meg s huszonhét esztendő korában, a tömlőben halt meg. Mielőtt azonban behunyta volna a szemeit, ő maga megkonstruálta a márványkövet is s a föliratot is, amit rá kell vésetni a kőre, ha már senki se hiányzik azok közül, akik alája valók. A követ tegnap fölállították s ez van írva rá:

Itt nyugszanak
az Urbán

Idősb MÓRICZ JÓZSEF,
meghalt 62 éves korában.
A fia lölte agyon.

Id. MÓRICZ JÓZSEFNÉ,
meghalt 47 éves korában.
A lánya lölte agyon.

MÓRICZ ERZSIKE,
meghalt 17 éves korában öngyilkos halállal.
Az anyját lölte agyon.

Ij. MÓRICZ JÓZSEF
meghalt 27 éves korában a börtönben.
Az apját lölte agyon.

Az örök irgalmasság kegyelmezen szegény bűnös
lelküknek.

Ez a kő lesz a debreceni temető egyik nagy nevezetessége.

— **Tanítók a pincében.** Nem valami jó mulatók tanítókról van szó együtt a pincével, hanem a tolnavármegyei zombai római katolikus iskola két tanítójáról, akiket az eklézsia két méternyire a föld alatt olyan nedves, iszapos pincékben szállásolt el, amelyek fákamarának azért nem voltak alkalmazhatóak, mert túlságosan áthűlt bennük a fa, tüzet se akart fogni már azután. Az eklézsia mindazonáltal

ugy gondolkozik, hogy jó a tanítóknak ez a lokalitás is. Ebben igaza is van, mert hát évszázados szokás az minálunk, hogy a kenyérből és lakásból is a penészes jut csak a tanítóknak. Mindazonáltal talán mégis fölhozzák a föld mélyéből a két tanítót, ha nem egyébrét, legalább gazdasági szempontból, mert ha közsényét kapnak a fura lakásban, még a kór-házat is fizetni kell majd értük.

— **Házasság.** Dr. Singer Ármin, fővárosi ügyvéd, eljegyezte Singer Ega kisasszonyt, Singer Vilmos helybeli gyárosnak, a Singer és Reichfeld cég főnökének leányát. — Koszorus Gyula, a Ceglédi Népbank Részvénytársaság cégjegyző-főkönyvvizsgálója, eljegyezte Peihó Tinike kisasszonyt Kacsókménen. — Radnai Ferenc, magyar államvasuti mérnök, eljegyezte Weisz Kornél kisasszonyt, Weisz József terménykereskedő leányát Miskolcon. — Káháń Salamon, a Káháń Jakab örökös cég beltagja Husztról eljegyezte Panét Netti kisasszonyt, Panét Pinkász kereskedő leányát Deésről.

— **A rendőrség szociálpolitikája.** A fő- és székvárosi államrendőrség a napokban, mint azt annak idején megirtuk, lefotografáltatta Israel Jakabot, a bádagos ipartestület pénztárosát és egyben meghozta ellene a kiutasító végzést. A MagyarEstilap ma erre az ügyre vonatkozólag azt a hírt közölte, hogy Széll Kálmán belügyminiszter visszavonatta a rendőrséggel a kiutasító végzést. Ezzel szemben a rendőri sajtóiroda éjjel hivatalosan jelenti, hogy a belügyminiszter nem vonatta vissza a főkapitányság végzését, hanem Izraelnek csak nyolc napi halasztást adott a fővárosból való eltávozására.

— **Halálozás.** Schuler Antal nyugalmazott magyar királyi államvasuti főfelügyelő, igazgató-helyettes, a Ferenc-József-rend s a szeb Takova-rend lovagja ma délután 65 éves korában a Dálnok-utca 26. szám alatti házában meghalt. Temetése hétfőn, a hó 6-ikán lesz.

Özvegy Hahn Jánosné, született Schlesinger Julia játékosnyagáról széles körben ismert magánzó, ma éjjel 78 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Halálát nagyszámú, kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az Izabella-utca 41. számú gyászházban.

Cook Tamás, az ismert utazási irodának a főnöke, mint Londonból jelentik, ma reggel meghalt.

— **Megbukott a vizsgán.** Nyitramegyéből, Hollósról Bécsbe ment az egyetemre egy Gerber Henrik nevű fiatal ember — s tegnap halva találták a Práter egyik padján. Űlt a padon, mintha csak pihent volna s a melléből kicsöpögött a vér. Azért halt meg, mert az utolsó vizsgán megbukott.

— **Jubileumok.** A Schlick-féle vasöntő- és gépgyár részvénytársaság tegnap ünnepelte Welfeld Árminnak, a társulat főtisztviselőjének huszonöt éves szolgálati jubileumát a Royal-szállóban rendezett banketten. A banket előtt az ünnepelt lakásán kereste fel a tisztviselői karnak a főtisztviselőkből álló küldöttsége s Vajda Béla igazgató nagybecsű ajándékot adott át Welfeldnek, aki szép beszédben köszönte meg az üdvözlőket.

Bettelheim Miksa és Társa cég ma ünnepelte legidősebb munkatársának, Ranschburg Józsefnek huszonöt éves szolgálati évfordulóját. Bettelheim Miksa üdvözölte az ünnepelt, azután a jelenlegi főnökök, Hirschfeld Mór és Kammer Benő élénk tetszést arótt felkészítőkben mellatták hű munkatársuk érdemeit. A személyzet nevében a cég főkönyvelője, Fleischmann, biztosította őt kartársai tiszteletéről és ragaszkodásáról és azután következett a nagyszámú ajándék átnyújtása. A szép ünnepséget táncmulatság zárta be.

— **Március 15-ike és Kossuth halálának évfordulója.** Egy bécsi tanár, akinek nevét minden ország nagy városában ismerik, hol valaha körkép volt, inkognito megnézte a Bem-Petőfi-körképet. Kritikája, amely a legilletékesebb, csak most tudódott ki s ez röviden annyi, hogy „mindama körképek közül, melyeket valaha láttam, művészi tekintetben a Bem-Petőfi-körkép a legelső.” Hozzátette volna a derék professor, hogy egyben a leghazafiasabb is. Hazafias indító ok — szabadságharcunk felszázados jubileuma — hozta létre; hazafias a tárgya — szabadságharcunk egyik diadalmas csatája, Nagy-Szeben bevétele; főalakjai: Petőfi, Bem apó; hazafias a kompozíciója, magyaros mindeu ízében. Ez a hazafias megnyilatkozás most is a március hónap két nagy ünnepnapján, az örvendetes március 15-ikén és a gyászos napon, Kossuth Lajos halála évfordulóján. Művészi kivitelű díszes emlékérmek jönnek a mai nappal forgalomba, — rajtuk Petőfi és Bem remek képmásával, — melyek a márciusi két ünnep idei emlékére készülték. Akinék ilyen érme van, március 15-ikén és 21-ikén ingyen nézheti meg a Bem-Petőfi-körképet, a 48-as idők e hatalmas művészi emlékeztetőjét. Az érem kapható lesz minden dohánytöszdében, iskolában, gyárban, egyesületben és az utcai elárusítóknál. Ára 15 kr.

— **Erard-zongorák.** A világ első zongoragyára az Erard, az angol királyi család állandó szállítója, most Budapesten is rendezett be képviselőiséget. A hírneves angol gyár Sternberg Ármin és testvére császári és királyi udvari szállítókat bízta meg képviselőivel. A Sternberg-cégnek, amely Magyarországon egyedül elárusítja az Erard-zongorákat, állandó mintaraktár van a világhírű gyár zongoráiból.

— **Góliát-malátásor.** A gyógyhatású Góliát-malátásor vevői köréből számosan aggódtak, hogy tekintettel az idén beállott jéghiányra, e kiváló minőségű termék előállításában nem fog-e akadály felmerülni. A Kőbányai Királysorsító vezetője az illető-

Két teljesen megnyugtatta, tudván velük, hogy pincéit óriási hűtőgépekkel hűti, ezenkívül pedig teljesen be van rendezkedve a kristálytisztító műjég nagyban előállítására. E szerint a természetes jég hiánya a sűrűtelmesre általában, különösen pedig Góliát-malátásor termelésére semmiféle hátrányos befolyással nem lesz és a vevő é fogasztó közönség igényeinek — úgy mint eddig — teljes mértékben meg fog felelteni.

Gyomorbetegségek. A gyomor kisebb betegségeiből azért származik legtöbbször nagyobb baj, mert az orvoslások elhanyagolják. Pedig ajánlatos a kisebb baj orvoslása, erre legalkalmasabb a dr. Rosaféle balzsam, amely *Fragner B. Gyógyszertárban* (Prága 203. III.) készül és minden gyógyszertárban kapható.

Butorszállító-vállalat. *Salzer Sándor* (Bécs, I., Franz-Josefs-Quai 4. sz.) jóhírnevű butorszállító-vállalata költözőkészeknél a legolcsóbban szállítja a butorokat. A szállítást szabadalmazott kocsjain végzi. (Telefon 8680.)

A beszéző újság Bécsben. Hogy mennyire jó a nevéje a külföldön a *Telefon Hirmondónak* s hogy mennyire belátják a magyar találmány zseniális és hasznos voltát, mutatja az a körülmény is, hogy egy bécsi konzorcium megszerezte a *Puskás-féle* találmány ausztriai szabaddalmát, a császárvárosban is berendezni szándékozik a *beszéző újságot*. Az eszmét a bécsiek nagy lelkesedéssel fogadják s így — a városi hatóság engedélye már meglévő — nemcsak az osztrák fővárosban is megkezdte működését a beszéző újság, amelynek neve ott *„Telephon Herald“* lesz. Érdekes, hogy ezt a nevet is *Puskás Tiivadar* adta a *Hirmondónak*, akkor, amikor annak felolvasását még magyar és német nyelven tartották. Így tehát nemcsak magát a találmányt, hanem az elnevezését is fölünk veszik át a bécsiek, akiket az egyszerű alapon megelőztünk.

(x) **Brázay sóboroszeje** a leghatásosabb házi-szer *csiz, rheuma, fej- és szemfájás, valamint meghűlések* ellen. Nagy üveggel 1 forint, kis üveggel 50 krajcár.

Szibéria kincsei.

Gróf *Zichy Jenő* gyűjteménye a *Nemzeti Múzeumban*. — Budapest, március 4.

Gróf *Zichy Jenő*, a magyar őshaza fárdhatatlan kutatója, kincset érő gyűjteményt ajándékozott a *Nemzeti Múzeumnak*. Mindazt, amit viszontagságos ázsiai útjában összegyűjtött, mátlól fogva ott láthatja a közönség a muzeumi képtár egy külön termében. Csupa értékes kéziipari tárgy, javarésze hangulatosan illusztrálja az ősmagyar-osztják-cseremisiz-vogul rokonságot. Ázsiai rokonaink lelki életéről beszédesen szól ez a gazdag gyűjtemény, amelynek párját még az orosz muzeumokban sem találai.

Nálunk a nagy finn-ugor mozgalom ugyan egy ízben már arra lelkesített egy kitünő tudóst — *Pápai Károlyt* — hogy ama népek körében összegyűjtsön minden néprajzi érdekű tárgyat, de *Pápai* gyűjteménye, bármily nagyszabású is, mégis tökéletlen. A hiányokat gróf *Zichy Jenő* akarta pótolni s azért kutató útjára elvitte dr. *Jankó Jánost*, a kitünő etnográfust és dr. *Pósta Bélát*, a tudós régészt, akikhez a zoológiai munkálatok vezetésére még dr. *Csiky Ernő* is csatlakozott.

A tudós társaság meg lehet elégedve viszontagságos expedíciójának eredményével. Kétezer tudományos értékű fénypénzen kívül az unikumok egész halmazával gazdagították nem csak a Múzeumot, de a tudományt is. A sok lelet és szerzett tárgy ugyanis számos eddig ismeretlen szempontra tereli a tudományos világot és új adatokkal gyarapítja az etnológiát, a zoológiát és a műipar történetét. Így hát a *Zichy-expedíció* a nemzetközi tudományt is nevezetesen meggyarapítja.

Ma mutatták be a sajtó képviselőinek a gazdag gyűjteményt. Az expedíció fentemlített három tudós tagja szolgált magyarázattal az egybegyűlt vendégeknek. Először is dr. *Jankó János* mutatta be a kiválóbb érdekű néprajzi tárgyakat.

(A néprajzi ritkaságok.)

*Jankó*t az ő szibériai kutatásaiban első sorban az a vágy vezette, hogy bővebb világot derítsen az osztják s a rokon népek ornamentikájára, mint első-rangu érdekű etnológiai anyagra. Temérdek himzett, kivarrt, faragott, préselt és öntött műtárgyat szedett össze, amelyek közt nevezetes egy pár osztják ing, amely a *Holbein-ültéshez* némileg hasonló négyzet-ültéssel van kivarrra. Ornamentikájának jellege arra mutat, hogy az osztjakok legalább négyezer esztendővel vonatkozásban álltak a finn népekkel. Technikailag érdekes, hogy az osztják himző előbb fekete fonállal kivarrra a mintát s csak aztán lát hozzá a színes himzéshez. *Jankó* kutatta egyttal ennek a himzett ornamentikának eredetét s arra a felfedezésre jutott, hogy az egy másik, sokkal ősbib iparágról, a fadiszítésről szakadt át a szövövekre. A bőségesen gyűjtött faipari készítményeken nyomát látai a himzések őseinek, a minta csak annyira változott el, amennyire ezt az anyag feltételezi. Például a kéregből, fából faragott tárgyakon keresztformájú motívumot látai, amely visszatér a kivarrt ingeken is. E keresztet a keresztelés befolyásának tudták be ez ideig. *Jankó* kutatásai révén megállapítottak te-

kinthető, hogy a keresztalak a kutya lábnyomának stílizált kiadása. A legrégebb fatárgyakba benyomott ornamenták élénken emlékeztetnek az őskhinaí betűformákra, bár e hasonlóságból bajos volna kínai vonatkozásokra következtetni.

A *Jankó*-gyűjtötte tárgyak között a medveúinnepekben használt kéreg-álarokok keltik fel érdeklődésünket. Tudjuk, hogy a medveúinnepek minő nevezetes szerepet játszanak az osztják s rokonnépek valóságos életében. A megölt medve szellemét akarják velük kiengesztelni s e célból községi murit rendeznek, amely eltart napokig. Ily alkalmakkor éneklük a híres medveénekeket, amelyeknek egy része már magyarra is le van fordítva, mint becses adalék a finn-ugor népek mitológiájához. Az énekesek álarokot kötnek fel, amelyek közül hármat *Jankó* épp egy ily murel alkalmával szerzett meg. Nevezetesen az ily alkalmakkor szereplő rovásos botok is. Ezekről *Meier* még azt állította, hogy a rovátkokkal az elejtett medvék számát jelölik. *Jankó* azonban kiderítette, hogy a medveénekek az elénekelt dalokat jegyzik fel ezzel az ősi fogással.

Az osztjakok etnikumára fontos egy igénytelen készítmény, amelyet *Jankó* egy szibériai nyiresben fedezett fel. Tővétől egy méternyire letört s lepörkölt gyenge nyírfaerdék ez, amelyen kis fehér, gyorsan összeférelt ingecske lóg. A nyiresekben sűrűn található az ilyesmit: rendeltetésük a hazajáró lelkek kibékítése és sirjukba való visszabüvölése.

Egy szekrényre a leggazdagabb osztják koponyagyűjteményt tartalmazza. Ezeket éjjelenként száznál több sírból szedte ki *Jankó*, meglehetősen veszedelmek között.

A maga nemében pártalan az az ősvogul és cseremisiz gyűjtemény, amelyet gróf *Zichy Jenő* a híres *Kuznecovtól* vásárolt. Ez az orosz tudós maga is cseremisiz származású, szenvedélyesen foglalkozott fájának etnikumával és gazdag gyűjteményt állított össze cseremisiz tárgyakból. Sok külföldi muzeum versengett ez etnográfiai kincsekért, de a makacs tudós nem engedett a csábításoknak. *Zichy*nek mégis eladta a gyűjtemény sok nevezetes tárgyát, csupa olyan dolgot, amelyek intim vonatkozásban állanak a *sámán* vallás ceremóniával. A *sámán* szertartások nyílt gyakorlása, elé temérdek nehézséget gúrdított az orosz kormány, azért azt többnyire titokban és csak nagy időközökben tartják. *Kuznecov*, aki maga *sámán* főpap volt, egy ilyen tiltott ünnepség alkalmával — amelyre közel 4000 cseremisiz gyűlt össze — szerzete be áltatokan az igen értékes varázs- és áldozati tárgyakat, amelyek most pártalan kincsei a *Zichy-gyűjteménynek*.

A magyar vonatkozású tárgyak közt ott van egy evező-gyűjtemény, amelyeknek legjava hasonlít a szegedvidéki evezőkhöz. Ezeket ismerte ugyan már *Pápai* is, de csak modelleket hozhatott róluk. Mi több, *Pápai* révén osztják testvéreink is tudomással bírnak az érdekes evező-analógiáról.

Ezek az ősmagyar vonatkozású tárgyak legnevezetesebbjei. Hozzájuk sorakozik az a pompás selyemgyűjtemény, amelyet maga a gróf szerzett be Kínából. A dús gazdag brokátok, selyemhimzések, fővegek mellett a kínai ötvös- és zománcoló-ipar remekét látni, köztük egy óriás *emal cloisonnéval* ékesített bronzvázát, ópiumi pákát, türkizkes fésűket, kínai könyveket stb. Mindezeket a tárgyakat lekötölező szívességgel mutatta be dr. *Jankó*.

(Őskori leletek.)

Utítarsa, dr. *Pósta Béla*, a szibériai ut arkeológiai érdekű zsákmányával ősmertette meg a vendégeket. Dr. *Pósta*t is az a cél vezette, hogy a régészeti leletek közül lehetőleg szokat szerzesse meg, amelyek hiányt pótolnak a *Múzeum* gyűjteményében, vagy világot vetnek magyar földön talált régiségek eredetére. Itt első rangú érdekességű egy sor kengyelvas, amely feltűnő analógiát mutat magyar honfoglaláskori hasonló tárgyakkal s arra a következtetésre jogosít, hogy a honfoglaló magyarok ezt a típust a messzi Szibériából hozták Európába. A régiségek nagy száma hun-germán és avar formákra emlékeztet.

Ezt a gyűjteményt, amelyet *Pósta* ur behatóan magyarázott meg, kiegészíti még a gróf kaukázusi gyűjteménye és egy sor egyiptomi lelet, amelyet a gróf alexandriai útján az odavalló muzeumból szerzett be s amely a mi muzeumunknak hiányait pótolja.

(Új állatfajok.)

Felette gazdag az állattani gyűjtemény is, ezt dr. *Csiky Ernő*, a harmadik tudós utas állította össze. Van benne egy gyilkfaj, amelyet *Przewalski* Nikoláj fedezett fel a góbi sívatonon s amelynek egyetlen példánya a *British Museum* tulajdona. Most a mi muzeumunk van abban a kiváltságos helyzetben, hogy magának mondhatja a második példányt.

Új felfedezésekkel különösen a koleoptera-rend

gyarapodott. E bogarakból mintegy 1800 fajt szedett össze az expedíció, amelyeknek 10—15 százaléka eddig teljesen ismeretlen a tudósok előtt. Érdekelni fogja a közönséget egy kis bársonyszőrű fóka is, egy kihaltfélében levő faj, amelyből csak egy-két orosz muzeum bir egy példányt. A fókát a Káspitengerben fogták.

A vendégek azzal a benyomással köszönték meg a tudós előadók fáradságát, hogy a *Zichy-gyűjteményben* valóságos kincset kapott a *Nemzeti Múzeum*. A nagylelkű adományozó holnap a Múzeumban felolvasást tart utjáról s holnap nyílik meg ez a gazdag gyűjtemény a nagy közönség számára is.

Bús.

— Kép a közel jövőből. —

(A kőbányai templomépítő-bizottság visszaküldte a gyárosnak a nagy harangot, mert igen búsán szólt.)

A *bizottság elnöke*: Tehát megjelentünk itt, uraim, hogy a villamos vasutat műtanrendőrileg bejárjuk.

Egy tag: Be se kell járnai. Már látom, hogy rossz.

Egy másik: Ugyan miért?

Az egyik: Az a villamos kocsii nagyon szomorú. Mondhatnám: bús.

A másik: Igaza van. Nekem a sin se tetszik.

Az egyik: Nekem se.

A másik: Nagyon vidám...

Az egyik: Igen. Mindig röhög.

Egy harmadik: No, ez a villamos se fog megindulni!

Az egyik: Én is amondó vagyok.

A harmadik: A vezetőket tartó póznák borzasztó arrogánsak. Ki hallotta, ilyen magasa nyulni!

Az egyik: Hát a drót? Folyton lelóg. Tulságosan szomorú. Mondhatnám: bus.

A másik: A kitérő meg szemtelen. Mindig a szemembe nevet!

A bizottság: Hallatlan!

Az egyik: No, nemjünk is haza. Nekem csak a drót nem tetszik. Bús.

Mind (hazamenet): Bus.

—o—

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

**** Gróf Keglevich István titkos tanácsos.** A napokban megirtuk, hogy a király gróf *Keglevich István* intendánsnak a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. A hivatalos lap élén ma a következő közlés jelent meg:

Ő császári és apostoli királyi Felsége, folyó évi február 26-án kelt legfelső kérésztával, gróf *Keglevich Istvánnak*, a magyar királyi Operaház és a Nemzeti Színház intendánsának, ezen minőségében, valamint a hazai színművészet fejlesztése körül szerzett kiváló érdemei elismeréséül, a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

**** Hírek a Vigszínházról.** A *Vigszínházban* a napokban tartják meg *Pekár Gyula Dodó főhadnagy* című háromfelvonásos vígjátékának az olvasó próbáját. A szerző maga olvassa fel darabját, amely legközelebbi ujdonsága lesz a színháznak. — A *Dr. Pepi* és *Hajnali vendég* nagy sikeréret való tekintettel a *Vigszínház* jövő heti egész műsorát ez a két darab tölti be. A *Dr. Pepi* című bohózatban *Bichanel* orvos szerepét vasárnap este *Megyeri Dezső* játssza először. Tekintettel arra, hogy *Hegedűs Gyula* a *Budapesti Újságírók Egyesületének* honlapja, vasárnapi művészetiyei közreműködik, a *Hajnali vendég* című egyfelvonásos vígjátékot a *Dr. Pepi*t megelőzőleg adják elő.

**** Dankó-ünnep az Operában.** A magyar dalszerzőnek egyik leghivatottabb művelője, *Dankó Pista*, a híres szegedi cigányprímás, súlyos betegten San-Remóban tartózkodik. Gyógyításáról eddig is író-és művészbáratái gondoskodtak, akik most nagyszabású előadást rendeznek a beteg dalköltő javára. A rendező-bizottság nagyjában már megállapította az ünnep programját. Gróf *Keglevich István* intendáns szíves készséggel járult hozzá az Operaház átengedéséhez. Az ünnep az Operaházban lesz e hó 24-én. A hangversenyen *Pósa Lajos* szavalja a prólógust, *Jókai Mór* felolvasást tart, az Opera zenekara *Dankó Pista* szerzeményeit fogja játszani és előadásra kerül *Dankó*nak a népsziműve, amelyben színházaink legelőbbkelő művészei és művésznői működnek közre, köztük *Blaháné, Hegyesi Mari, Hegyi Aranka, Küry Klára* és mások.

**** A Magyar Színház premijere.** A *Liliputi hercegnőnek*, *Márkus József* és *Hegyi Béla* énekes színművének bemutatója, amely eredetileg február végére volt tervezve, de a *Gyurkovics lányok*, az *Egyiptom gyöngye* és *Miss Mary Halton* vendégszereplésének egymásután következő rendkívüli sikere miatt halasztódott el, mint az igazgatóság megállapította, március 24-ikén lesz a Magyar Színházban. A szin-

ház művészi személyzete az új darab betanulásával már teljesen készen van, úgy hogy párhuzamosan már a Varney-féle *Barnett lányok* és *Makai Emil Robinzonok* próbái is folytak.

**** Színházak műsora. Nem éli Színház. Hétfőn: Lórtól val. katedrál. Kedden: Közint. közint. Szerdán: Első világ. Csütörtökön: Az arany ember. Pénteken: A házi béke (Először). Szombaton: A házi béke. (Másodszor). Vasárnap: A házi béke. (Harmadszor.) Magyar királyi Opera: Hétfőn: nincs előadás. Kedden: Hópehely (másodszor). Szerdán: A da. Csütörtökön: Roland mester (Bartók) Matild kis-szony (Felléptével). Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: Ördög Róbert (Danczky S. kis-szony vendég-felleléptével). Vasárnap: Hópehely. A piros cipő.**

Várszínház. Hétfőn: A troubadour. Kedden: Zsidó.

Népszínház. Vasárnap délután: Hajnali harangszó. Este: A görög rabszolga. Hétfőn: A görög rabszolga. Kedden: A görög rabszolga. Szerdán: A görög rabszolga. Csütörtökön: A görög rabszolga. Pénteken: A görög rabszolga. Szombaton: A görög rabszolga. Vasárnap délután: Tünderlak Magyarhonban. Este: A bibliás asszony.

Víg-színház. Vasárnap délután: A teknősbéka. Este: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Hétfőn: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Kedden: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Szerdán: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Csütörtökön: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Pénteken: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Szombaton: Doktor Pepi. Hajnali vendég. Vasárnap délután: Tanqueray második felvonása. Este: Doktor Pepi. Hajnali vendég.

Magya Színház. Vasárnap délután: Aranylakodalom. Este: Egyiptom gyöngye. Hétfőn: A Gésák. (M. Mary Halton, mint vendég.) Kedden: A Gésák. (M. Mary Halton, mint vendég.) Szerdán: A Gésák. (M. Mary Halton, mint vendég.) Csütörtökön: A Gésák. (M. Mary Halton, mint vendég.) Pénteken: A Gyurkovics lányok. Szombaton: Egyiptom gyöngye. Vasárnap délután: Aranylakodalom. Este: A Gyurkovics lányok.

Kisfaludy Színház. Vasárnap délután: A gyermekrablóné. Este: Az ördög pirulái. Hétfő: A két árva. Kedden: Nagymama. (Radnai Zsuzsi fellépte.) Szerdán: Figaró házassága. (Endrey Zoltán fellépte.) Csütörtökön: Tricoche és Cochelet (Kovács jutalomjátéka.) Pénteken: Eleven ördög. Szombaton: Az ördög pirulái.

**** Új zeneművek. (Kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésében V. Dorottya-utca 7.) Delibes A király mondta, teljesen 4 ft 50 kr. Potpourri 1 ft 20 kr. Goldmark A hadifogoly teljes 5 ft. Potpourri füzete 1 ft 80 kr. Mascagni Iris 5 ft. Barna Midász király füzete 1 ft 50 kr. Jones Görög rabszolga, a Népszínház legközelebbi újdonsága teljes 3 ft 50 kr. Gésák 3 ft. Potpourri 1 ft 80 kr. Keringő 1 ft 50 kr. Mouchette Circus Girl teljes 3 ft 50 kr. Chapi Unatkozó király 1 ft 80 kr. Varney Báránykák, Utazás egy apa körül 1 ft 80 kr. Andran A Baba. Messager Michu-lányok. Weinberger Adam és Éva. Heuberger Opernbál. Bayer Fr. Hexe. Suppé Modell füzete 1 ft 50 kr. Ferron A krokodilus 1 ft 80 kr. Hervé Lili VII. a 1 ft 50 kr. Cernaszál-dal a Bibliás asszonyból 1 ft 50 kr. A férfi mind lecsér 90 kr. Planquette Varázsgyűrű füzete 1 ft 50 kr. Schleicher Kille Kille. Mein Elend. Toreador keringő. Bayer Bist du die Blume. Au bi du bont du Banc. Ganz Kleine Frau. Ach! kőnt ich noch einmal. Kleine Witwe füzete 75 kr. Weisz Adria. Mezey Chrysanthe. Rosenzweig Király keringők a 1 ft. 20 kr. Varney Betörők keringője 1 ft 20 kr. Korzák ABC. Aus der Zeit der Jungen Liebe. Neue Wiener Volksmusik Lustiger Marsch. Pikante Blätter. Wiener am Land. Wiener Plaudereien. Wiener Spaziergänge. Potpourri füzete 1 ft 80 kr.**

**** Az Operaház előadása otthon. A magyar királyi Operaházban holnap (vasárnap) este gróf Zichy Géza dalművét, a Roland mestert hozzák színre. Bartók Matild felléptével. A Telefon Hírmondó az előadást közvetíteni fogja s így az előzetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylóban.**

Szell Kálmán a színházokról.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, március 4.

Amióta gróf Keglevich István erélyes kézzel hozzáfogott a Nemzeti Színház és a Magyar Királyi Operaház belső ügyeinek rendezéséhez, nap-nap után a legkülönösebb hírek merülnek fel az inténdánsról. E hírek egyike már valamelyik megüresedő főispánságot jutatta gróf Keglevich Istvánra.

Aki ismeri az inténdáns fáradhatatlan tevékenységét, tudja, hogy ő maga rá sem ér az efféle kombinációk megcáfolására. A közreadott híreket azonban buzgólkodó kolportálják a városban s azért lapunk egy munkatársa a legalaposabb információkat szerezte be az ügyről.

Mindenekelőtt fölkereste a volt belügyminisztert, Perczel Dezsőt, aki a hozzá intézett kérdésére a következőket mondta:

— Olvastam én is a hírt, amely a csak nemrég kinevezett új inténdáns már is mesztli. De szó sincs róla, hogy gróf Keglevich István el akarná hagyni az állását, amelyet oly nagy ambícióval foglalt el s melyet minden erejével és erélyével betöltött. Az pedig, hogy az új belügyminiszter ne óhajtaná őt tovább is látni a két állami intézet élén, — az teljességgel hihetetlen dolog, mert kevés férfit köt össze anyai rokonszenv és olyan szoros barátság.

mint Szell Kálmán és gróf Keglevich István. De meg a mostani miniszterelnök és belügyminiszter igen jól ismeri az inténdáns kiváló tehetségét és érdemeit, amelyeket a király épp most ismert el, amikor valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki gróf Keglevich Istvánt.

Munkatársunk aztán fölkereste Szell Kálmán miniszterelnököt, aki készséggel hallgatta meg a hozzá intézett kérdéseket és kimerítő választ adott.

Lapunk munkatársa előadta, hogy a kolportált hírek szerint az új régime változtatást tervez a két állami színház vezetőségében. Nemesak föl akarja menteni gróf Keglevich Istvánt az inténdánsi állástól, hanem magát az inténdánsi állást is meg akarja szüntetni. Szell Kálmán miniszterelnök sietett a válaszszzal:

— Azt hiszem, hogy a hírek már csak azért sem találhattak hitelt, — legalább a gondolkodó emberek előtt nem, — mert mindenki elképzelheti, hogy nekem, a mióta miniszterelnök és belügyminiszter vagyok, teljességgel időm sem volt, hogy az inténdánság kérdésével is foglalkozzam. Ez tehát már maga cáfolat. De cáfolat az a puszt a tény is, hogy gróf Keglevich István épp most kapta meg az excellenciás címet, ami bizonyára nem azt jelentheti, hogy inténdánsi tevékenységét nem méltányolják. Arról meg éppenséggel szó sincs, hogy én bármikor meg akarám szüntetni az inténdánsi intézményt. A baj nem az. A legjobban inténdánsnak is küzdenie kell, ha nem kedveznek az anyagi feltételek. Mihelyt pénz-szükség áll be: rögtön következnek a sérelmi panaszok. Ezeket a panaszokat nem lehet azzal elhallgaltatni, hogy az inténdánságot megszüntetjük. Hiszen nem az inténdánságban van a baj, hanem a rendezendő állapotban.

Arra a kérdésre, hogy mi az új belügyminiszter színházi politikájá, Szell Kálmán így szólt:

— Ismétlem, a hazai kultúrát szívében viselem. A művészet ennek a kultúrának a legkésebb virága. Ennek ápolását nemesak a legnagyobb kötelességemnek tartom, hanem belső, éltető szükségnek is. Mihelyt túl leszünk a mosonai nagy politikai átalakulásokon: eminenter gondom lesz rá, hogy a hazai színészet és főleg a két állami színház további virágzását akképp segítsem elő, amint azt én magam a legforróbban óhajtom. És gróf Keglevich István nekem lelkes munkatársam lesz e törekvésemben.

Hópehely.

(Vig opera egy felvonásban. Szövegét írta: Wilner A. M. — Fordította: Radó Antal. — Zenéjét szerette: Berté Henrik. — Először adták elő a Magyar Királyi Operaházban, 1899. március 4-én.)

Budapest, március 4.

Hogyha még egyszer valahol olyan darabot adnának, ahol a csabító akként sül föl a szövegíró félkegyelműségéből, hogy az elsőtől színpadon a szerelmes színészű helyett a komikát zárja karjai közé, akkor fölállok és kiabálok. Mert ami sok, az sok! A mai premiér alkalmából már alig tudtam magam visszatartani, hogy ne kiáltak Beck Vilmosnak:

— Fenséges herceg, ön Jeanette helyett Anasztázia szorongatja!

A dolog tudniuk egy történt, hogy Beck Vilmos ma este a nősábitó burgundi herceget játszotta. A *jus primae noctis* korában egyáltalán nem volt nehez dolog nősábitó hercegnek lenni, — a *jus primae noctis* intézményét pedig mindenszi gyűlöli, aki abban a sötét korszakban nem volt herceg. Nem is alkalmasozt ezért esztétikai celokra, amint ezt Wilner ur. a Hópehely szövegírója is érezhette, akinek burgundi hercege nem is él az adott alkalommal.

Ez a burgundi herceg a XVI. század valamelyik szép téli napján főfordul a szánkójával az erdő kellő közepén. Vele van az udvari bolondja is, aki félven a nathától, otthagya a hóban urát, ő maga pedig előre menekül egy közeli francia vadász-kastélyba, ahol az ifjú erdész öreg gazdasszonyának nagy bosszuságára éppen menyegzői lakomán ül a szép hitvestársával. Mikor a nősábitó herceg megjelenik, a féltékeny újdonsült férj öreg gazdasszonyt mutatja be feleségének, a szép Jeanettet pedig elrejt. Csakhogy a fiatal asszony büszkségét sérti ez a gyanakvó féltékenység, és egy pajzán keringőt énekeivel, odaál a herceg elé, aki rögtön megkívánja a csinos nőszenélyt. Az erdész, akinek a fejébe került, ha kitűnnek a turpissága, kénytelen eltűnni, hogy a herceg feleségétől éjjelre légyottot kap. Csakhogy az udvari bolond elárulja urának a dolgok valódi állását. De azóán hirtelen eszébe jut a bolondnak, hogy őt a herceg elverte, amiért hűtlenül elhagyta a telfordult szánkóját és ezért bosszút forral. Az időközben kibékült hitvespár tudtavaló légyottot ad az öreg Anasztáziának éjjelkor ugyan-

azon a helyen, ahol a herceg Jeanette fog várni. A színpad elsőtől, a holdvilág is elbukik és a herceg csakugyan az öreg Anasztáziát tartja karjai között, amikor a bolond vezetés alatt hirtelen beröng a nasznép fátylak fénye mellett. A herceg megbotas, félven a nevelés botrányától, amelyet a bolond elbeszélése az udvarnál előidézve, — és ki-jelenti, hogy

Akinek épp most csüngtem ajkán,
Kegyemre méltó, mert ő volt — a dajkám.

Hogy milyen kedves és fülbemászó Berté zenéje azt semmi se bizonyítja jobban, mint az, hogy dacára a primitív szövegnek a Hópehely ma este az Operaházban határozott sikert arított. Berté Henrik, a magyar származású zeneszerző evel a dalművet mutatkozott be először közönségünk előtt, de a külföldön már régóta ismerik distingvál és ötletes kompozícióját. A bécsi Operaház műsorának legjövendelmesebb balletjeit az ő muzsája szolgáltatta, így a *Die goldene Märchenwelt* és az *Amor auf Reisen* című balleteket.

Dallambősége nem éppen krózi, és nem is fakad mindig eredeti forrásból, de mint a francia iskolának tehetséges tanítványa, pikáns ötletekkel és izlées instrumentációval szolgál rá a népszerű sikerre. Sokat, amit *Delibes* filom iskolájában meg lehet tanulni, a maga kedves egyéniségének segédelmével, eredeti módon tudta érvényesíteni a partitúrában, amely éppen oly mértékben vall az átlagos közönség izlésének biztos ismerőjére, mint distingvál zeneszer. A *nyitány*, a lendületes szerelmi duett, (Én drága nőm...) a Hópehely keringő, (Hópehely a nevem...) mely bizton számíthat a népszerűsége, az ismeret-szerű *nocturno*, amelyet ma este remekül játszott *Kvancsevics*, — továbbá a partitúra fináléja (e helyett ma este a keringő egy részét ismételték) stb. igazi értékes számai a partitúrának.

A komponista vig dalművet akart írni, de a zenében sehol se találunk humort vagy komikumot, csupán a situáció teszi itt ott groteszkké a szerzős zenét. Ez a dalműnek a sarkalatos hibája.

Nagy háival tartozik a szerző *Arányi* névnek, aki egyéniségének varázsszával bearayozta az egész ensembelt; a jeles művésznőt nyílt színen is többször megtapsolták zajosan, a keringőt pedig meg kellett ismételnie. *Arányi* (Gaston) meglepett ércs tenorjával, amely akaráhányszor hósi karaktert mutat. *Beck*, aki gyönyörködése dacára szépen énekel, elegáns herceg volt, — *Hegedűs* a bolond szerepét minden ambíciójával adta. *Valent* Vilma minden humor nélkül játszotta Anasztáziát.

A darabot *Máder* Raoul tanította be és ő is dirigálta és a sikernek egy részét átengedheti neki a szerző.

Gergely István.

A görög rabszolga.

— A Népszínház bemutatója, —

Budapest, március 4.

A Népszínház szerencsecsillaga, amely az idők évad derekán ideig-óraig elborult, ma este egész hirtelen ismét kiragyogott és pedig olyan fényűvel, amelyet bizvást mondhatunk vakitónak. Évekre visszamenőleg áll találok estét ennek a nagy estétet látott színháznak a sikerei közt, amely a maival versenyezhetnék. És ez a siker annál jelentősebb, mert része van benne mindennek és mindenkinek, aki a Népszínház színpadi életében él és mozog: darabnak, zenének, fordítónak, primadonnának, színésznek, karnak, tancosnőnek, karmesternek, zenekárnak, rendezőnek, díszletfestőnek, színházi szabónak; szóval még egyszer ismétlünk, mindenkinek.

Kimondhatjuk batran, hogy ilyen teljes harmóniában lévő összműködését a siker minden faktorának még alig látunk ebben a színházban, mint ma este. Miután mindenki, aki érdekelte volt a darab körül, egész ambícióját, egész lelkesedését és egész tudását bele vitte volna a sikerért való harcba, és nem tették hiába, mert a diadal teljes volt. Azt hisszük, hogy teljesebb, mint a minőnek a színház maga is remélni merete volna.

Szinte irigykedéssel gondolkodunk, hogy erre az eseményeszerű sikerre egy messze földről került idegen darab adott alkalmat: A görög rabszolga. Ez az angol operett-teremtő, amelynek szövegkönyvét és zenéjét a Gésák szerzői: Owen Hall és Jones Sidney jegyezték.

Egy ilyen eseményeszerű operett-sikerrel, meg lesz okolva, ha egy kissé megállunk és egy kisit komolykodva, megmagyarázni igyekszünk magunknak ezt a sikert és az okait keressük. A görög rabszolga két éve volt eddig a magyar operett-színpadon amelynek a nagy sikerek rendez mertéket is meghaladva eseményszamba menő hatása volt. Ez

a két operett a *Mikdós és A gésák*. Mind a kettő angol termék.

És itt van, szerintünk, a dolog nyitja.

A franciák az ő könnyed, pajkos szellemességükben és sokszor tulhabzó jókedvükben, feltalálták az operett-genret s úgy szövegben, mint zenében oly mérhetetlen vidámságot és ötletet pazaroltak el ebben a műfajban, hogy hamarjában nem tudnók megmondani, vajjon a formák változatosságát, vagy találgatásuk bőségét bámuljuk-e jobban.

De hát a legszebb dalnak is csak vége szakad egyszer. Hiába tagadnók, de a francia operett valahogy belefáradt a vidámságba és kimerítette magát a találgatásban s közel van hozzá, hogy végelgyengülésben meghaljon.

És imo, mikor a francia operett megérte az alkonyát, egyszerre csak a spleen hazája felől egy friss operett-szellő fujdogál s a franciák által feltalált operett, hogy úgy mondjuk egy renaissance korát éri meg Angliában.

Ez az új genre: a *ballet-operett*! Nekünk úgy emléik, hogy a francia operett haldoklik és az angol ballet-operetté a jövő. Nagyon meg kellene csalódnunk, ha ez a jóslatunk rövid időn be nem válnék és a *gésák* Magyar Színházbeli A görög rabszolga mai népszínházi fenomenális sikere után, nem ádhatunk sürgősebb tanácsot hazai librettistáinknak, mint azt, hogy értsék meg a La Mancho-osztorna felől fujdogáló szellőt és szegődjenek ennek az új operett-iránynak a szolgálatába.

Ennek az új operett-iránynak a teljes diadalát látjuk a Népszínház ma esti rendkívüli sikerében is. A görög rabszolga szöveg, zene, koreográfia és dekoratív-művészet egészen egyenrangú tényezők s a fül és szem — ez a két oly nehezen kielégíthető gourmandja az őt emberi érzőknek — egyenlő mértékben dözölhelnek mindenben, ami csak szép és kedves nekik. Az élvezet teljességének mondhatnók, amit a könnyű genreből ebben az angol operettben a szerzők nyújtanak.

A szöveg egy nagyon egyszerű, de poétikusan bájos ötleten épül fel. Dióméd, a görög rabszolga és Aspasia, a varázsló leánya, szeretik egymást. Marcus Pomponius, a hatalmas római prokonzul is szerelmre gyulasztotta egy előkelő római hölgyt, a fagyos szívű leány beleszerelmesíti egy Ámor-szoborba, amelyet a görög rabszolgáról mintáztak. A leányánál is furfangosabb varázsló a szobor talapzatán a görög rabszolgát magát szállítja Antónia palotájába, de Aspasia visszanyeri magának szerelmest s helyébe újra csak a szobrot csempészi, elhitetve Antóniával hogy Ámor-isten, aki meglevénedet, visszaváltozott szoborrá.

Owen Hall poétikus meséje csak kerete annak a mesteri zenének, amelyet ez az operett a fülnek és annak a ragyogó színesítésnek, amelyet a szemnek nyújt. Jones Sidneyről, az operett zeneszerzőjéről, annyi már kiszivárgott, hogy neve alatt egy egész kis csapata rejtezik a modern angol zeneszerzőknek, akik igazi zsenialitással művelik a könnyed operett-zenét. Ezek az angol szerzők, akik a *gésákban* az exotikus zene szebbnél-szebb gyöngyeit szórták el. A görög rabszolgában internacionálisabb irányt vettek s megmutatták, hogy minden nemzetbeli operett-szerzők első rangú modern mestereivel is felveszik a versenyt. Nem sorolhatjuk fel ennek az operettnek egyes zeneszámait, mert elejétől végig valamennyi kiváló zenei alkotás. S abból, amit az angol ballet-operettől fentebb mondtunk, önkényű következik, hogy alig van zeneszáma ennek az operettnek, akár a szöveget, akár az ensemblo-okat tekintjük, hogy a tánc ne lenne oly lényeges részük, mint az ének maga.

És ebből a szempontból ez az operett a legnehezebb feladatot róta az előadó személyzetre. Nehezebb primadonna-szerepek aligha vannak operettben, mint ebben: a primadonnának nemcsak énekesnőnek, hanem kész ballerínának is kell lennie. S akinek van valami fogalma arról, hogy mit jelent az énekelni és ballettel táncolni egyszerre, csak az fogja tudni méltányolni azt, amit a Népszínház primadonnái ma este végeztek. Azt hisszük, hogy soha még fáradtabban nem hajtották fejüket álomra, mint a mai premiére után.

De nemcsak a primadonnáknak megérdemelt diadala volt a mai est hanem az egész Népszínház-nak.

Hogy az egyes szereplőkre áttérjünk, mindenkéldt kimondhatjuk, hogy ez az operett *Hejgyi Aranka* nélkül alig képzelhető. A mit ez a zseniális asszony ma este produkált, az egymaga poétikus meseszámba megy. Játék-művészetéről nem is szólva, úgy ismertük oddig is, mint a táncművészet egyik leggrაციózusabb művésznőjét, de ma este annyi változatban jelent meg szemünk előtt, hogy alig tudunk ilyen hirtelen számot benyomásainkról. Néha úgy ringott fehér

szerpentin ruhájában, mint egy könnyed selymes hullám, amelyet egy röpké lehellet megmozgat, néha meg szilaj volt, mint egy mámoros fergeteg, amely ellenállhatatlanul sodor bennünket magával. A mai est sokszor megismétlődött tetszészajai közt is feledhetetlen marad előttünk a második felvonásbeli bakhánália, amelynek táncrészé után a közönség tetszése már a paroxizmusból csapott át. A művésznő mellett *Kury Klára* és *Bárdi Gabi* voltak részesei a mai óriási sikernek. *Kury Klára* szintén egész ambícióját vitte a színpadra s nem lehet Aspasijáról elismerés nélkül szólnunk. De e mellett az elismerésünk mellett, egy nagy kifogásunk is volt ma este ez ellen a kiváló tehetségű szubrettünk ellen. A kinek olyan határozott művészi egyénisége van, mint *Kury* kisasszonynak, annak nem lenne szabad — kölcsönért fordulni a szomszédba. *Kury* kisasszony ma este mindenki észrevette, hogy szorgalmas látogatója volt a Magyar Színház Halton-előadásainak. Elvégre nem hiba, sőt erény előkelő művésznőként tanulni s elsajátítani tőlük azt, ami jó, de ezt a jót az igazi művésznő beolvasztja a saját maga egyéniségébe s ez az, amit ezen a kiváló magyar szubretten nem vettünk észre. Mozgásban, táncban, sőt még a hajdíszen is hű másolata volt *Miss Halton*nak s mint hogy az angol szubrett éppen most egy másik budapesti színház vendége, az imitáció talán korai volt kissé. Különösen feltűnt az az imitáció a harmadik felvonás kupléjában, amelylyel a művésznő különben — hála kitűnő mintájának — óriási sikert ért el.

Bárdi Gabi ma este szerényebb szerepkörben mozgott; ez a szépen fejlődő, fiatal primadonna-tehetségünk az énekével aratott nagy tetszést. Ritka nagy sikere volt *Raskó Gézá*nak, a színház fiatal baritonistájának, a görög rabszolga szerepében. A rabkényőrről szóló, művészileg előadott dala után olyan tapsvihar zugott fel, amelyet csak a primadonnák szoktak kapni.

Solymosi prokonzulja az előkelő előadásnak egyik jellegese volt; *Csatai Zsófi* a rabszolga felügyelő szerepében minden kiváló művészi tulajdonságát csillogtatta meg. *Németh* a varázsló *Heliodor*us egész szeretetreméltó komikumával játszotta s az est zajos derültségeit első sorban az ő érdeméül kell betudnunk. *Szirmai* jeles *Archias* volt.

A legnagyobb elismerés illeti meg *Kont* Józsefet, a Népszínháznak ezt a zseniális karmesterét, aki minden temperamentumával és tudásával dirigált ma este.

A darab fordítói, *Makai Emil* és *Pásztor Árpád* szintén igazi mestermunkát végeztek. Végre, ami az operett kiállítását és rendezését illeti, szebben kiállított és gondosabban rendezett operettet az utóbbi években nem láttunk ezen a színpadon. A rendezés *Feren*cz rendezőnek az érdeme.

(M—s.)

TUDOMÁNY. IRODALOM.

Magyar Szalon. Most jelent meg e kitűnően szerkesztett havi folyóirat márciusi száma. A tavaszi szám is tele van érdekes olvasni valókkal és szebbnél szebbekkel.

A Szabad Lyeumban ma fejezte be *Vikár* Béla tizenkét előadásra terjedt Kalevala-ciklusát. Ezuttal a finn csodaszarvas rejgét ismertette. A felvett részleteket a szépség és előkelő közönség nagy élvezettel hallgatta, köztük *Joannovics* György, a Sz. L. elnöke, *Négyesy* László egyetemi tanár, öv. *Pulszky* Ferencné stb. Jelen volt ezen az előadáson egy finn urúhölgy is, a magyar születésű dr. *Pavsonen* Henrikné helsingforsai egyetemi tanár neje, kinek férje most évekre terjedő néprajzi és nyelvészeti tanulmányokat tesz Szibériában és dr. *Hermann* Antal, a néprajzi egyet. m. tanára, akki az előadó, mint a magyar néprajzi tudomány voltaképpeni megteremtőjét, melegen üdvözölt. *Hermann* viszont *Vikárnak* mondott köszönetet tanulságos és élvezetes előadásáért.

MULATSÁGOK.

(A Budapesti Újságírók Egyesülete estélye holnap, vasárnap este lesz a Vigadó nagy termében. A hangverseny 9 órakor kezdődik. A bizottság utolsó rendelkezése szerint vasárnap délutól 12 órakor tartja meg, amelyre a tagokat ez utol hívja meg az elnökség. A jegyeket vasárnap kivételesen délelőtt is árulták, még pedig 10—1 óráig, azonkívül délután 3—5 óráig. Az esti pénztártól fél 8 órakor nyitják meg a Vigadó rendes pénztári helyiségében.)

(A IX. kerületi Jótékony Nőegylet sikerült táncestélyt tartott ma a Ferenyvárosi Polgári Kőr termében, amelyben a szép asszonyokból álló rendezőség oly nagy közönséget toborzott össze, hogy a terem csaknem szűkek voltak a vendégek befogadására. Úgyes, rögtönzött hangversenyéről is gondoskodott az agilis rendező-bizottság. Az egyes táncok között ugyanis trófiás mutatványokkal, menelőgokkal és dialógokkal szórakoztatták a közönséget *Meszy* Irma, *Roboz* Emil, *Hartmann* Hermin és mások. A táncokban 80 pár vett részt.

(A Pénztézeti Tisztviselők Országos Egyesülete ismét szaporította sikereinek számát azzal a pompás mulatsággal, melyet ma rendezett saját fűrdőutcai helyiségeiben. Az estély, amelyen a főváros pénzülgének csaknem valamennyi notabilitása részt vett, hangversenyyel kezdődött, melynek első számaként *Scheer* Paula énekelt *A remete csevelyje* című dalműből egy részletet s a közönség tapsaira még egy dallal toldotta meg programját. Utána *Schulz* Ernesztin aratótt zajos tapsokat, kitűnő hegedüljátékával, majd *Larizza* énekelt szokott bravurjával. Végül *Makai Emil* *Oh azok a klubok* című énekes bohózatának bemutatója következett, melyet *Szirmai* Imre, *Lánczy* Ilka, *Németh* József és *Csatai* Zsófi adtak elő, akiknek épp úgy, mint a szerzőnek hatalmas ovációkkal hálálta meg a közönség a nyújtott élvezetet. A hangversenyt reggelig tartó tánc követte.

(A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete, amelynek mulatságai már rég nagy népszerűségnek örvendenek, ma tartotta idei utolsó hangversenyt saját helyiségében. A hangversenyt *Sensay* Mariska, *F. Seemann* Adél, *Kelényi Csilla* asszony, *Nez* Bernát, *Arányi* Dezső, *Bárdi* Ödön és *Gyöngyi* Izsák működték közre. Ezután társasvacsora, tómbola és tánc következett.

(A budapesti szoba- és címfestő, aranyozó, mázoló és fényező ipartestület saját jótékonyalapja javára kitűnő mulatságot rendezett ma a VI—VII. kerületi Kőr diszterében. Résztvettek a bálón az ipartestület tagjai csaknem teljes számban családjaikkal együtt. Az ügyes rendezőség, amelynek élén *Zimmermann* ipartestületi elnök állott, mindent elkövetett, hogy a vendégek jól mulassanak.

(Fényképezek mulatsága. Kisebbszerű, de sikerült mulatságot rendezett a belvárosi Sas-kör összes helyiségeiben a Fényképezek köre. A négyest hatvan pár táncolta.

TÁVIRATOK.

Az olasz képviselőházból.

Róma, március 4. A képviselőház ma a kormány politikai törvényjavaslatával foglalkozott.

Pelloux miniszterelnök ismétli, hogy a szavazást a kormány politikai törvényjavaslatában foglalt alap-gondolat helyeslésének kell tekinteni és legfőképpen a javaslatok javításáról vagy módosításáról lehet szó. A kormány fölveti a bizalmi kérdést. (Mozgás.)

Giolitti kijelenti, hogy nem fogja a kormány által előterjesztett összes rendszabályokat megszávozni; ámde nem hiszi, hogy a parlament visszautasítható olyan rendszabályok tárgyalását, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy megakadályozzák a közrend megzavarását. Meg fogja szavazni a második olvasásra való átmenetelt, de a részletes vitára fönntartja teljes cselekvési szabadságát. (Helyeslés. Nyugtalanóság.)

A Ház erre áttér a névszerinti szavazásra, kifejezeten azzal, hogy a kormány iránt való bizalom kérdéséről van szó, s 310 szavazattal 93 ellenében elhatározza, hogy áttér a politikai törvényjavaslatok második olvasására.

Harc a Fülöp-szigeteken.

Washington, március 4. Egy ideérkezett manilai távirat jelenti: Egy amerikai ágyúnaszád megtámadott és szétvert egy nagy felkelőcsapatot, amely a guadeloupei fölkelőkkel egyesülni akar. A fölkelők nagy veszteséget szenvedtek.

Forradalom Costariában.

New-York, március 4. A *Newyork Herald* egy panamai távirat közöl, amely szerint San-Joséban komoly kísérletet tettek a costaricai kormány megbuktatására. Megtámadták a tüzérségi kazárnját, de a támadókat szétverték, miközben néhány személyt megöltek és néhányat megsebesítettek. A kormány további intézkedésig felfüggesztette az alkotmányt és kihirdette a hadijogot.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, március 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázalós magyar aranyjardék 100.40. Magyar koronajardék 98.15. Osztrák hitelrészvény 250.10. Osztrák-magyar államvasút 153.—. Déli vasút 29.90. Északnyugati vasút —. Elbágyógi vasút —. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, március 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 230.20. Osztrák-magyar államvasút 153.—. Déli vasút —. Magyar aranyjardék —. Magyar koronajardék —. Osztrák aranyjardék —. Osztrák ezüstjardék —. Osztrák papírjardék —. Bécsi bankjegyesület —. Alpesi bányarészvény —. Olasz jardék 95.40. Diskontó-bank 199.30. Laura-kohó —. Harpeni —. Gyöngébb.

New York, március 4. Liszt helyben 2.85. Buza márciusra 92%, májusra 77.—, júliusra 75.%. Tengeri májusra 42%.

Chicago, március 4. Buza márciusra 73%. Tengeri májusra 36%.

— Ugy-e anyjuk, most már csak megízelt a béka azért a hitvány gyűrűért?

Az asszonynak a képe olyan volt, mintha meg lett volna dagadva, pedig csak a sok ételt szedte magába és egyszerűen evett mindkét felére. Nem is igen ért rá az urának felelni, hát csak úgy a foga között eresztette el a szót:

— Hagyj békét azzal a békával! Iszen fizetett valamit, fizetett valamit; hanem az én gyűrűm se utolsó portéka ám.

No de azért csak megvoltak, egy darabig szépen éldegéltek a nagy uraságban. Egy délután sétáltak a kertben, s amit sétáltak, csak mondja az ember:

— Hej, de gyönyör az életünk! Ugy élünk, mint az angyalok a menyországban.

Pörölt vele az asszony, hogyan tud ilyen mondanivalót, az angyaloknak csak jobb dolguk van. Iszen ez már nem is élet. Mindig pecsénye, mindig finom bor. Az lehet csak az élet, ami az angyaloknak van! Aztán azt mondta az urának:

— Hallja ked', addig nekem nem lesz nyugodtságom, míg az angyalokat az Isten körül meg nem látom. Most tüstént szaladjon el a békához, mondja neki, hogy adjon egy lajtorját, akin föl-mászhatassak a menyországba. Ennyit csak megadhat a gyűrűért.

Megjött az ember, mikor meghallotta, mit akar a felesége. Kért, könyörgött, hogy az Isten szerelméért, ne kívánjon ilyen, iszen eleget kaptak már a gyűrűért, nem is mer többet a béka elé menni. De hiába, az asszony nem hagyott neki békét, csak annál jobban hajszolódott rajta.

Utóljára mit volt szegény embernek mit tennie, nagy szomorúan elment a folyópartra. Mikor odaért, nem tudta, hívja-e a békát, ne-e; elkezdte kétszer is, háromszor is, de mindig torkán aradt a szó. Nagy nehezen mégis csak ki-nyögte valahogy:

— Kutkuruty, brekeke,
Béka, béka, gyerejdel!
Ha nálad a gyűrű,
Pöndöföldi dűdű!
Nem eleget adtál érte,
Még valami kéne.

A béka meghallotta, kijött a folyópartra, ott volt a gyűrű a szájában s nagy mérgesen kérdezte:

— No, mi kellene még érte?

— Azt izeni a feleségem, adj egy lajtorját, a kin föl-mászhatassak a menyországba.

Mikor a béka ezt meghallotta, kilődította az embernek a gyűrűt és azt mondta:

— Fogd a hitvány gyűrűdet, aztán takarodj haza! Ott a feleséged a régi rongyos kunyhójában.

Haza jön az ember, nem volt se tehető, se istálló, se arany kastély, se királyság, ott állt a felesége rongyos ruhában, a rongyos kutyhó ajtajában.

magát; borzasztóan félt attól a gondolattól, hogy esetleg ő lehetne a lánya boldogtalan házasságának okozója. Fél is tetten magában, hogy bensőséggel is beleegyeznek a Miklós-téle kombinációba.

Mi tagadás, azért megis örült, amikor a Fürdő-utján szembejött velük Veres.

— No ilyen szerencsés! — kiáltott föl a doktor — éppen magukhoz készültem, hogy majd együtt megyünk a tárlatra . . .

Mentek tovább, együtt. Az Andrassy-utnál kiütközött a nap, így a tél közepén egészen tavasz, langyos meleggel. A napos órákon egymás sarkában járt a stábil publikúra. Utközben szinte kedvük kerekedett ahhoz, hogy nem mennek a tárlatra. Ilyenkor egy kis szó a figet felé többet ér a napon. De a műcsarnok épülete előtt mégis csak meggondolták magukat. Bementek.

A tárlat nem a rendez pesti mútárlat volt. A hazilka mögött igen nagy divat volt egyes friss szemekkel együtt szólni az öreg mestereket, akik néhány konzervatív grofból és a még konzervatívabb átlamból étek. Ennek a tartalmak a fiatal mesterei büszke tudattal jártak a maguk törté- gőrnagyos uton. Némelyük maradásból szívták őket, csúfolták a kifütyüléseket, a holdjaikról per nancs, a mezőkről per sponot beszéltek. Mások azért szívták őket, mert divatban voltak; mint ahogy vannak Budapestien emberek: írók, festők és nemművészek, akik abból élnek, hogy a divat előtt járnak egy lépéssel.

A hazilka mögött azonban nagy divat volt az új iskola mellett szavazni. Elzárkó is ezért kérésték föl a tárlatot.

Az első teremben senki se volt. Egy hosszú, sápadt fiú, az „ujak” egyike nézett egy képet. Összeluzott szemmel, a lelkével nézte, természetes, hogy a saját magáé volt. A második terem- ben lézorgott már néhány látogató, a harmadik- ban pedig összegyűlt a vendégek zíme. Volt vagy harminc ember. Itt akadtak rá Brandtök Károlra.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Eldorádó.

— Edgar Allan Poe. —

Egy vég s merész
Köbor vitéz,
Ki gondatlan' notázott,
Dalolva járt
Be sok határt,
Keresve Eldorádót.

De lassan agg
Lett a lovag
S szivére árnyék szállott.
Bár sokfelé
Járt, nem lelő
Scholsem Eldorádót.

S alélva hogy
A porba rogy,
Egy árnyék arra szállott.
— Árny — fuldokol —
Szólj, végre, hol
Találom Eldorádót?

. . . Túl, túl a Hold
Hegyormain
S az Álomok völgyén, látod?
Vágnas csak el
— Az árny felel —
Ha keresed Eldorádót! . . .

Martos Ferenc.

+ **Borzalmas név.** Veragua hercege, Columbus egyetlen még élő leszármazottja a spanyol-amerikai háborút követő béketárgyalásokon ott szerepelt a „feltételek” között. Amerikában ugyanis van több állam, amely néhány spanyol arisztokratának. híres nemzetségek sarjadékainak nyugdíjakat ad. Így például Mexikó nyugdíjat ad II. Montezuma császárszármazottainak és több márkának és grófnak Veragua hercege a kubai kincstartól élvezett harmincezer peseta évi nyugdíjat. Spanyolország a háború után, mikor a béketöltelekek fölött tárgyalta Párisban, azt a javaslatot tette, hogy Veragua hercege adja meg Észak-Amerika továbbra is a nyugdíjat, de ebbe az amerikaiak nem akartak bele menni. Így a herceg nyugdíj nélkül maradt, ami nem nagyon aggasztja, mert mint bikatevésztő (árúját az arénának szállítja) nagyon szép jövedelmekkel rendelkezik. Erről a bikatevésztő hercegről vidám anekdotát mondanak el. Amikor az észak-amerikai kormány megnyitására a chicagói világiállítást meglátogatta Izabella infarsnóvel, fejedelmeg ünnepelték. Akkoriban még senkinek sem volt seitelme arról, hogy Spanyolország és Amerika között háború fog kiútni s az amerikaiak ötszáz ezer dollárt ajánlottak föl a hercegnek ajándéku, amit Columbus ivadéka nagylelkű n vissz utasított. A kiállítás területén bemegy a herceg a táviróhivatalba és megkérdezi a hivatalnokot, hogy hány szót táviratoznat hasonlít centért Columbusba.

— Tízet. — felelte szárazon a hivatalnok.

— Ugy, — mondotta a herceg, — ez bizony elég drága. Nalunk odabaza busz szót lehet ennyi pénzért telegrafálni.

— Nekem az mindegy, — dörmögött ridegen a távirólistát, — csináljon, amit akar.

— Az alárásért is kell fizetni? — kérdezte erre a herceg.

— Nem! — volt a válasz.

Veragua herceg erre megfogalmazta a táviratot: Honap, New Yorkba menet, tiszteletemet teszem önnek.

És aztán aláírta így:

Christopher Columbus de Toledo y Larreategui de la Cerda Ramirez de Baquedano y Gante, Almirante y Adelantado Mayor de las Indias, Marquis de la Jamaica, Duque de Veragua y de la Vega, Grande de España, Senador del Reino, Caballero de la insigne Orden del Toison de Oro, Gran Cruz de la Concepcion de Villavieja, Gentil Hombre de Cámara del Rey Don Alfonso XIII.

A távirólistát ugy kellett fell csolni.

+ **A fonográf.** Edison híres találmányát, a fonográfot oda at Amerikában már praktikusán használják. Keltő órával kapcsolatlan a fonográf való- sággal az örökké éber lelkisére lelt az embernek. Nemcsak legédesebb reggeli szenderegésből zektálta fel az alvót, hanem más kötelességeket is teljesít. Ha valaki legényéletet él, üzeneteket hagyhat benne hátra a takarítónőjének s emlékezteti arra, amit nagyon szívesen felejt el. Ha este még elmegy hazulról, s késő éjszaka, illetőleg korán reggel érke- zel meg, egész tömeg figyelmeztetéssel rohan meg:

— Becsuktad az ajtót?

— Nem hagytad a zárban a kulcsot?

— Földad a levelet?

— Oltsd el a lámpát!

És úgy tovább. A szegény bűnös végre elné- mülja a fonográf és megadja neki az utasításokat másnapra. Az első kellemetlenség, amit aztán reggel ez az ördöngös masina elkövet, megint csak az, hogy fölrázza a gazdáját:

— Fülkelni! Fülkelni! — harsogja szigorúan.

És erre nem lehet megfordulni álmosan és közönyösen. Mert ha az egyszerű figyelmeztetés nem használ, akkor következik az argumentálás. Figyel- mezteti a macskakodót, hogy a principálisa már a multkor is felmondással fenyegetődzött, amikor kés- sön ment a hivatalba. Emlékezteti, hogy a reggeli elhűl s hogy levelet kell írnia a menyasszonyának. És ha még arra sem kel föl, akkor gorombás- kodni kezd.

— Korhely, lump. Majd megmondom a papádnak.

Aki arra sem kel föl és nem üti po . . . azaz nem vágja földhöz a fonográfját, az igazán lusta fráter.

+

+

+ **A két direktor meg a tenorista.** Soha bo- londosabb bohémhítorián nem kacagtak még annyit Londonban, mint azon, amely itt következik. Egy londoni operett színpad két társdirektora meghívott tárgyalásra egy tenoristát, aki arról nevezetes, hogy roppant nagyok az igényei. A direktorok elhatározták, hogy lőszőr megvendélik egy csinos kis lakomán a művészt és csak azután fognak hozzá a főttételek megbeszéléséhez. A direktornak azt is hallották, hogy a tenorista nagy barátja a vi- dám lakomáknak s a jó italoknak s ha egy kicsit elazik, nagyon okosan lehet vele beszélni. A barátságos lakoma csakugyan megtörtént s már eidurrogott néhány pezsgős palack, amikor a három ur hozzá fogott a tárgyaláshoz. A tenorista azonban utját szegte minden alkudozásnak.

— Uraim — mondotta kissé mámorosan — négyeszeri fellépés hetenkint, száz font sterling gázi. Koccintsunk.

A direktoroknak ez sok volt. Még nincs elég — jó hangulatban, gondolták magukban, folytatni kell a mulatozást. Egyetértőleg pislantottak össze, aztán újra ürít sorra egymásután a pohár. Egy idő múlva a két direktor újra összenéz. Most már hozzáláthatunk, gondolják magukban s újra szóba kerül a gázi.

— Mit . . . gázi . . . mulassunk előbb — mondja kissé akadozva a tenorista — különben végezzünk. Hat három fellépés hetenkint és . . . kétszáz font sterling. Ez csak nem sok, mi? . . . koccintsunk urak!

S a direktorok elképedve koccintottak és össze- néztek. A pezsgő nem ital, gondolták magukat, tér- junk okosabb szeszekre. És hozatták a brandyt, a gint, a whiskyt és a chartreusét. Langolt már az arca a tenoristának, de a direktorok is éreztek, hogy tovább nem bírják már. Éjfél mar el is mult. Akkor főikei a tenorista és így beszél:

— Uraim, már lefehetniék! De előbb, nem bánom, intézzük el az ügyünket. Nem bánom, legyen két fellépés hetenkint és hárdmszáz font sterling. Jó lesz?

A direktorok ajúlodoztak. Hát ezt mi lelta? Csi- titgatták, kapacitálták, de amikor újra szóhoz jutott a teccsített művész, akkor már hetenkint egy fel- lépésről beszél és négyeszeri font sterlingt kért. A direktorokban akkor már a humor kerekedett felül. Biztatták a tenoristát, hogy így, úgy, engedjen vala- mit. És folytatták az ivást. Hajnali négy órára vég- képpen megállapodtak. A szerződés megvolt: ötszáz font sterling és hetenkint — semmi fellépés.

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Az az újság, amit az olvasó reggel a kezébe vesz, talán már valami régi kabátból való, amely ebben a temetőben pihen.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Nyugalomba vonuló kurtai bíró. *Barthodeiszky* Emil kurtai bíró, mint az *Ügyvédek Lapja* írja, beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

§§ A tábla teljes ülése. A királyi tábla ma teljes ülést tartott az igazságügyi palotában. A betegen fekvő *Vértessy* Sándor elnök helyett *Sárkány* József alelnök vett részt az ülésen, aki miután üdvözölte a szép számban megjelent bírákat és tanácselnököket, megnyitotta az ülést. Az elnöki emelvényen ültek *Décsy* Zsigmond, *Horváth* Jenő, *Hérics-Tóth* János és *Vavrik* Antal tanácselnökök s a tábla titkára, dr. *Istóffy* Lajos. A jegyző dr. *Mike* Imre volt. A teljes ülésnek két tárgya volt, a távozó igazságügyminiszternek és az új igazságügyminiszternek leirata. Az előbbi, *Erdély* Sándor leiratában köszönetét fejezi ki a táblának buzgó munkásságáért és bucsuzavakat intéz a táblához, az utóbbi, dr. *Plösz* Sándor bemutatkozni a táblának és kéri a tábla támogatását működésében. *Sárkány* elnök azt az indítványt terjesztette a plénum elé, hogy mondja ki a teljes ülést, hogy *Erdély* Sándorhoz bucsuzavakat intéz és sajnálatát fejezi ki távozásá miatt és *Plösz* Sándort, a kiténi jogászt, akit mint a megkezdett reformok kipróbált uttoróját ismert eddig is, biztosítja támogatásáról és szerencsét kíván működésének. Az indítványt egyhangulag elfogadta a tábla s *Plösz* Sándor nevének hangoztatásánál zajos eljenzés hangzott föl.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáról nem felelős a szerkesztőség.)

Tisztelt vevőimet

van szerencsém értesíteni, hogy a legújabb tavaszi divat kelmék immár megérkeztek.

Egyben bátorodom megemlíteni, hogy a külföldön oly nagy szenzációkeltő közkeveltségű „*Lady-Kamm-garn*”, mely angol kosztürré kiválóan alkalmas és rendkívül elegáns, a legremekesebb szivárványalakokban nálam kaphatók.

E kelmék mindögyike 140—150 cm. széles, be van avatva, tehát vízfoltot nem kaphat.

Fekete divatkelmekben is valóban van választékul rendelkezem, ugyancsak a legapártaibb színű pongyola szövetekben, valamint a legújabb „*Sport*” titoli loden és Lawn-tennis kelmékben.

Tisztelettel

Feldmann Sándor

női ruhakelme különlegességek áruháza
Bpest, V., Bécsi-utca 6.

Minden külön értesítés helyett.

Fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy forrón szeretett, felejtethetlen édes anyánk, illetve anyósunk, nagyanyánk, testvérünk és sógorunk

özv. Machlup Edéné

szül. Weiss Judit

f. 6. március 2-án áldásos életének 55. évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A drága halott földi maradványa f. 6. március hó 5-én délelőtt 10 órakor fog a gyászszobából, V., Marokói-utca 2. szám, a kerepesi-úti íz. sírkertben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1899. március hóban.

Áldás és béke hamvaira!

Dr. Székely Miksáné szül. Machlup Éva, Reitlinger Bennóné szül. Machlup Terka, Weisz Leoné szül. Machlup Hermina, Schwarz Bélané szül. Machlup Elia, domonyi Brüll Odóné szül. Machlup Flóra mint gyermekek.

Dr. Székely Miksa, Reitlinger Bennó, Weisz Leó, Schwarz Béla, domonyi Brüll Odón mint vők.

özv. Weisz Zsigmondné szül. Weisz Antónia, özv. Neumann Henrikné szül. Weisz Helén, Eissler Mórné szül. Weisz Jenny, Weisz Berthold, csepeli Weisz Manfréd mint testvérek.

özv. Rosenfeld Gaborné szül. Machlup Mária, Weisz Bertholonné szül. Blau Hermina, özv. Machlup Lajosné szül. Frisch Elia, csepeli Weisz Manfrédné szül. Wahi Alice mint sógorok.

Eissler Mór mint sógor.
Unokák.

Előkelő cég

keresletik 12 év óta forgalomban lévő s jó hírnévvel bíró

Véghlesi „Vera” forrás

című természetes szénásványos ásványvízünk Budapest fővárosának át-vevőire. Ajánlatok benyújtandók:

Véghlesi uradalom igazgatósága Véghles p. u.
Utánnnyomat nem díjaztatik.

Téli kura

a Szt. Lukács fürdőben
Budapest.

Rheumatikus bajok, közvény, neurálgia, ischias stb. ellen. Nagy kénas iszapfürdő, külön fürdő. Massage, géógyógyászat. Lakás és teljes ellátás: (kőbepészár 25 ft hetenként). Lift. Meghülés kizárva. Prospektus ingyen küld az igazgatóság.

Az „Általános takarékos és hitelszövetkezet”

V. József-tér 13. sz. a. kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönöket ingatlankra.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
Alapítva 1842-ben.

Tisztán kölcsonös. Részvényesei nincsenek.
Változatlan díjtételek, utánfizetési kötelezettség nélkül.

Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérlegből:
Biztosítéki alap 1898. december 31-én ...fr. 1,437,913,602.90
Tehermentes nyeresémi-tartalék (felesleg) „ 218,853,288.50
Készpénzes-tartalék kőlcsonyutalajdonosoknak „ 11,502,590.67
Összes bevétel „ 285,008,442.64
Összes kiadások kőlcsonyutalajdonosoknak „ 128,246,989.64
Érvényben lévő biztosítások „ 5,034,777,190.62

Három évi fennállás után a társaság új kőlcsonyút semmi esetre sem válhatna teljesen érvénytelené, rendkívül magas összegű kölcsonyú jogosítanak és egyéb kiválón elnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal és felvilágosításokkal szolgál

Vezérigazgatóság Magyarország és a keleti tartományok részére Budapest, IV., Károly-körút 36.
Tekintélyes képviselők alkalmazást nyernek.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, március 4.

Értékület. Elült a harci árma és bevonult a béke. Ez volt a hét legjelentősebb eseménye a tőzsdén. De a béke nyomán nem keit a tőzsdén az az élénkség, amelylyel a közvélemény az új kormányt fogadta. A tőzsde nem mutatott semmit abból a hatásból, amelyet reméltek. Az üzlet továbbra is csöndes maradt és a spekuláció nem adott életjelt magáról. Pedig szó sem lehet arról, mintha nem örülne a tőzsde a politikai viszonyok jobbrafordulásának. Mert lehetetlen, hogy ne tartaná a maga szempontjából is fontosnak *Szell* Kálmán programját. A valutarendezés folytatása, az egyenes adók reformja, az ipari és kereskedelmi ügyeknek szélesebb alapokon való fejlesztése végül pedig azok a kijelentések, amelyek a földmivélségügy érdekeit illetik: megnyugtatóan hatottak ugyan a tőzsdére, de ezt a programot nem kísérte az a hangos üdvözlés, amelyet a tőzsde hajdanán bizonyára nem mulasztott volna el.

A forgalom csak egynehány helyi értékre szorított.

Az árhullámasok a következők voltak:

	Arfolyam a hét elején	a hét végén	külön-bözet
Oszttrák hitelrészv.	370.10	368.75	- 1.35
Magyar hitelrészv.	399.75	397.25	- 2.50
Magyar aranyárjradék	120. —	119.90	- 0.10
Magyar koronárjradék	97.90	98. —	+ 0.10
Magyar leszámítolobank	266.25	266. —	- 0.25
Osztr.-magy. államv.	362. —	359.70	- 2.30
Déli vasut	67.25	67. —	- 0.25
Rimamurányi vasut	328. —	322. —	- 6. —
Budapesti közúti vasut	401.75	399.50	- 2.25
Budapesti városi villamos vasut	235.75	233. —	- 2.75
Magyar jelzáloghitelbank	257.30	254. —	- 3.30

Szeszület. (A Budapesti Napló tudósítójától.)

A szeszületben végbemenő változásoknak első hírnöke gyanánt jelezhetjük az áraknak 1/2 forinttal való emelkedését. A jelen viszonyok nem igazolják ugyan ezen árjavulást, mert a fogyasztás semmivel sem jobb most, mint volt a múlt hónapban, de a legközelebbi idők sem igazolják javulást ebben a tekintetben. Minthogy azonban semmi sem történik ok nélkül, azt hisszük, hogy nem tévedünk, ha a jelen esetet az új szeszadótörvénynek már nem távol való életbelépésével hozzuk kapcsolatba. Jegyzetek: nyerszeszt finomított részére 17.50—17.75 forinton, finomított szeszt nagyban 55.——55.50 forinton, kicsiben 55.50—56.— forinton; 10,000 litereszezalékonként hordó és forgalmi adó nélkül, helyben. Denaturált szesz lauyha: ára 18.——18.50 forinton nagyban és 19.——20.— forinton kicsiben, ingyenhordóban Budapesten.

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa cég jelentése a Budapesti Napló részére.) A petroleum-üzletben nem állott be változás.
Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum

23.— forint, orosz három csillagos petroleum 20.50 forint, fumei két csillagos petroleum 19.75 forint, ipari három keresztcs petroleum 20.25 forint, első rendű standard petroleum 19.50 forint, amerikai császárölaj ottani finomítás 30.— forint, amerikai császárölaj belöldi finomítás 26.— forint. Az árak 100 kilonként készpénzfizetés mellett hordóval együtt 20 százalékos gőngysúly az iteni vasúthoz szállítva értendők. Kékgalic I-ső rendű vasmentes 30.— forint, zöldgalic 4.— forint, carbolineum I-ső rendű 10 forint, carbolineum II-od rendű 9.— forint.

Denaturált szesz. (Kálmár Sándor jelentése a Budapesti Napló számára.) A budapesti tőzsdén a tengeri ára csökkent, minél fogva későbbi szállításra erősebb kínálat volt észlelhető. Mivel azonban a német piacokról érkezés magántudósítások szerint a német birodalom szesztermelőinek kartellja a legnagyobb gyárosok belépése által csaknem biztosítottnak látszik és az irányzat megszilárdult, nálunk a gyárosok kínálatokkal tartózkodóbbak lettek. Az árak változatlanok maradtak és csak későbbi szállítással érhető el csekély — 1/4 forintnyi — engedmény. Mai nagyban jegyzések: 19.50—20.— forint, 10,000 literfokonként, ingyenhordóban, ab Budapest állomás, készpénzfizetésre, engedmény nélkül.

Vas. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt héten lényeges változás nem állott be, árának tartósan szállárak, költségek úgy a nyersvas, mint vasgerenda és egyéb építkezési anyagokról nagyobb számban létesültek. Budapesti helyi árak 100 kilogrammonként készpénzfizetés ellenében, 2% pénztári engedménnyel: magyar nyersvas 4.45—4.65 ft, Bessemer-nyersvas 4.65—4.75 ft, wiktowitzi nyersvas 4.50—4.70 ft, félnyersvas 4.20—4.30 ft, magyar rudvas 9.50—10.— ft, stájér rudvas 11.——11.30 ft, tartánylemez 11.80—12.10 ft, hengertel vasgerenda 11.——11.80 ft, vaslemez 12.50—13.— ft, horganylemez 41.20—42.70 ft. Ócskavasak: nehezebb vasdarabok 3.50—3.60 ft, könnyebb vasdarabok 2.90—3.— ft, I. rendű üntöttvas törmelék 3.50—3.80 forint, elégett üntöttvas törmelék 1.70—1.80 forint, ócska vas-sin 3.80—4.— ft. 100 kgként tiszta készpénzfizetés ellenében.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltobank igazgatósága tegnap tartott ülésében állapította meg az 1898-iki üzletet zárószámadatait. Ez utóbbi az intézet által fizetett 851,468 forint 25 krajcárt tevő passzív kamatok levonása után, — az 1897. évi nyereség elővitel betudásával — 1,922,108 forint 78 krajcár bruttó nyereséget és az összes üzleti költségek és adók levonása és a leírások foganatosítása után 1,203,063 forint 70 krajcárt tiszta nyereséget mutat ki, amely összeg a 15 millió forinttal befizetett alaptőke 8.6%-nyi kamatozásának felel meg. Az igazgatóság elhatározta, hogy ezen nyereség alapján az 1899. március 25-én tartandó közgyűlésen azt fojza javasolni, hogy minden 200 ftal befizetett részvény után 14 ft — 7% osztalék fizetessék. A tartalékalaphoz ez évben is 100,000 ft lesz eszátalando. Az igazgatósági tantszék levonása, valamint a nyugdíjalap dotálása után fennmaradó 127,370 ft 43 kr. új számlára lesz elővitelendő. Az előző 1897-iki üzletében a tiszta nyereség (az elővitel hozzáadásával) 1,311,450 ft 89 kr. volt, azaz 18,297 ft-tal nagyobb mint az 1898-iki üzletében; azonban ha tekintetbe vesszük, hogy az elővitel 1897-ről 1898-ra csak 107,990 forint 29 krajcár volt, az azelőtti 176,844 forint 92 krajcárnyi elővitellel szemben, úgy kitűnik, hogy az 1898-iki üzletben nyereségtöbblete az előző évről szemben 50,467 forint 44 krajcárt tesz ki. Alábbi kimutatás adja képét a keresetnek, valamint a költségeknek főbb tételeit.

Nyereségek:

	1898	1899
Kamatzámla		1,027,355-04
Nyereség értékpapírokon és bizományi üzleteken		108,454-18
Nyereség külföldi váltókon		13,124-51
Nyereség konzorciális üzleteken		86,298-34
Fiókok nyeresége		63,955-79
A bank- és áruosztály külön-böző nyereségei		111,520-30
Jutalékok		276,523-92
Házjóvedelem		59,111-42
Budapesti közraktárak		185,765-28

Terhek:

Tiszti fizetési számla	223,850-45
Költség számla	246,895-84
Leírások	46,414-88
Adószámla	225,194-20
Pelügyelő bizottság	4,800—

A konzorciális üzletek terén a lefolyt évben is csak csekély tevékenység volt kifejthető. A bank a következő üzletekben részesedett: A magyar jelzalog hitelbank új részvényeinek kibocsátásánál, a magyar agrár és járadékbank járadékjegyek kibocsátásánál, a budapest-székesfővárosi 4%-os kölcsony egy részének opciójánál, a bécsi nemzetközi villamosági társaság részvényeinek kibocsátásánál, továbbá részt vett több bel- és külföldi bankkal együtt a bolgár osztályorsorsjáték részvénytársaság alapításában. A konzorciális üzleteknél elért nyereségek közül csak azok vettek tekintetbe, melyek már teljesen lebonnyolított üzletekből erednek.

Az áruüzlet terén minden tekintetben kedvezőbb volt az eredmény, mely azonban részben ellensúlyoztatott azon körülmény által, hogy a fővárosi közraktárak jóvedelme az 1897-ik évi rossz termés folytán lényegesen csökkent.

Az 1891. évben alapított fumei raktár és bizományi üzlet a lefolyt évben kettő lett választva.

A kizárólagos raktárüzletet, amely kiterjedésében megkésztározta lett, a Fiumei Nyilvános Raktár Részvénytársaság vette át. Az évek folytán fejlesztett kereskedelmi, előleg, szállítási és hajózási üzlet pedig a Forgalmi Bank Részvénytársaság kezébe ment át, mely az eddiginél nagyobb intenzitással műveli.

A társaság tartaléktőkéje, mint fent említett, az évben is 100.000 forinttal fog emelkedni; az árusztály külön tartaléka pedig — eltökélte a közraktárak törlesztési alapjától — 33.055 forint 4 krajcárral növeltetik, úgy, hogy ezen javadalmazások után az intézet összes tartaléka 2,711,528 forint 03 krajcárra emelkednek, ami a részvénytőké 18%-ának felel meg.

Az összeforgalom a lefolyt évben kerek ötszében 2 milliárd forintot tett ki, azaz körülbelül 125 millió forinttal többet, mint az előző évben. A betét állománya a fiókok bevételeivel együtt az 1898 év végén 25 millió forintra rugott.

A Magyar Aszfalt-Részvénytársaság budavári dr. Országh Sándor elnöke alatt ma tartotta évi rendes közgyűlését. Az előterjesztett mérleg az előző évről áthozott 11,987 forint 41 krajcárral együtt 335,247 forint 60 krajcár nyereséget tüntet fel, melyből a tartalékoknak az alapszabályszerű 8497 forint 80 krajcáron kívül 40.000 forinttal történő dotálása és az igazgatóság alapszabályszerű illetményének levonása után az 1898. évről szóló szelvénynek 15 forinttal való beváltása határozottat el, 40,189 fít pedig a f. évi számlájára vitetik elő.

Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások adatai a vállalat folyamatos fejlődését és munkakörének tágulását igazolják. A városok nagyobb mértékben látják el utcaikat állandó burkolattal és e tekintetben az aszfaltburkolatok előnyeit kellően méltányolják.

A bodonosi szénbányák évek óta teljesített célszerű befektetésekkel olyképp berendezettek, hogy nemcsak a társaság üzemének szükségletét fedezik, hanem újabb kiegészítésekkel az iparszerű szénbányászatra is alkalmasak. Az igazgatóság ennél fogva ajánlja, hogy a társaság üzletkörébe ezen iparág is felvessék, amittől annál biztosabb eredmény várható, mivel e vidéken a szén az országban a legdrágább.

Ugy a szénbányászat megindítása, valamint az aszfaltüzlet terjedése szempontjából az igazgatóság indítványozza, hogy a társaság alapítóje 4000 darab részvény kibocsátása által 1.900,000 forintra emeltesse fel.

A közgyűlés a jelentést köztetszéssel fogadta, az igazgatóság indítványaihoz egyhangulag hozzájárult és dr. Vetséy István meleg szavakban nyilvánította az igazgatóság és tisztviselői kar sikeres működéséért a részvényesek köszönetét.

Az igazgatóságra dr. Országh Sándor, Popper István, Barnewitz Pál, Brückler Mihály, Jellinek Henrik, Schvarcz Félix, Pártos Gyula és Kauszer József újból megválasztáltak.

Vidéki pénztételek. A Kassai Takarékpénztár múlt évi mérlegének főbb adatai a következők: Részvénytőke 240.000 forint, tartalékalap 174.421,97 forint, betétek 6,568.864-04 forint, jelzálogkölesönök 1,271.649 forint 61 krajcár, folyószámla 2,413,373-69 forint, váltók 2,629,167-72 forint, tiszta nyereség 75,986-21 forint, amelyből minden részvényre 30 forint osztalékot kapnak a részvényesek. — A Székelyudvarhelyi Székhelygyűlési Első Takarékpénztár 1898. évi mérlege szerint a részvénytőke 50.000 forint, a tartalékalap 65.000 forint, külön tartalékalap 58.000 forint, betétek 994.206 forint 74 krajcár, leszámított váltók 1,291,270-38 forint, amelyből 443,233-47 forint van visszleszámítva, jelzálogkölesönök 240,839 forint, a tiszta nyereség 18,789-41 forint, amelyből az osztalék 16%. — A Budafok és vidéke Takarékpénztár részvénytársaság első évi zárszámadásában az alapítóje 100.000 forint, a váltóállomány 167,673-49 forint, a betétállomány 102,299-76 forint, a tiszta nyereség 4292-69 forint, amelyből minden részvényre 3 forint osztalékot ad az intézet.

Takarmányvásár. (A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése.) Felhozott a szokott községekből 93 szekér réti széna, 10 szekér muhar, 15 szekér zsupszalma, 10 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 5 szekér tengeriszalma, 6 szekér egyéb takarmány. (lóhere, lucerna, zabos búkköny és sarju stb.) 500 zsák szecska. A forgalom lanyha. — Arak q-ként a következők: réti széna 260—320, muhar 310—340, zsupszalma 140—160, alom-szalma 120—130, takarmányszalma —, 100 kéve tengeri szár 900—1000, egyéb takarmány —, zabos búkköny 260—270, lóhere 260—280, lucerna —, köles —, sarju 240—240, szalmaszecska 170—200. Összes kocsiszám 111. Összes súly 115,200 kilogramm.

Keti lóvásár. (A székes fővárosi vásár-igazgatóság jelentése.) A felhajtás közepes, a vásár forgalma lanyha volt. Jegyzetelt: I. Jobb minőségű lovakból: háts felhajtás 15 darab, eladatott 5 darab, 135—240 forintig, könnyebb kocsi (jukker stb.) felhajtás 10 darab, eladatott 3 darab, 185—190 forintig, nehezebb kocsi (hintós) felhajtás 30 darab, eladatott 5 darab, 130—145 forintig, igás kocsi (nehéz nyugoti faj) felhajtás 60 darab, eladatott 32 darab, 90—125 forintig, ponny felhajtás 2 darab, — II. Közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuváros ló stb.) felhajtás 75 darab, eladatott 38 darab, 60—85 forintig, könnyebb félék (parasztos stb.) felhajtás 120 darab, eladatott 80 darab, 32—50 forintig, — III. Alrendelt minőségű lovakból: felhajtás 298 darab, eladatott 110 darab, 7—20 forintig. Összesen felhajtott: 610 darab, eladatott 273 darab. Bécsi vágóra vásároltatót 28 darab. Az állatkerti részére vásároltatót 1 darab.

Hideghusvásár. (A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése.) A Garay-téri élelmi piacon: Felhozott Budapestről 20 árus 15 darab sertést, — árus 15 drb sültöt, 2500 kilogramm friss húst, 1200 kg füstölt húst, 1000 kg szalonnát, 300 kg hajat. Vidékről összesen 21 árus 254 drb sertést, és 29 darab sültöt, Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertés hús 1 kilogramm 54—68, 1 q. 4700—4800. Süldőhús 1 kg. 60—70, 1 q. 5000—5600 Füstölt sertés hús 1 kg. 64—72, 1 q. 6200—6400. Szalonna zsirnak 1 kg. 50—54, 1 q. —. Füstölt szalonna 1 kg. 64—72, 1 q. —. Háj 1 kg. 56—58, 1 q. —. Disznósír 1 kg. 64—, 1 q. —. Kocsonyahús 1 kg. 32—40, 1 q. —. Füstölt sonka 1 kg. 76—80, 1 q. —. krig.

Az Orczy-úti élelmi piacon: Felhozott Budapestről 50 árus 30 drb. sertést, — árus — drb. sültöt, 2000 kg. friss húst, 700 kg. füstölt húst, 700 kg. szalonnát, 560 kg. hajat. Összesen: — árus — drb. sertést, kilonkint — krajcárig. Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertés hús 1 kg. 50—68, 1 q. 4800—4900. Süldőhús 1 kg. —, 1 q. —. Füstölt sertés hús 1 kg. 40—72, 1 q. —. Szalonna zsirnak 1 kg. 54—56, 1 q. 5300 —. Füstölt szalonna 1 kg. 56—70, 1 q. —. Háj 1 kg. 58—60, 1 q. 5600 —. Disznósír 1 kg. —60, 1 q. —, Kocsonyahús 1 kg. 30—36, 1 q. —. Füstölt sonka 1 kg. 72—80, 1 q. —. krig.

Budapesti sertés-kocsonyavásár. A ferencvárosi petróleum-akadónál lévő székes-fővárosi sertés-kocsonyavásár árjegyzése 1899. március 3-án. Készlet 787 darab. Érkezett 286 darab. Összesen: 1073 darab. Eladatott 850 darab. Maradt 286 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 40—48 — krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 46—49 — krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 45—49 — krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 43—46 krajcárig. Malaok 30—40 krajcárig kilonkint. A vásár hangulata élénk volt.

Közlekedés.

A Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság a rendes személyhajózatokat Zimony—Belgrád—Orsova és Galac között a már kiadott menetrend szerint az alábbi gyűjtött napokon indítja meg: Első menet felé Zimonyból Orsovára és Orsováról Galacra március 7-én. Első menet felé Galacról Orsovára március 10-én. Első menet Orsováról Zimonyba március 9-én.

A kombinált hajózási és vasúti forgalomban mult évi április 1-én megjelent I. kivételes díjszabás (Bajországgal való forgalom) folyó évi április 1-én II. pótlék jelenik meg. Ugyanaznap jelenik meg a pozsony-passaui átrakási forgalomban mult évi augusztus 1-től érvényes I. fűzet díjszabáshoz (Bajországgal való forgalom) az I. pótlék. E pótlékok új állomások bevonását és néhány díjtétel módosítását tartalmazza s az említett naptól kezdve a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatóságánál ingyen kaphatók.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, március 4.

Megnyitáskor buzában nyugodt volt a hangulat. A kínálat mérsékelte, a kereslet javult. Összesen 15.000 méterháza került eladásra 5 krajcárral magasabb árakon. Egyéb gabonaművekben gyenge volt a forgalom, változatlan árakkal.

Eladatott:

Buza. Tiszta vidéki: 100 mm. 80 k. 10 frt 70 kr, 500 mm. 81 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 81 k. 10 frt 65 kr, 400 mm. 80-5 k. 10 frt 65 kr, 400 mm. 78 k. 10 frt 65 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 65 kr, 600 mm. 80 k. 10 frt 70 kr, 400 mm. 80 k. 10 frt 67 1/2 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 50 kr, 100 mm. 79.5 k. 10 frt 65 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 55 kr, 200 mm. 78 k. 10 frt 60 kr, 300 mm. 78.5 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 78.5 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 30 kr, 100 mm. 80 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 75.5 k. 10 frt 20 kr, 100 mm. 78.5 k. 10 frt 45 kr, 500 mm. 77-7 k. 10 frt 37 1/2 kr, 300 mm. 79-2 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 65 kr.

Pestmegyei: 500 mm. 78 k. 10 frt 45 kr, 200 mm. 78.5 k. 10 frt 60 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 77 1/2 kr, 100 mm. 70 k. 10 frt 40 kr.

Fehérmegyei: 100 mm. 78 k. 10 frt 72 1/2 kr, 600 mm. 77 k. 10 frt 72 1/2 kr, 150 mm. 78 k. 10 frt 40 kr.

Felső-magyarországi: 500 mm. 74.5 k. 9 frt 80 k.

Bácskai: 200 mm. 74.5 k. 10 frt 65 kr. Tolnai: 1200 mm. 76 k. 10 frt 25 kr. Bányai: 530 mm. 75 k. 9 frt 80 kr. Oláh: 3000 mm. 77.5 k. 8 frt 20 kr.

Mind 3 hónapra.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (uj)

Table with columns for quality (bánsági, pestvidéki, fehérmegyei, bácskai, román, szerb, bolgár) and price ranges in forint and kopeck.

Table with columns for goods (Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Repce, Köles) and price ranges in forint and kopeck.

Határidőszlet szilárd hangulatban nyílt meg és az árak emelkedő irányú vettek élénk forgalom mellett.

Forgalomba került:

Table showing market activity for Buza márc-ra, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs márciusra, Tengeri májusra 99., Zab márciusra, Káposztarepce with prices and exchange rates.

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing closing prices for Buza márciusra, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs márciusra, Rozs októberre, Tengeri októberre, Tengeri májusra 99., Zab márciusra, Zab októberre, Repce augusztusra.

Délután fél 1/2 órák zárul:

Table showing closing prices for Buza márciusra 99., Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs októberre, Rozs márciusra 99., Tengeri októberre, Tengeri májusra 99., Zab októberre, Zab márciusra 99., Repce szeptemberre.

A budapesti értéktözsde.

A mai üzlet irányzata kezdetben szilárd, később némi ingadozás után ismét gyengébb lett. A vezető értékek árai végül gyengébben zárultak.

A helyi piac inkább gyengének volt mondható.

A déli tőzsde Berlinre gyenge maradt. Államvasutak bécsi és berlini eladásokra csaknem 2 forinttal csökkentek.

Az előtőzsde gyenge.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 396.80—397.50. Osztrák hitelrészvény 368.50—369.60. Osztrák-magyar államvasúti részvény 359.75—369.30. Jelzálogbank 254.—. Közúti villamos vasút 397.—398.50. A déli tőzsde tartózkodik.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 397.75—398.—. Osztrák hitelrészvény 369.30—369.75. Osztrák-magyar államvasúti részvény 360.10—360.50. Jelzálogbank részvénytársaság 253.25—253.50. Rimamurányi vasúti 323.75—325.75. Déli vasút 60.—. Közúti vasút 397.25—398.— forinton.

Az utótőzsde irányzata alacsonyabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett elyngüött.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 369.40—368.—. Magyar hitelrészvény 397.50—397.—. Osztrák-magyar államvasút 360.—359.50.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 368.15 forinton. Díjhitelrészlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1,50—2.— nyolc napra 5.—6.—; utolsó márciusra 9.—10.— forinton.

Leszámlított árfolyamok:

Table listing exchange rates for Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Pesti m. kereskedelmi bank, Belvárosi takarékpénztár r-t., M. orsz. közp. takarékp., Magyar aszfalt részvénytársaság, Közénbánya és téglagy. r-t., Magyar keramiai gyár r-t., Saigótarjáni köznevelő r. társaság, Schlick-féle vasöntő részv.-t., Weitzer-féle waggongyár, Első magyar szálloda r. t., Magyar eukoripar A-sor, Magyar eukoripar r. t. B-sor, Magyar villamosági r.-t., Nemzetk. waggonkölcsönző r.-t., Budapesti városi villamos vasút.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table showing Hungarian state debt details: Aranyáradék 4%, Koronáradék 4%, Kélti vasúti kölcsönök 6%, Államvasúti aranykölcsön 4 1/2%, Államvasúti üzleti kölcsön 4 1/2%, Vasapalkölcsön 5%, Magyar nyereségek kölcsön (300 frt), Egyéb papíráradék 2 1/2%, Köles, szulfurár, déz 4 1/2%, Aranyáradék 4%.

b) Osztrák Államadósság.

Table showing Austrian state debt details: Koronáradék 4%, 1866-os sorozat 4%, 1878-as sorozat (100), déz 4 1/2%, Aranyáradék 4%.

c) Idegen Államadósság.

Table showing foreign state debt details: Belgr. vasúti kölcsön 6%, Szécs 100 frankos sorozat 2 1/2%.

Más kölesnök.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes 'Bennyák kölesnő', 'Budapest fővárosi kölesnő'.

Záloglevelek és kölesnőkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bank notes and their values, including 'Jelzálogbank nyér.', 'Közp. jelzálogbank'.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing first priority bonds from various institutions like 'Folyamathajrási és tengerhajrási'.

Bankok részvényei.

Table listing shares of various banks such as 'Bankvesztély', 'Fiumei hitelbank'.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing shares of savings banks like 'Belvárosi', 'III. kerületi'.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing shares of insurance companies like 'Bécsi biztosító társ.', 'Bécsi élet-és járadék-biztosításiintézet'.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing shares of iron works and machine factories like 'Gazdasági gépgy.', 'Danubius'.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing shares of printing houses like 'Athenaeum', 'Franklin'.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing shares of mines and brickworks like 'Bányászati és téglagyár', 'Kőbányai gőzgy.'.

Különböző vállalatok részvényei.

Table listing shares of various companies like 'Ajt. vágó-üzem', 'Bécsi villamos'.

Közeledési vállalatok részvényei.

Table listing shares of transport companies like 'Aéris tengerhaj.', 'Bécsi közúti vas.'.

Gőzmalmok.

Table listing shares of steam mills like 'Csongrádi', 'Egri budapesti'.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets like 'Bécsiek', 'Budavárosi'.

Fémmek.

Table listing prices of metals like 'Vest arany', '10 márkás arany'.

Külföldi váltók (átra).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, and Paris.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing interest-bearing securities like 'Aranyjárdék', 'Koronajárdék'.

A budapesti terményüzede.

Disznósír és szalonna változatlan. Forgalom nincs. Szilva és szilvaiz irányzata gyenge forgalomnál kissé javult.

Jegyzetek: Heremag: lucerna 42.—55.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 42.—54.— forint. Vörös erdélyi — Vörös bánbágyi — forint. Középszemű 46.—54.—, Nagyszemű 50.—54.— forint. Disznósír: budapesti 54,50—55.— forint, vidéki — frt. Tablaszalonna: légszársított vidéki — városi 4 darabos 46.—46,50 forint, 3 darabos 43.—49.— forint, füstölt 53.—54.— forint.

Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — forint. 120 darabos 8,50—8,75 forint, 100 darabos 9,25—9,50 forint, 85 darabos 13,50—13,75 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.—7,25 forint, 100 darabos 9.—9,25 forint, 85 darabos 13,25—13,50 forint. Szilvaiz: szilvái 14,50—14,50 forint, szerbiai 11.—12,50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátüszde.

Bécs, március 4. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Rozs tavaszra 7,97—7,84. Zab tavaszra 6,08. Tengeri május—júniusra 4,85. Repce aug.—szeptemberre 12,15—12,25 forint.

A bécsi értéktüszde.

Az előtűszdén lanyha külföldi árfolyamok. Egy spekulánsnak tranzakciója, aki 4000 darab hitelrészvényt adott el, lenyomta az árfolyamokat.

A déli tőszdén jobb irányzat támadt, amely állandó maradt.

A zárlat tartott. Berlini magánidőpont 9 1/2%.

Bécs, március 4. (Magyar értékek zárlat.) 4% arany járadék 119,85. Tiszai és szegedi kölesnő sorsjegy 141,50. Magyar vasúti kölesnő oszttűben 101,25. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120,40. Magyar leszámított 6% pénzváltóbank 205,50. Rimamurányi vasműrűszvény 323,25. Magyar koronajárdék 97,90. 4%-os Magyar földtőherm. kötvény 96,80. Magyar hitelbank részvény 397.—. Magyar nyeremény kölesnő sorsjegy 102.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 189,20. Magyar kereskedelmi bank 1415.

Bécs, március 4. (Osztrák értékek zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 101,20. 4%-os osztrák aranyjárdék 120,10. 1890-iki sorsjegy 140.—. Osztrák hitelrészvény 199,50. Angol-osztrák bank 157,25. Bécsi bankgyűlés 278,75. Osztrák-magyar bank 926.—. Déli vasút 65,75. Dunagőzhajózási részvény 470.—. Dohányrészvény 139.—. Császári és királyi arany 5,70.—. Német bankváltók 58,97. 4 1/2% ezüst járadék 101.—. Osztrák koronajárdék 101,50. 1884-iki sorsjegy 194,50. Osztrák hitelintézet részvény 368,38. Unionbank 322.—. Osztrák Linderbank 245,75. Osztrák-magyar Államvasút 359,83. Elbavölgyi vasút 255.—. Alpesi bányarészvény 243.—. 20 frankos arany 9,55 1/2. Londoni váltóár 120,45. Bécsi tramway 533.—. Az irányzat esendes.

Bécs, március 4. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 368,12 Magyar hitelrészvény 396,50. Angol-Osztrák bank 157,25 Union bank 322.—, Linderbank 245,50, bankgyűlés 278,50, osztrák-magyar Államvasút részvény 359,75 északnyugati vasúti részv. 245.—, elbavölgyi vasút 245.—, dunagőzhajós részv. —, alpesi bányarészvény 141,90 májusi járadék 101,20, osztrák koronajárdék —, magyar aranyj. —, magyar koronajárdék 97,85 német birodalmi márka február 59,01, márciusra —, török sorsjegy 63,40, rimamurányi vasúti 324,25 déli vasút —, dohányrészvény 139,25. Napoleon d'or 9,55 1/2.

Külföldi értéktüszdek.

Berlin, március 4. (Tűszdei tudósítás.) Az amerikai vaspiece kedvező jelentése élénkítette a vasértékek piacát. Bankértékek emelkedtek. Járadékok nyugodtak, a spanyolok javultak Párisra. Vasúti értékekben vételekdy nyilvánított. A Prinz-Heinrich vasút részvényei a február hó utolsó harmadáról kimutató 26,054 franknyi pluszra emelkedtek. A zárlat a magánleszámtóási kamatlábak 4 1/2%-ra való emelkedésére gyűnt.

Berlin, március 4. (Zárlat.) 4 1/2% osztrák papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 101,50. Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 98,20. Osztrák-magyar Államvasút 153.—. Kassa-oderbergi vasút —, Bécsi váltóár 100,30. Magyar vasúti beruházási kölesnő 102,60. Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 199,75. Általános villamosági Edison 306,20. Gelsenkircheneri 185,60. Laurakohó 222,75. 4 1/2% ezüstjárdék —, 4% magyar aranyjárdék 100,75. Osztrák hitelrészvény 230,75. Déli vasút 29,90. Károlyi Lajos vasút —, Orosz bankjegy 216,75. 4% új orosz kölesnő 100,80. Török dohányrészvény —, Olasz járadék —, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 180,50. Harpeni 182,80. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, március 4. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 100,95. 4% osztrák aranyjárdék 101,75. Magyar koronajárdék 98,15. Osztrák-magyar bank 154,10. Déli vasút 30,20. Elbavölgyi vasút —, Londoni váltóár 204,05. Bécsi bankgyűlés 139.—, Villamos részvény 164,50. 3 1/2% magyar aranyjárdék 86,30. 4 1/2% osztrák ezüstjárdék 100,70. 4% magyar aranyjárdék 100,40. Osztrák hitelrészvény 231,20. Osztrák-magyar Államvasút 154.—. Északnyugati vasút 122.—, Bécsi váltóár 169,27. Párisi váltóár 81.—. Unionbank —, Alpesi bányarészvény 243.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, március 4. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 100,50. 1890. sorsjegy 148,25. Déli vasút 30,75. 4% osztrák aranyjárdék 102.—. Osztrák hitelrészvény 230.—. Osztrák-magyar Államvasút 152,75. Olasz járadék 95,40. 4% magyar aranyjárdék 100,80. Az irányzat gyenge.

Páris, március 4. (Zárlat.) 5% francia járadék 103,12. Olasz járadék 95,70. Osztrák-magyar Államvasút —, Francia törleszt. járadék 101,50. 4% magyar aranyjárdék —, Török dohányrészvény 235.—. Osztrák Linderbank —, 3 1/2% francia járadék 103,70. Osztrák földhitelintézet részvény —, Déli vasút 170.—, 4% osztrák aranyjárdék —, Ottonbank 674.—, Alpesi bányarészvény 985.—, Alpesi bányarészvény 317.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 3. A hízott sertés árutírányzata változtatlan. A hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) 47—47 1/2 — krajcár. Öreg közép (párónként 300—400 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2 krajcár. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) 51—51 1/2 krajcár. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm felüli súlyban) 49—50 — krajcár. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 48 1/2—49 — krajcár. II. Magyar második: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónként

240—260 kilogramm súlyban — krajcár. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közép (párónként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli súlyban) 49—50 krajcár. Közép (párónként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 49—49 1/2 krajcár. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47 1/2—48 — krajcár.

Sertéslista szám: 1899. március 2. napján volt készlet 30,477 darab, 1899. évi március 2. napján felhajtott 640 darab, 1899. évi március 3. napján elszállított 519 darab, 1899. március 4. napjára maradt készletben 30,598 darab.

TÁJÉKOZTATÓ

Tekeasztalgár MACHAČ FERENC Bécs, V., Rüdigerasse 8. sz. Nagy raktár fordító és egyszerű tekeasztalokban teljes szálló- és kávéházi berendezésekben.

KATHRENER-FÉLE Kneipp maláta kávé. Ezer óta híres pótíznek bizonyult a kávéhoz, lényegesen a gyomrokat, vesztényedést erősebbé téve. Legjobbvalóbb kivétel a csatlósok számára is ajánljuk.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen híres házi szer ellenállt az idős megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító hatásúként alkalmazták kórházakban, iskolákban, tisztelettel és meghűlésnek és az orvosok által bebizonyosodott is mindig gyakorlatban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorlati Horgony-Liniment címe alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; forrárt: Török közép gyógyszerbolt Budapestben, Bevisdrás alkalmával igen óvatossal legyünk, mert több kisebbboltok utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyet üveget 'Horgony' vedjék és Richter cégjegyének nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szőlők. RUDOLSTADT.

Napirend. Naplár. Vasárnap, március 5. — Római katolikus: A. 3. Oculi. — Protestáns: A. 3. Öszéb. — Görög-orosz: (február 21.) C. Huch. r. — Zsidó: Adar 23. — A nap két reggel 6 óra 18 perccel. — Nyugszó délután 5 óra 34 perccel. — A hold két éjjel 1 óra 38 perccel. — Nyugszó délelőtt 9 óra 52 perccel. A miniszterek nem fogadnak. Ujságírók hangversenyével összekötött bálja a Vigadó összes termében este 9 órakor. A magyar kereskedelmi nyugdíjgyűjtő közgyűlésé délután 2 órakor, V. Sas-utca 6. sz. A Józsefvárosi kör családai estélye a kör helyiségében (József-kör). A katolikus ifjak körének közgyűlése délután 6 órakor saját helyiségében (Baross-utca 42. sz.). Gróf Zichy Jenő felolvasása délelőtt 11 órakor a főrendiház tanácstermében. A Zichy-expedíció kiállítás megnyitása a Nemzeti Múzeum képtári termében. Dr. Török György felolvasása az országos képtár szalonnáiban délelőtt fél 12 órakor.

A budapesti szülőkörök körének hangversenye a Vigadó kis termében. A közbányi ifjuság műkedvelő körének előadása a sűrűház dísztermében. A szabóvarosok bálja Himző-utca 5. szám alatti helyiségekben. Zenésmise a belvárosi plébánia-templomban délelőtt 10 órakor. Nemzeti Múzeum. Képtár, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1-ig. A múzeum többi terei 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők. Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva délelőtt 10-12-ig. Telenológiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9-1-ig. Az Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az Üllői-uton nyitva délelőtt 9-1-ig. Deák múzeum a kerepesi temetőben, nyitva délután 5-ig. Szabadalmi levéltár (Erzsébet-kört 19.) nyitva délelőtt 9-1-ig. A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyitva délelőtt 10-12-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig. Délután 3-8-ig. Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva. Országos Képtár az Akadémiában. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Modern metszetek kiállítása az Országos Képtárban (Akadémia) nyitva délelőtt 9-1-ig. A nemzeti múzeum, néprajzi osztály nyitva 9-1-ig (Csillag-utca 15.). Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelem-történelmi múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-ig és délután 2-5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-11 óráig délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-11 óráig és délután 2-6 óráig este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig. A Hódolói díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc órási körképe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár. Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hivatalos lapból.

Március 4.

Névezések. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Kónes József löcséi királyi katolikus főgimnáziumi rendes tanárt, jelenlegi rendes tanári minőségében s a IX. fizetési osztály II. fokozatának megfelelő illetményekkel saját kérelmére a löcséi állami főgimnáziumhoz, Kasóh Pongrácz dr. budapesti VIII. kerületi állami főgimnáziumi, Halász Gyula brassyi, Janosovics Ferenc aradi állami főreáliskolái, Szegedy Részó dr. pécsi állami főreáliskolái, Vakacsek Antal nagy-kiskindai, Pászár Béla szegedi állami gimnáziumi és Demjanovics Andor székesérvári helyi állami főreáliskolái helyettes-tanárokat, jelenlegi állomáshelyükön megahgyva, a IX. fizetési osztály II. fokozatára rendes tanárokká nevezte ki. — A debreceni királyi főgimnázium a máramarosszigeti királyi főgimnáziumhoz irnokk Schliesser Miksa császári és királyi igazolványos számvivő-örömostert nevezte ki. Névváltoztatások. Fischer Ábrahám Hirsch sárbogárdi illetőségű nagy-kiszassai lakos, valamint kiskoru Pál (Solomo Ló) és Andor gyermekei Halászra, Berger Vilmos m. á. v. alkalmazott gyűri lakos Bodnárra, Rosenzweig Ignác m. á. v. alkalmazott budapesti lakos, valamint Gizella, Jenő és Etelka kiskoru gyermekei Rádára. Pollatsek Ignác sátoralja-újhegyi illetőségű budapesti lakos Feketére, Dumon József uszori illetőségű budapesti lakos Hunyadi, kiskoru, Kohn Armin sárospataki illetőségű budapesti lakos Káldorra, Voznyakovsky Ernő magyar királyi posta- és táviratbizt budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Dhamer és Gabriella Ormatra, kiskoru Bleyer Gyula budapesti lakos Agostonra, kiskoru Weisz Ferenc karaczi illetőségű ugyanottani lakos Virágra, Herskovits Mór magyar államvasúti vonalműhely, valamint kiskoru gyermekei Gizella, Erzsébet és Zsigmond Havasra, kiskoru Zsidmál László és Johanna stomaifai illetőségű pozsonyi lakosok Mészárosra, Kohn Kornél gyűri illetőségű ugyanottani lakos Kúrtire, Schlesinger Lőrinc püspök-ladányi illetőségű szécsényi lakos Sugárira, Müller Izidor eszvári illetőségű budapesti lakos Mol-

nárra, Peck József magyar államvasúti mozdonyvezető szabadtéri lakos, valamint kiskoru gyermekei József, Béla és Irén Palotára, Mondzseák Mihály magyar államvasúti váltóór szent-iváni lakos Molnárra, Gúgán Mihály szabadtéri illetőségű egyri lakos Gömbörire, Schöcher János m.-szigeti illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei (Schrotter) Dezső, Mária, Ilona és Erzsébet Sugatágra, Feuer Miksa magyar államvasúti segédmérnök szigeti lakos Faludra, Schwarz Ábrahám kis-várdai illetőségű ugyanottani lakos, és kisk. Schwartz Sándor kisvárdai illetőségű kassai lakos, valamint előbbinek kiskoru gyermekei Gizella, Ilona és Renée Salgóra, kiskoru Billiszt Ernő felső-vályi illetőségű tornaljai lakos Szabóra változtatta nevét belügy-miniszteri engedéllyel.

Pályázatok. Végrehajtói állásra a muraszombati járás-bírósnál 2 hét alatt. — Pénzügyi szemlési állásra a lugosi pénzügyigazgatóság kerületében 14 nap alatt. — Irnoki állásra a zombori királyi ügyészségnél április 4-6-ig. — Végrehajtói állásra a ukovári pénzügyigazgatóságnál március hó végéig. — Pénzügyi biztosi állásra a miskolci pénzügyigazgatóság székhelyén 2 hét alatt. — Adóügyi állásra a vinkovcei királyi adóhivatalnál március hó végéig. — Albírói állásra a veszprémi törvényszéknél 2 hét alatt. — Végrehajtói állásra az algógyi járásbírósnál 2 hét alatt. — Irnoki állásra a vámos-mikolai járásbírósnál 4 hét alatt. — Postamesteri állásra Alsó-Váradon (Bars vármegye) 8 hét alatt. — Pénzügyi szemlési állásra a fumei pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt. — Irnoki állásra a técsői járásbírósnál 4 hét alatt. — Irnoki állásra a topánfalvi járásbírósnál 4 hét alatt. — Irnoditzi állásra a szolnoki pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt. — Irnoki állásra Arad vármegyéjénél április 15-ig. — Pénztárnoki állásra a sárvári királyi adóhivatalnál 2 hét alatt. — Algyeyzi állásra a veréblyi királyi járásbírósnál 2 hét alatt. — Irnoki állásra a debreceni járásbírósnál 28 nap alatt. — Hivatalszolgái állásra a szatmári törvényszéknél 4 hét alatt. — Algyeyzi állásra a segovári járásbírósnál 2 hét alatt. — Algyeyzi állásra a tatai járásbírósnál 2 hét alatt.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, es. és kir. udv. szállítók Budapest. VII. Kerepesi-ut 36. Megjelent! A legújabb s legjobb FUVOLA-ISKOLA Weinbaum Keresztélytől. Kiválóan alkalmas önképzésre. Könnyű modorban: Ár 2 forint. 2 ftt 15 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykiképzési Egylet Budapestben, VI. ker. Teréz-kört 40-42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett népszerűtlenek 1892. december hó 31-ig 1.600.000 ftt. Legelőnyösebb feltételek kiképzési biztosításokra 300 fttől 10,00 fttig.

Magyar általános takarékpénztár részvény-társaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvény-tőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4% o/s kamatozás és a legulánabb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvény-tőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula, VI., Andrássy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság; alapították 1868. Biztosított tőkellomány 315/2 millió kor. Ugyanott:

Első osztrák biztosító intézet katonai szolgálat esetére Bécsben (kölesönös); Mindkötő vezérköl-piselőse Budapest, V., Váci-kört 16. sz. Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kívánatra ingyen.

Vadászkört szálloda Kishid-utca 5. sz. Első-rangú szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás a szobaárba betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyancsak valdól angol bór ülőbortok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszereshetők, illetve megrendelhetők cseleg részletfizetésre is Gresz Lajos kárpitos és díszítő. Raktár és műhely: VIII., József-kört 17.

Pannónia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. Százharmadik szoba és terem. Nagy ebédlő termek és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhúzó (Lift). Villamos világítás. Középtüfűs. Fűrdők.

„Páris” szálloda Budapest. Körülbelül 100 szoba és szalonnák (1 fttől felj). Fűrdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és sársarnok, Bachsz-pince, látványosság.

Haverland Antal építész és műlakatos nagy gépműhelye IV., Károly-kört, a Károly-kaszárnya udvarában. Elvállal mindennemű épület- és műlakatos munkát, vasszerkezeteket, üvegtöket, vaslepecskéket, helyi érdekű vasutak felszereléseit, takaréktűzhelyeket és mindeneműt a szakmába vágó munkákat és javításokat. Továbbá felvonógépeket, kezi és gépjáratúra közelműveket és azok felszerelését. Gőz-, gáz-, benzín- és petróleummotorok felszerelését, valamint kerékpárok javítását. Költségvetések kívánatra.

Időjelzés.

A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése.

Budapest, március 4.

Az időjárás helyzet kedvezően alakult, amennyiben a légnymás minimuma a Keleti tenger fölött, maximuma pedig a Földközi tenger fölött került.

E helyzetből kifolyólag Közép-Európában déli-délnyugoti légáramlás uralkodik, a szelek a kontinensen gyengültek, csapadék csak szórórványon esett. A fő-depresszió hátsó oldalán azonban másodrendű depressziók körvonalai mutatkoznak, ami az időt esesebbé teszi. A maximum és minimum elhelyezkedése mindenesetre enyhe időt helyez kiállításra.

Házunkban az utolsó 24 órában seholsem volt eső, a hőmérséklet a tegnapi nap folyamán többnyire meghaladta a 10 fokot, sőt délnyugaton a 15 fokot is elérte. Ejjel azonban többnyire 1-2 fokkal a fagypontra alá szállott a hőmérséklet.

Déli délnyugati szelekkel enyhe, tavaszias idő várható, helyenkint (főleg az ország északi felében) esővel.

Vizállás.

Table with 4 columns: Location, Date, Water level, and other details. Includes locations like Inn Duna, Tisza, Óruda, etc.

SANTAL MIDY advertisement. Includes image of the product and text: 'Kiszorította a cepotát, kurbébat és befejezőkenderéseket... Budapest, Török József gyógyszer-tárában.'

Hair Regenerator advertisement. Text: 'Úszul a haja ??? Ha igen, akkor használja a Hair Regenerátort... Zoltán Béla udvari szállító gyógyszer-tárában.'

KESSLER-féle MAGDA-haikendős advertisement. Includes image of a woman and text: 'dermatológiai terapeútikus alapon nyugzó fesszetelődni fogva... Éppen most jelent meg: Jósolás a kéz-ből.'

Ezer és ezer EMBER! advertisement. Text: 'Ezer és ezer EMBER! Müller József gyógyszer-tárában... Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában.'

Makulatura papír advertisement. Text: 'Makulatura papír eladó. Bővebbet és lap kiadóhivatalában.'

Univ. Med. Dr. Czinczár J. advertisement. Text: 'Börgyógyász, bőrbólás, nemli- és húgy-szeveli bántalmak kiegészítő szakorvosa. Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. I. em.'

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1890. évi március hó 5-én.
Délután 2 1/2 órakor leszálított helyárrakkal:

Himfy dalai.

Vigjáték 3 felvonásban, arpy előjátékkal. Irta: Barczik Arpád.

Személyek:

Kisfaludy S.	Mihályfi	Takács József	Horváth
Kisfaludy K.	Dezso	Skublics I.	Náday B.
Özv. Bíró József	Rákosi Sz.	Felbér György	Bakó
Szegedy Rózsa	Alszegei I.	Szalóky Péter	Zilahi
Bay Annuska	Ligetjé J.	Gad József	Egressy
Rosty Antal	Vizvári	Nagy Pál	Faludi
Bezerédy K.	Császár	Nagy Pálné	Vizváriné
Jolán	Csillag T.	Janka	Széchi S.

Estő:

Az első vihar.

Számú 4 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Litvay Sándor	Gyenes	Szentmiklósy	Egressy
Olga	P. Márkus	Kopeckyné	Vizváriné
Béni	Zilahi	Gina	Meszlényi
Lorántfyne	Csillag T.	Főerdész	Abonyi
Lorántfy Lehel	Dezso	Hadnagy	Náday B.
Dobó Oszkár	Császár	Péter	Kőrösmezői

Kezdető 7 1/2 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1890. évi március hó 5-én.

Bartók Matild k. a. felléptével:

Roland mester.

Opera 3 felvonásban. A harmadik felvonásban egy változással. Zenéjét és szövegét írta Gróf Zichy Géza.

Személyek:

Roland	Perotti	Levelesol	Ney D.
Yvette	Kaczér	Beauvieux	Kortész
Parleuon	Bartók M.	Damoiseau	Takács

Kezdető 7 órakor.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1890. évi március hó 5-én.
Az ország magyar kir. Színművészeti Akadémia növendékeinek bemutató estője. Tanár: Ujházi Ede.

Cifra nyomorúság.

Vigjáték 4 felv. Irta: Csiky Gergely.

Kezdető 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1890. évi március hó 5-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal.

A teknősbéka.

Böszöcskő 3 felvonásban. Irta: Leon Gandillot. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Champalier	Góth	Adolphe	Tapolczai
Léonie	Lánczy	Giboulean	Gyöngyi
Lemarquisné	Nikó L.	Gibouleanó	Hunyady
Briguet	Gál	Juliette	Varsányi
Jumard	Hegedüs	Angéle	Pécsi P.

Estő:

Dr. Pepl.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Albert Carré. Fordította: Zilahi Kiss Béla.

Személyek:

Bichard	Megyeri	Courtelinné	Nikó L.
Eugénie	Kalmár P.	Blanche	Pécsi P.
Cocherel	Gyöngyi	Oscar	Tapolczai
Hermance	Haraszthy H.	Ida	Hettyey A.
Adrien	Szerény	Virginie	Makróczyné
Courtelin	Balassa	Liza	Boros F.

Utána:

Hajnali vendég.

Vigjáték egy felvonásban. Irta: Siraudin. Fordította Sz. F.

Kezdető 7 1/2 órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérliő.

Délután fél 4 órakor:

Szücs Laci jutalomjátéka

„Nebántsvirág” operett, Sz. Tomory Melissa urhély és Ferenczi K. mint vendégek, Rozgonyi Dezso tillkő művész és Banda Marci híres cigányzenekara közreműködésével.

Esti előadás kezdete 8 órakor.

Fél 9-kor:

A „Szép Rigó”.

Fél 10-től kezdve a

Szenzációs Varieté-műsor, és pedig: Mr. Staley és Miss Birbek

A zene-kovácsműhely

BARNUM

az 6 világhírű dog-kutyáival; továbbá a francia duettisták a disznajukkal

Hilaris és Tordant.

A téliker-közvetésben délután 3 órától kezdve Munczy Lajos híres zenekara játszik.

Március 15-én Kőszeghy Jenő főrendező jutalomjátéka.

Magyar ember magyar íróttal írjon!

Aki jó magyar íróttal és tollszárral akar írni, az használjon Schuler József-féle magyar acél-íróttalat.

Felülmúlhatatlan, angol gyártmányokkal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlhatók a következők: Dánial Ernőné 532, 404, 450, 155, 554. Dánial Ernő 1893. Minden papírkereskedésben kapható.

Excelsior

fényképezési és festészeti műintézet.

Van szrezenésünk a n. közönség szives tudomására hozni, hogy az Andrássy-út 20. sz. a. lővő, volt Kalmár-féle udvari fényírdát az összes ott 11 éven belül történt felvételek lemosásával együtt megvettük és azt a legnagyobb kényelemmel, a legmagasabb igényelnek megfelelően, a technika legutóbbi vívmányai alapján újonnan berendezve

égy alatti megnyitottuk, a melynek megtekintésére a n. e. közönséget ezennel tiszteletteljesen meghívjuk.

Excelsior - fényírda

Utánrendelések, valamint Platín-nagyítók, Aquacolor stb., az eddig Kalmár udvari fényírdánál történt összes felvételek lemosásával együtt nálunk oszthatóak.

KÜLÖNLEGESSÉGET képezik szines pigment kőpeznek. Egyesületek, lők, művészeknek, valamint nagyobb megrendeléseknek

— árkezelvényt nyújtunk: Amateurok és festőművészeknek előszerzőn berendezett laboratórium és villamos nagyító gép-rendszere azonnal rendelkezésre áll. Midőn kötelezőleg kinyitlakoztatjuk, hogy esalis kifogásalnan és művészesen kidolgozott munkálatokat fogunk szállítani, a n. e. közönség szives pártfogását kérjük, mely tisztelettel

Békei Ödön, az „Excelsior” fényírda főnöke.

May és társa es. és kir. udvari fényképező volt asszisztense.

Kényelmes öltöző-szobák

! Zene- és színművészek figyelmébe !

Az idény előrehaladott volta folytán kiténő magas csiraképeségű

répa magvak áralt

métermázsánként 2 frrtal leszálított. Ajánlok 83 kilós tavaszi buzát 12 frrjával 100 kgramm. Legnehezebb Raelhorst-zabot 8 frr 50 krjával 100 kgramm.

ARANKAMENTES

lóherét, lucernát

az állami magvizsgáló-állomás által ólomzárólt zsákokban, továbbá kipróbált legmagasabb csiraképeségű

fűmagvakat

a legjutányosabb napi árokon.

Frommer A. Herrman utóda

magkereskedő BUDAPESTEN.

A görög rabszolga

Sidney Jones, a Gésák szerzőjének, a Népszínházban színrekerült nagy sikerű operettjéből az összes zeneszámok, ugyszintén az

Egyiptom gyöngye

Heltai és Forrai operettjének a Magyar Színházban nagy sikert aratót zeneszámait megjelentek és kaphatók

Bárd Ferenc és testvére

zeneműkereskedésében

Kossuth Lajos-utca 17.

KELETI UTAZÁS

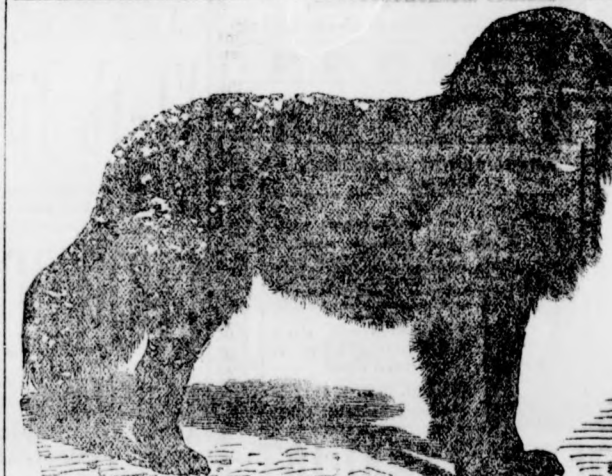
Szentföldre és Egyiptomba

1890. április hóban Propper N. János keresk. akadémiail igazgató vezetésével

Kizárólan első osztály, minden kényelmet és biztonságot nyújtó, szerfelett olcsó társasutazás a magyar előkelő világ tagjai részére. Előjegyzéseket elfogad, részletes főlvilágosítást nyujt

Propper N. János igazgató

Budapest, József-körút 15. sz.

Caesar és Minka

fajkutyatenyésztés és kereskedés

Zahna, Poroszország.

Ésküntetve állami és egyleti arany- és ezüst-érmekkel.

Ő felsége a német császár, ő felsége az orosz cár, ő felsége a török szultán, ő felsége a marokkói császár, ő felségök a németalföldi király és kiralyne szállítója stb. stb.

Ajánlanak különlegességeket luxus- és tenyész-kutyákban, a legnagyobb hegyi kutyától és ulmi dog-tól a legkisebb szalonleiblig. Továbbá édes tej- hus- ostos-kutyakalácsot saját gyártmány, legjobb, legmegleleleőbb kutyaeledel, mázsája 20 márká, 5 kilós postacsomag 2 márká.

Katalógus 40 képpel a legdivatosabb kutyafajokról ingyen és bérmentv. Díszkötésű brosürák, arany netzesel, képekkel, a fajbetegségek leírassal, 10 márká.

Állandó kutyakiállítás

Zahna pályaudvar.

Rác György jótánföldi szőlőtelepén és kertészetében kapható a legjobb

ÉLŐ-SÖVÉNY, MACLURA AURENTIACA,

nagyon sűrűn bokrosodó és kemény tövisű sövény. Gyökere csemeték, 1 éves, 4 frr, válogatott 6frr 50 kr. ezre náluli vételnél száza 1 frr; 2 éves, hossza 80—110 centiméter, ezre 12 frr, száza 2 frr; 3 éves, hossza 1—1 1/2 méter, ezre 16 frr, száza 3 frr; továbbá Gleditsia-élősvény 50—70 centiméter hosszú, ezre 5 frr, száza 80 kr. Sokféle legnemesebb alma, körte, őszibarack és ringlófák, száza 26—28 frr. Diófák, darabja 30 kr. Almavadonc, 2 éves, ezre 5 frr, száza 80 kr. Utszőli fák, akác 3—4 méter, eper, juhar, éger, tölgylevelű gyertyánfa, Betuka, Ribes aureum, intányos áron, száz és ezer száma. Vegre különféle fás- és zöldszőlő-óftványok, Portalis- és Monticola-alanyon. Direkttermő amerikai gyökere- és simavesszők. Rip. Portalis és Rupestris Monticola gyökere- és sima vesszők és európai gyökere- és sima vesszők.

Arjegyzékek szolgál az intézőség, Kula, Béacs megye.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyetemi tanar által gyögyecölökre ajánlott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

Idegbajokban, verszegénységénél, emésztési zavaroknál, gyengeségénél stb. kiváló sikerrel használtatik és egy itál

Legkellemeőbb üdítő itál.

Ára vidékre kőbányai vasúti állomáshoz szállítva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy ládától: 1 frr 60 kr, kis ládától: 1 frr 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmenten visszaadandókor visszaszolgáltatik.

Megrendelhetők: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII. Kertész-utca 40. és a vidéki rakétárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisisana automata buffel-ken is.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 5-én.
 Délután 2 1/2 órákor bérletenkívül mérsékelt helyárrakkal:
Hajnali harangszó.
 Falusi történet 3 felvonásban, dalkkal Irák Karczag
 Vilmos és Hevesi József.

Személyek:
 Lomnici KISS M. Telkes Mari Blaha L.
 Bérda Siposné Feryő Lubinszky
 Sándor Vidor Menyhért Németh
 Katica Gázi M. Werner Tollagi

Este:

Másodszor:

A görög rabeszelő.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall.
 Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét
 szerzte Sidney Jones.

Személyek:
 Antonia Bárdy G. Diomed Raskó
 Iris Hegyi A. Silvius Lubinszky
 Pomponius Solymosi Manlius Ujvári
 Heliodorus Németh Lollus Tollagi
 Aspasia Kury E. Curias Kiss M.
 Archias Szirmai Melanopis Csatai Zs.

Kézde 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi március hó 5-én.
 Délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyárrakkal
Aranylukodalmi.
 (1848-1896.)

Létváros színjáték 8 képpben. tínccal. Írta Beöthy
 László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fo-
 kete József.

Személyek:
 Koltay J. Kormányzó Füredi
 albornagy Maimr Boriska Serlegi
 Kálmán, felesége Szarvassy Pista, vő-
 leánya Aranyossy Legeay Odry

Este:

Egyiptom királya.

Operett 3 felvonásban. Írta Hellai Jenő. Zenéjét
 szerzte Forrai Miklós.

Személyek:
 XIII. Szezasztrisz Sziklai Zeneiz Komáromi M.
 Szinapisz Róssahegyvi Zobejda Szilassy
 Kalizs Gróth Bejletta Varga
 Memnos Boross M. Athletine Lenkeffy né
 Hepontesz Ráthonyi Irmisz Hében
 Arabarcezes Bessenyei Kakukfi Szalai

Kézde 7 1/2 órákor.

Agytoll és pehely

a legolcsóbb nagybani árak mellett, alapos por-
 és víz-teljesítés.

Bruck Gusztáv utóda
 tolnagykereskedésben,
 Budapest, Dob utca 3-ik szám.

Magyarországi Könyvtárak és Birtokok
 Jutékony adó Képe.

TÁVIRATI!
 Mi, Mússa népe, tudatjuk a
 PARASZTBÁL rendszabottaságát,
 val, hogy mindannyian, elénk
 hajó ágyúval, Kézde és
 val, részt veszünk Jutékony-
 csele balukon. HUGGA REPÉ.

A nyomdász-árvek alapja
 javára a Vigadó összes
 termelben

1899. évi március hó 12-én
 (vasárnap) tarja közösgünk

PARASZTBÁLJÁT.

A zenét a 69-ik számú, Jellasics
 nevű viselő os. is kir. gy. a zenekara
 vizsgálta. KRÁL JÓZSEF karmester
 személyre vezetés mellett.

Kézde este 6 órákor.

Belpó-díj:
 Előre váltott személyjegyre 22 korona.
 Eszo a pénztárnál 13 korona.

Miner szedők Belpó meglegő, min-
 den 500-ik ártesek ajánlóban részesül.

Concerti: Serpentina!
 Szépség-verseny!
 9 szes fogadtatása Mússa népének!

Jó könyvek

mélyen lezállított áron:

Babos közhasznú magyarázó szótár kötve (2 frt)...	1,50
Benedek Elek. A szív könyve (1,80)...	1,20
Betyari gondák, az alföldi rablóvilág történetei...	1,-
Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1,20) 60 kr., kötve (2 frt)	1,-
Kossutány Géza, nevezetesebb bűnesetek I., II., III., IV. egybekötve (4,80)	2,-
Mihályi Imre. Francia zászló alatt. Elmények és kalandok az Aquatoron (2 frt) 1,-, ugyanez kötve (8 frt)	1,50
Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1,-, ugyanez kötve (2,50)	1,40
Murger Henry. Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (150)	—,80
Sztanoy Miklós. Karamboljáték (2 frt) 1,-, kötve (3 frt)	1,50
Tólványi Titusz. Van-e más világ? (A szellem országá- ból) (1,50) 1,-, ugyanez kötve (2 frt)	1,40
Zola Emil. Pascal orvos, regény (1,60) 80 kr., kötve (2 frt)	1,20
(A bekerített árak a volt boldi árakat jelölik)	

Megrendelhetők:
Szilágyi Béla könyvkereskedés és antiquáriumban
 Budapest, IV., Károly-körút 26.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy 3-10 méter } 2,95, 3,70, 4,80 frt job
 hosszú szelvény. } 6- és 6,90 frt jobb } valódi
 gendó tel; s férföltö- } 7,75 frt finom } gyap-
 zetre (kabát, mellény } 8,65 frt legfinomabb } zósi
 és nadrág) ára csak } 10,- frt legeslegfinomabb }

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz 10,- frt-ért, valamint fel-
 öltö-szövetet, turiszt-öltömet, leendőm bb kammer-rukat szál-
 lit gyári árakon a legjobb hí nevűnek és szolidnak elismert
 postó gyáraktól

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszor-
 galásól kezesködünk.

A megrendevőknek, aki a szövetet 10-örvényenél több
 méterre a gyár székelyben megrendeli, 10-örvény lement kezes

Köhögés és tüdő-

bajok a felülmulhatatlan

bécsi eredetű tüdő-kivonatnedv-mészavassal,

használat mellett meggyógyulnak. Sok év óta a
 legnagyobb sikerrel alkalmaztuk mindennemű
tüdőbajokat, mellbajokat, köhögés,
rekedtség, elnyúltságosodást stb. Ezen
 kitűnő szer minden **köhögést** csillapít, fel-
 oldja a **nyálkát**, elmulasztja a **rekedtséget**,
 meggyógyítja a **tüdőgyulladásokat**, csilla-
 pítja az éjszakai izzedést, enyhíti a fádalmat
 a mellben és a tüdőben, minél fogva elátólag
 is hat. E könyv nem emészthető vasvegyület tar-
 talmánál fogva erősítőleg hat a testre, ameny-
 nyiben a vas a vért javítja és gyarapítja, mi-
 ánta a betegnek sápadt kinézőse is csakhamar
 elmúlik és az arczin ismét a rendez lesz. Egy
 tüdőbajos vagy vérszegény se mulasztja el a
 térd ezen kitűnő gyógyszer használatát, mely
 idő idő alatt visszahozza az elajított egészségét.
 E szer valódiságának bizonyosságát a mellékelt
 két törv. véggyűgyvel van elve. Ne hagyuk
 megunkat tévútra vezetni és értéktelen utána-
 tokat vásárolni, melyek a fenebbi nedvek csak
 némely anyagát tartalmazhatják és emellett gyál-
 kárúak is lehetnek. Egy eredeti doboz ára 10
 ar., post. után 20
 ar. (több csoma-
 nés-szállítólével
 jében (1000 péld.)
 1000 péld. is törvén-
KÖHÖGŐ VIKTOR
 PATENT-GYÓGYSZERTÁR
 Bécs, V. U.
 Schönbrunnstrasse 107.

ELŐRE VÁLTOTT RAKTÁRUNK:
Török József gyógyszerértára. Király utca 12.
 továbbá a Négyvezérszék háza. Váci-körút
 Radetz Róbert gyógyszerértára, József-körút.

Weszelszky Adolf

órák és ékszerész
 (keresk. bej. cég)
 Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.
 az Udvari Kávéházzal szemben

ajánlja dus rakatárát arany és ezüst-
 óráknak, ékszernek és drágaköveknek.
 Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
 Javítások gyorsan eszközöltnék.

Köhögés és melibajok!

minden faj, valamint a légző, gőg és tüdőhurutos megbetege-
 dései, néhez legrossz szájműködés, asztma, elnyúltságosodás,
 szeméremek, gyors köhögés, ingerős érzés a torokban,
 kezdőse gúnyokar leggyorsabban és legjobban gyógyítható az
 órák és legjobban elismert a kitűnő valódi, orvos rendelvény
 nélkül készült és erősen által a kitűnő Szt.-György-nedv-vel (egy
 doboz 50 kr.) és a hozzávaló Szt.-György-nedv-vel (egy
 doboz 30 kr.) segítségével. Pontos orvosi utasítás mellékelve. A
 hatás már néhány nap után látható. Két csomagnál kevesebb
 nem küldünk. Postán küldés és személyesen díj és szállítási
 díj. 20 kr. (post. díj nélkül) Városi magán-üzletben megrendelhető:
 a Szt.-György-gyógyszerértára, Bécs, V. U. Wimmergasse 30.
 Raktár:
 Budapest, **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerértára, Király utca 12. szám.
 Széveskedjék ezen híreket! Kérni is megvárni!

VI-ik főhuzása

alkalmából 30.000 különböző kisebb-nagyobb
 nyeremény kerül sorsolásra, melyek közül a
 legszerencsésebb esetben

1.000.000 kor.

nyerhető.

A huzás első napja márc. 12-én 10.00.

Sorsjegyek ára:

egész	fél
80 frt	40 frt
negyed	nyolcad
20 frt	10 frt

A nagyérdemű közönség rendelkezéniéért pon-
 tosan eszközöl

Deutsch Zsigmond és Társa

Budapest IV., Bécsi-utca 2. sz.

Belégzési kurák

orr-, gége-, torok- és melibetegeknek,
 a gliechenbergi mintára berendezett
 belégzési gyógyintézetben, József-körút 10.,
 Dr. Ziller gliechenbergi fürdőorvos
 szakzsar vezetés mellett. Felvételt 10-12 és 3-4-ig.
 A felvett betegek a kurát a nap bármely
 szakában használhatják.

A „NEPTUN” Mechanikai Gőzmosó

részvény-társaság

rendkívül gondosan mos

fehértéműket, női, férfi- és gyermek-fehértéműket,
 asztal- és ágyneműket, függönyöket stb. ma-
 gánosok, szálók és intőzetek részére;

kifogástalanul tisztít vegyileg

férfi és női felső ruhákat, takarókat, szőnyegeket,
 függönyöket és bármiméü szövetéleket;

és gőnyörtien fest

mezgalkut ruhákat, új vagy szinehagyott szöveteket,
 végarukat, gyapju, selyem és vegyes tonau árakat.

Kitűnő kiszolgálás, jutányos árak.

Vidékimeghízások gondos és pontosan teljesítetnek.
 Budapest: Gyárhoiység: K.-Soroksári-ut
 11. Fióküzletek: VI., Andrássy-ut 4., IV.,
 Keeskemélt-utca 11., VII., Erzsébet-körút 23.
 Telefon 63-08.

GYOMORSÓ

Az utazásoktól mint a védőjegy óvja.

SCHAUMANN GYULA

kerületi gyógyszerész készítése Stockerauban.

Evek óta kitűnően bevált étrendi szer az emésztés előmozdítására
 Azonnal eltünteti minden felesleges gyomoravart. Felülmulhatatlan a jó emész-
 tés szabályozására és főtartására.

Kapható Magyarországon és Ausztria
 minden nagyobb gyógyszerértára. Egy doboz ára 75 kr. Szállítási legalább 3 do-
 boz vételénél utánvéttel.

Főraktár: Schaumann Gyula kerületi gyógyszerértára, Stockerau.
 Raktár Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerértára. Budapest, Király utca 12.

Minden háziasz- szonyvegye meg a leg- yabb, Kugler-féle „Háztartászat” című könyvet, 2000-nél több receptjei és 200 kép- pel. Ára díszkötésben 3 frt és 25 kr. portó- ért. Megrendelhető a Budapesti Napló ki- adóhatalában.

Minden sző egyeztetés beiktatás postá...
betűkből 2 kr. Címmelet állásot hirt...
dobbokért külön 80 kr. kincstári...
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésre díjmentesen ad fel...
világosítást a kiadóhivatal: József...
kört 18. szám.

Levelebeli tudakozásokra ingyen adnak felvilágosítást, csak a válasza sűrűbbes bélyegot kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig körölni kell.

Nőszülni
6hajt állami tisztviselő 2400 ft évi fizetéssel, ki egy kis testi hibája miatt kerülni kénytelen a társaságot, nem akarván a gyonyoldások célpontja lenni. Mellyik tisztességes családból való 18-22 éves **hozomány nélküli leány** volna hajlandó testi hibám (kis púp) dacára frigyet kötni? Csakik komoly ajánlatok „Szerencsétlen” jellege alatt e laphoz kéretnek. 2178

Angol vagy francia
családnál keresek lakást ellátással, hol alkalmam lenne e két nyelvben gyakorolni magamat. Ajánlatot „Praxis” jellegével kérek e laphoz.

Született angol
hölgy egy a francia, mint az angol nyelvben alapos oktatást ad mérsékelt díjazás mellett. Szives megkeresések „Perfect” jellegével kéretnek e laphoz. 2178

Francia, olasz.
magyar, német és román nyelveket beszélő, zeneileg képzett (fuvolán, zenede, zeneakadémia, katonai zenekar) szép írásu, kereskedelmileg képzett művelt, 35 éves nőtelen fiatal ember, ki rajzol, fest, fényképez stb., magántitkári, felolvasói, utazótársi vagy ezekhez hasonló állás keres, szerény igényekkel. Szives ajánlatokat kér „Árpád” címen e lap kiadóhivatalába intézni. 2160

Táncosok!!!
Egy előkelő magyar fűrdő igazgatója a nyári időnyre 3 olyan jó táncost keres, kik azonkívül ügyes társalgók. Franciául tudók előnyben részesülnek. Feltételek teljes ellátás és 40 ft havii fizetés. Arcképes ajánlatokat e lap kiadója továbbít „Táncos” jellegével. 2179

Egy jó karban
levő **bicikli** pénzügyesség miatt vidéken olesón eladó. Cím a kiadóhivatalban (esetleg fénykép). 2177

Óvodáképés
fiatalember ajánlkozik sör- vagy borszállítónak, vagy esetleg raktárnoknak. Cím a kiadóhivatalban. 2180

El kell adnom a VII. kerületben lévő 3 telkemet.
Ezeknek össz-területe 198 □ 81, 16 81 utcal fronttal rendkívül élénk forgalmhelyen. Azon t. c. c. reflektánsoknak, kik velem címkéül „Három telek” jellege alatt tudatják, terrajzjal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgálok. Közvetítők kizárva. 2203

SCHAFFER RÓZA ASSZONY visszavarázsolja
az ő

„Kinoir“-jával

minden megöszült hajnak ifjúkori színetét a legpompásabb szűkét a legragyogóbb gesztenye-barnát, a barsonyszerű feketét, a „KINOIR” egyszeri használata elégséges, hogy a szín örökre szűke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért szín-árványlatot eltávolítani és a fejbőr tisztá fehér marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1.50 és 5 ft.

SCHAFFER RÓZA, Bécs, I. Bezirk, Graben 14.

Szabás, varrás és
mintarajzolásban intelligens hölgyek gyors és tökéletes kiképzést nyernek K-né Margitay Maris tanítványtételben, Keresésút 14. sz. 3856

Két igen csinos
s szépen butorozott szoba, mindkettő külön-külön bejárattal, egy vagy több urnak vagy hölgynek kizárva. Cím a kiadóhivatalban. 2149

Melyik
három nemesszülő gyermektelen uri nő fogadná örökbe egy szegény szerencsétlen, de becsületes család 3 kis leányát, egy 8 éves Anna, egy 7 éves Mariska, egy 5 éves Ilonka, szép és egészséges gyermekek. (Róm. katolikus). Cím a kiadóhivatalban. 2174

Tüzmentes vas-
szerénynt keresek. Ajánlatokat „Székény” jellegével a kiadóba címezendők. 3835

Fiatal leány,
ki a tőzsdében teljesen jártas, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2153

Fiatal flu
ki délutánonként zeneiskolába jár, keresne délelőtti írásbeli foglalkozást, esetleg hegedűórákat is adna szerény díjazásért. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 2152

A világ legjobb és aránylag olcsó cigarettáiban ajánlom a következők általán több ízben megrendelt és kintünöben talált **Cairo - Alexandria és angol** fajta oly különlegességeket, melyek nálunk nem kaphatók. A cigaretták mindegyikének címére közvetlen külföldről érkeznek, az árak nem vámmentesek.

Vidéki fiatalember hivatalnok, levelezni óhajt egy művelt fiatal leánnyal, házasság nincs kizárva. Leveleket „Jegyző” cím alatt kér a kiadóhivatalba. 3856

Egy tisztességes
fiatalember, kinek saját terményüzlete volt 3000 ft óvadékkal megfelelő állást keres. Ajánlatokat „szorgalmas” címen továbbít a kiadóhivatal. 2173

Okleveles
megbízható gyógyszerészegéd kerestetik, magyar, tót nyelvet értő, 90 korona havi fizetés és teljes ellátás. „Minősítvény” bemutatandó. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalnál. 2176

Ügyes szabónő
mérésüket díjazásért ajánlkozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cím a kiadóban. 2087

Kereskedelmi
szaktanfolyamot kintünő sikerrel végzett szép írásu fiatal leány alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2154

Árak 1000 drabkint Márka

4 éves szép szőke
leány örökbe adó. Cím a kiadóhivatalban. 3853

Egy intelligens
megjelenésü uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedő, vagy más megbízható állást keres. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 2171

Jó és szépírású
fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy írásbeli munkát. Cím a kiadóhivatalban. 2048

Egy csinos
szőld leány tüzletbe vagy mászártszékbe felirónő vagy pénztárosnőnek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 2062

Szép írású
hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény díjazás mellett. Cím a kiadóban. 5005

- Kyriacci freres, Cairo Apis 3. sz. 45
- „ Apis 3 A 60
- „ Non plus ultra 1 B 80
- Kalohiopolu Cairo 3 sz. 40 2 sz. 50
- D. Marcopolo Alexandria „Prince Boris” --- 50
- „Dufferia” --- 48
- „Bout Doré” No 2 --- 45
- „Bosphorus” --- 45
- „Royal” --- 55
- „Pearl D'Orlent” A. --- 25
- ditto „Grand format” --- 30
- „La Favorite” --- 35
- „Drama” --- 30
- Hadges Nessim Alexandria Prince of Wales --- 70
- „Dames” --- 50
- Nestor Gianacles Cairo Fin 5 sz. --- 70
- Nestor Gianacles Cairo Queen --- 90
- Dimitrino Cairo Lords 110

Gyors- és gép-
(Yost-féle) írást kintünöben végzett fiatal leány nagyobb irodában alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2172

Egy intelligen
megjelenésü uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedő, vagy más megbízható állást keres. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 2171

Kossuth Lajos
(1848.) életnagyságu mellképe (olajfestmény), aranyozott keretben olcsó áron 100 ft-ért eladó. Cím a kiadóban. 2159

Női- és gyermek-
ruha varrást üzletkebe, valamint privát a legutányosabb áron készítik. Cím a kiadóban. 2142

Gyermek mellé
kerestetik egy izr. gyermekkertész, vagy esetleg egy szerény és egyszerű izr. leány, aki a gyermekekkel való foglalkozásban kellő gyakorlattal bír. Cím a kiadóban. 2166

Angol cigaretták:
Capistan Navy Cut --- 35
Three Castle --- 40
Flor de Romanie --- 55
Lords & Commons --- 90
Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2161

A VII. kerületben,
a Központi pályaudvar közvetlen közelében, még 14 évig adómentes 3 emeletes ház, családi viszonyok folytán eladó. Pénzszükséglet 30.000 forint. A befektetési tőkének 13%o tiszta jövedelme kimutatható. Komoly vevők, kik címüket „Központi pályaudvar” jellege alatt e laphoz küldik, részletes felvilágosításokat szivesen adok. 3202

Láczay Szabó László
saját termésü régi Tokaji borai

Fuvola-
lekkéket ad zenedét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cím a kiadóhivatalban. 2158

Balaton-Bogláron
élénk kereskedelmi és fűrdőhelyen, a főtéren, egy kintünő forgalmu fűszer- és rövidáruüzlet nyílt pálinkamérés jogosítványval sör- és bor-elárústással, dohánytözeget engedélyvel más vállalat miatt azonnal átadandó. Cím a kiadóhivatalban. 2148

Pazar fénynyel épült III. em. sarkház
a Káivn-ter közelében, állandó előkelő lakókkal 14.400 ft. tiszta házbér bevétellel, mely összeg a befektetett tőkének 15%o-át teszi. eladó. Készpénz szükségeslet 38.000 ft. Közvetlen venni szándékozik kéretnek becses címüket „Ritka alkalom” jellege alatt e laphoz küldeni. 3201

Fiatal, szolid
leány felirónak vagy pénztárosnak ajánlkozik szerény feltételek mellett. Ajánlatokat „Szorgalmas” cím alatt kér e lap kiadóhivatalába. 2109

Szép arcvonású
egy éves kis fiamat örökbe adnám. Leveleket „Szomorú rózska” jellegével a kiadóba kérek. 2168

Fiatal leány,
ki a tőzsdében teljesen jártas, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2153

Fiatal leány
bárminő irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépiráshoz is ért. Cím a kiadóhivatalban. 3470

Szép praxissal
bíró tanárjelölt nevelői vagy korrepetitóri állást keres. Cím a kiadóban. 2109

Régi, férfi
piperecik (törv. védjegyvel) gyártásához és forgalomba hozatalához, néhány száz frrtal, működőtárs kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2157

Minden házi-asszony
vegye meg Zilahy Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes háziukrészatot is tartalmaz. Az ára igen szépen bekötve 1 ft 80 kr.

Köhögést, rekedtséget, elnyálkásodást, lélekzethiányt, minden tüdő- és gégebajt gyógyítanak

alaposan
HOFF JÁNOS MALÁTA-KIVONAT KÉSZÍTMÉNYEI

nevezetesen:
HOFF JÁNOS MALÁTA-EGÉSZSÉG-ITALA
HOFF JÁNOS MALÁTA-CUKORKÁI
HOFF JÁNOS MALÁTA-KIVONATA

tüdőbántalomnál köhögés és rekedtségnél elnyálkásodás és gégebajnál
1 üveg --- ára 75 kr. Kis papirdoboz 10 kr., bádogdoboz 10 kr., 1 üveg --- 1 ft.
5 „ bérmentve --- 3 ft 75 kr. nagy zsebkó 30 kr., nagy bádogdob. 30 kr. 5 „ bérmentve --- 5 ft.

KAPHATÓ
az összes gyógyszerertárakban, drogua-üzletekben, fűszer- és csemege-kereskedésekben.
MAGYARORSZÁGI FORAKTÁR;
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertára, Király-utca 12. sz.

Újdonságok divatszövetekben

az 1899-es évadra.

D. LEISSNER

áruháza

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81-83.

Fontos! MINTA-KÜLDEMÉNYEK
és képes árjegyzékek a vidék számára
kívánatra készséggel küldetnek ingyen
s bérmentve. Mélyen tisztelt vevőim érdekében kérem
tisztelttel, hogy minta-megrendeléseknél a kívánt
szövetek fajtáját és árátelét megközelítőleg megje-
lölni sziveskedjék, hogy így a kívánt fajtából annál
dusabb választékkal szolgálhassak.

Legújabb, sima, esikós és kockás divatszövetek 115 m. széles, méterje
60, 65, 75, 78, 80, 85, 90, 95 kr., 1.—, 1.05, 1.10, 1.20, 1.35, 1.50
frt stb. stb. (kizárólag szép újdonságok a legjobb minőségekben.)

Duplaszéles, stb. divatszövetek **41, 55 kr.**
Angol nyári coachman, 115 cm. széles, méterje **86 kr.**

TIROLI LODEN számos minőségben.
rengeteg választékban, u. m.: levánti, batiszt,
moszlin, atlasz-szatén, zefir, kivétel nélkül ki-
válóan szép, legújabb mintákban és legdivatosabb legjobb b minő-
ségekben. Gyönyörű kivitel!

Legújabb divat: Ancol pompás zefirek, szintartó, méterje **36, 45, 48, 50, 52, 58, 60, 65, 75, 80** kr. stb. a legszebb mintákban.
mindenféle fajtában, a legújabb,
SELYEMSZÖVETEK legmodernebb kivitelben, leg-
újabb mintákban és kitűnő minőségekben.

Árak és választék verseny nélkül!

Legújabb cover-coat-kammarnszövetek 115 cm. széles, méterje **1.30, 1.60**
frt, 120 cm. széles, méterje **1.95, 2.10, 2.55**, 140 cm. széles, mé-
terje **2.75, 3.60** (kizárólag legjobb minőségek).
Rayé Haute Nouveauté, legújabb divat, 120 cm. széles, méterje **1.90** frt.
Legfinomabb divatkammarn, selyemmel, 120 cm. széles, " **1.95** "
Divat-kammarn-pepita, 120 cm. széles " **1.55** "
Mousseline-Kammarn-Vigoureux, 120 cm. széles, " **1.50** "
Kiválóan ajánlatos szép, legeslegújabb divatu, mintázott divat kammarn-sző-
vetek, 120 cm. széles, mtje **1.35, 1.45, 1.55, 1.75** frt (csak legjobb kivitelű minőség).
Poupeline Lyonnais rayé, legfinomabb divat, 120 cm. széles, méterje **2.50** frt.
Divatkammarn rayé, nagyon jó minőség, 115 cm. széles, " **1.—** "
Nouveauté anglaise, 115 cm. széles " **1.15** "
Kiválóan finom divatújdonságok **2.50** frtől **5.—** frt-ig stb.

Korunk főnyavalyája az idegesség

és vértelenség, melyből számtalan más kór származik.
Ez ellen pedig legbiztosabban hat a

vasas china-bor

1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco 6 frt.
Ezen bor a saját magam által termelt ménesi shery-
vel van készítve és minden hasonlóvívi készítmények
között a legjobb chinaaljat és vasat tartalmazza.
Reznayai Máttyás gyógyszerész, művegy-
szeti laboratoriuma Aradon.
Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész
urnál, **Egger-féle** Nádor-gyógyász., valamint minden
magyarországi gyógyszerháznál.

Specialista sérvkötőkben

Cs. és kir. osztr.-m. és belga kir. szab.
Kétféle sérvkötő
orvosi tekintély véleménye
szert a legtekintélyesebb szem-
nomban, nem csúszk, nem
gyakorol kellemetlen nyomást
és elválasztja egyszerű szerke-
zetétől fogva az eddigi sérv-
kötők hiányait.
Ára: egyoldalu 6 frt,
ketoldalu 12 frt.
Gyárban készülnek ezeken-
kül: Müllárok, műkövek, műle-
ves fűzők, gyomos tászkák, járó-
és nyúlógépek, gummi gúrcs-
érhasnyak stb.
Megrendeléseket pontosan
eszközzel
KELETI J.
kötőszersz és orvosbeszélő mű-
szersz **Budapesten.**
Főút: 17.
IV., Koronaherceg-utca 17. s.
Gyár:
IV., Rostály-utca 15. szám
Közzé közzét az árak.
Nagy képes illusztrált árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlik különféle legelhanyagol-
tabb bántalmak, a vér infektionális betegségei,
valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok
(impotentia) ellen paratlan sikerű gyógyulása
folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
RENDELŐ-INTÉZET

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.
Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kgyia s orvosi technika előretört vivmányai szerént a korszakakötő "Katharose" gyóymód alapján nagyszabású gyóymtermelkek van berendezve és a legrobb-
dobb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyóym-
lást biztosít.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán
honorárium teljes gyóymulás után fizethető.
Az intézet nyitva d. e. 8-1-ig, d. u. 2-8-ig.
Levelekre díjmentesen válaszoltatik.
Külön váró- és gyóymtermek, külön be- és
kimeret.

A R A D.

Révész Nándor könyv-, zenemű- és papírkereskedése Arad. Szabad-
ságr 20. sz. Hozál és világhíradalmi termékek állandó és dus raktára. Iskolai könyvek,
Gárdai zenemű raktára a legnagyobb ir nyelvi kiadványok van felszerelve. Gyógyi
könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindenemű író, levél- és rajzpapírok-
író- és rajzszerekből. Legnagyobb és legszebb választéku raktára mindenféle dísz levél-
papírok és egyszerű levélpapíroknak. Üzleti könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órász, ékszerész és látszerész, Arad,
Andrássy-tér 15.
Javitások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

**Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb hely-
lén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitűnő konyha,
szép szobák, mérsékelt árak.**

Meghívó.

A „Magyarországi kereskedelmi utazók egyesülete“ folyó évi
március hó 26-án délután 2 óraker saját helyiségeiben (V., Sas-utca 5. sz.)
rendes közgyűlést

tart, melyre az egyesület tagjai tisztelttel meghívattak.
Budapest, 1899. március 1-én.
Dr. RADVÁNY MÁNÓ, **AUER RÓBERT,**
1. titkár. elnök.

- Tárgysorozat:**
1. Az igazgatóság évi jelentése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése; a felmentvény megadása.
 3. Alapszabály módosítás.
 4. Az 1899. évi költségvetésről tárgyalás.
 5. A rend és tagoknak nyújtandó segély összegnek megállapítása.
 6. Azon összeg megállapítása, a mely-
övények és árvek külön segély-
zésére fordítandó.
 7. Megállapítása azon összegnek, a
mely elhalálozott nőtlen rendes ta-
gok inségben maradt szűlőinek se-
gélyezésére fordítandó.
 8. Megállapítása azon összegnek, mely
a szorult helyzetben levő rokkant
és keresetkötelen rendes tagok
havi segélyezésére fordítandó.
 9. Netaláni — alapszabályszerű módon
benyújtott — indítványok feletti
határozathozatal.
 10. Nyolc igazgatósági tag, három fel-
ügyelőbizottsági tag és két felügyelő-
bizottsági póttag választása.

Megjegyzés. A közgyűlésen való részvételnél, rendes tagoknál a tag-
sági jegyek, pártoló-tagoknál pedig a tagdíjjal kifizített nyugták szolgál-
nak igazolásul. Alapító tagok szintén bírnak szavazati joggal. — A rendes tagok-
nak jogukban áll az elnökség és igazgatóság választásával, ha Budapestről tá-
vol vannak, ajánlott és két tanu által előttemozott levél után szavazni, mely
levélnek azonban egy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság kezéhez kell
érkeznie. Alapsz. 19. §. — Egyes tagok önálló indítványát legalább 15 nappal
a közgyűlés előtt és legalább 10 szavazatköpes tag által pártolva az igazgatósá-
nál beadandók. — Alapsz. 40. §.

Külföldi
32 éremmel.

A nyers anyag gyors megvalósítása biztossá teszi a gyártmány mellányt és kitűnőséget.

A Hartwig és Vogel-féle gyár Ausztriában, Magyarország legnagyobbik, berendezései a legjobbak és legteljeszerűbbek!

Elismert kitűnő minőség!

Wadós, felhatalmas!

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Mísore Santal) gyakorlat nagy hatást ut és idült hólyag, vesé- és főleg os-bántalmaknál.
A Santal Egger-
capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Mísore Santal-olajat tartalmaz-
nak és emelőkív hatások megjelölés.
Aki rövid idő alatt akar megszabadulni győrs bajától, használja Santal Egger. Egy eredeti üveg ára 1 frt 60 kr., vidékre a postai költség mellett, posztán, a legújabb kiadványra 1 frt 70 kr.
Főraktár: **gyógyszertára, Nádor'-hoz**
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Fontos szervbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMA NY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. gummikötők. Ezen szerkezetű kö-
tyel a többi sérvkötők felett a követ-
kezők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást, 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható, 3. A pehelyt oly módon ide-
munkal a sérvhez, hogy a sérvnyag teljesen elfárad és így a sérv kicsu-
szása lehetőlen. 4. A biztonságát év feltalálásával pedig a sérvkötő leca-
sztatás nélkül, Ezen szerkezetű kö-
nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerté. 5. A biztonságát év feltalálásával pedig a sérvkötő leca-
sztatás nélkül, Ezen szerkezetű kö-
szereket bevezetett, s melyek a t. v. övényeknek mindenkör rendelkezésére állanak. Ölszerzése mellett az árak mérsé-
keltek.
Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Ketoldalu 10 és 16 frt.
Gyermekeknek a félvel olcsóbb.
Rendelésnél a testi bősége kerétek centiméterekben, továbbá: hogy a sérv jobb, bal vagy mindkét oldalra.
Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélgyógy sérvkötőkben, haskötők, köldökötök, írgyógy, mindenemű műfogcszabás, górcsúrészvény, hát-
egyszerű, léghőmérő, ágyvédő, havi-
bajféltők és minden e szakmába vágó cikkben.
Rendelőkülföldi kaptalások **GUMMI-kötők legeszegegekben.**
Ezen szerkezetű kötyel, a legújabb kiadványon készült és a postai költség mellett, posztán, a legújabb kiadványra 1 frt 70 kr.
Főraktár: **POLLITZER MÓR és FIA**
cs. és kir. szabad. orvosiudal kötszerész
Budapest, Deák Ferenc-utca 10. s Alapítva 1859.
ÁRBEVÉTEK kívánatra zárt borítékban bérmentve küldetnek.
A címre ügyelni tessék!

Hofmann Rudolf
gummiáru gyári raktára
écs.IV., Margarethenstrasse 38 b.

GUMMIKÜLÖNLEGESSÉGEK

A tünitőházegyletnek, a tu-
ristaklubnak és a cs. k. ál-
tambivatalnokok szállítója

Minden sző egyeztetési beiktatása petit betűkből 2 kr. Címmelet ellátott hirdetésokért külön 30 kr. kúncstári bélyegdj jár.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegzet kell mellékelni. Tudakozásoknál a kiadóhivattal mindiz küldölni kell.

APRÓ HIRDETESEK és előfizetések felvételnek a BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban

József-körút 18. valamint a következő okmányosztályokban:
 Brenner útvérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkok.
 Adla- Leona, Lipót-körút.
 Nemeselek-telje tőzsede Petőfi-tér.
 Öv. Webr. Viln. sné, Váci-körút 15.
 Feldmann Mór, Marokkó-utca 1.
 Kürthy Kálmán, Harmad-utca 1.
 Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.
 Redlich Szidónia, Király-utca 59.
 Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.
 Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38.
 Schneller Mór, Dob-utca és Károly-körút sarkok.
 Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsede, Kerepesi-ut. 1.
 Öv. Huszáda Anna, Múzeum-körút 10.
 Szántó Mór, Kocskeméti-utca és Kálvin-tér sarkok
 Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarkok.

„Két nefelejtset“

Címre fenti jászok alatt. 2182

Tükör.

Köszönöm boldogított, — levelét is megkaptam, — fájt, hogy oly ritkán lát-hattam, gondoltam, hogy ráparancsolatok, mert észre-vevtek. Jövére jobban vigyázzunk. Este utazom, — ha megértett kérem, — hogy mint tegnap mutatni azt a mit tegnap mutatott. Csókolom. Adjon kérem életjét! 3848

„Cicus“

írhatsz, de baragszom, mert nem jöttél, várlak, levél készen. Cicusod. 3852

Egy feltűnő esinos

szőke lány szeretne megismerkedni egy állami hivatalnokkal, leveleket „Szőke Angyal“ jellege alatt a kiadóba. 2181

Ismeretség

hiányában ez uton óhajt egy esinos barna fiatal ember (izr.) akinek havi 120 forint fizetése van, egy intelligens nővel ismeret-séget kötni. Házaság némos kizárva. Levelek a kiadóba „26“ alatt. 3849

Vezérlő csillagom.

Nem hittem volna, hogy ez megtörténjen, hogy Töled, kit úgy imádvá szeretek, már negyedik felhívásom, — hogy boldogított néhány sorral — megtagadod. Esdvé kérek írjál, ha léteztél nálad valaha boldogító érzés részemre, csókolj siring imádó 3845 Buksi.

Jólkána Abbazia!

Tudtommal e lapot ott is olvassák, vagy elkérüli ügyelmét érteintésem? Kérek választ, hogy mutat?

Csintalan Katica.

Már nem tudom mire vlni, miért várt kedves leveledre ilyen sokáig. Gyán kérem olyan m-előbb.

Parisien diplomé

enseigna le français á bas prix. Adresse á l'expedíon. 3843

Ön gyáva.

ha attól fél, hogy ha egy csekély hozományval bíró leányt veszen feleségül, több lesz a gondja, és ÖN TÉVED, mert egy szerető feleség nem-csak hogy megosztja Önnel gondjait, hanem még hivatala is van arra, hogy sorosan lendítsen és még a meglévő gondjait is elhárítsa és pedig annál az egyszerű oknál fogva, mert ÖN, ha egy szép, fiatal, szeretetreméltó, vidám kedélyű feleséggel bírna, ÖNNEK sokkal több kedve, merészből, vállalkozóbb és cédulato-sabb lenne minden mű-ködsé. Es ha ÖN érte-nesen övezgy, kinek annyán gyermekei is vannak, hisz akkor ÖNRE az én nővérem egy valóságos áldás lenne. Nos hát ÖN vagy ÖNÖK, alk az ilyenpen gondolkodik, jó nevelésű, szép magas alakú (de nem so-vány), szép kelengyével bíró és jelenleg állásban lévő nővéremmel komoly, csak komoly szándékkal megismerkedni óhajtának, küldjék leveiben „Szeregy“ jelző alatt címüket és jelenlegi viszonyaikról ki-méretű értesítést a lapki-adóhivatalába. Diskréció biztosítva!

„Niobe!“

Szeretném, ha nem tar-tana közönségesnek, mi-ker azt mondom, hogy szeretem és nem bigy-gyestetőn gyúnosan aj-kait, ha bevalom, hogy imádom. Sem nagyon kö-zöséges, sem nagyon ide-alista nem vagyok, csak egy a középúton, éppen azt keresve, a mit kedgyed egy igaz, őszin-telen szerető szívet, min-den mellékérdék nélkül. Kettőkönk áll a kérdés, illetve együnkön és pedig csakis Kegyden. Az én érzelmim már nyilván-vaolok, Asszonyom! pe-dig... Nos, vasárnap azt is megtudom! Milli-ósz csókolom gyönyörű kezeit.

„Látja, minek írta meg a címét!“

Igy kezd az a nehány, drága sor. Erről rá is ismer-sz. Szeretlek örültem. Te tudod legjobban. Nap-nap után vötközöm, önkívület-men újra és újra szerelem-ről beszélve ahhoz az édes, gyönyörű arckép-ved. És ha bün is, nem tudok másként és nem is lesz másként soha. Mind-ig érzem és tudom, hogy kimondhatatlan, örületes szerelmemmel fogok előttem leborulni mindig, bármit hozzon is a jövő. Ha ész-revetted ezeket a sorokat, írd meg aronnal, azt is, irhatok-e néha így. 3854

Édes első

szerelmem. Nagyon le-velemben hatott ráom beteg-ségének híre, azóta nem tudok nyugodni, de bizon-a jó Istenben, hogy minél előbb meg fog gyógyulni, csakugyan nagyon szép magácska, de én úgy érzem, hogy az én szerelmem egy hölgy iránt független annak szépség-től, s ha magácska nem is volna szép, azért én épp oly kimondhatatlanul, veletlenül szeretném, jussámán, mint így, igen kérem, ne várakozasson hosszú levelével. Jobbnál, csókolja. 2183 Aladár.

Nagy Pallas Lexi-

kent keresik a földművelés-nyel megváltozni. Ajánla-tok az ár megjelölésé-vel Győr-Sat-Utca „P. J.“ címen kérektek. 3850

Birtok

Somogyegében vasut mellett, 80 hold prima szántó, 4 hold szőlő, 2 ház családí viszonyok miatt vendikül jutányosan el-adatik vagy budapesti házra becsereztetik. B5-vebhet Hoffman, VII. Almassy-utca 1. 3851

Szabás-, varrás-

és mintarajolásban alapos oktatást nyernek in-telligens hölgyek egy hó-ald Paller Amélia taníté-zetében, Váci-utca 10. sz. Tandj 10 frt. Minden hölgy varrat magának. Francia minta 50 kr. Tankönyv magántanulásra kapható. Angol ruhák ju-tányosan elkészíttetnek.

Ismét

megnyitlik f. 6. március 15-ével a bírósági végre-ható vizsga előkészíté-séhez a rendes tanfolyam. Az előadások kizárólag képesített szakgyógnök által tartanak az esti órákban is. A sikerrel letett vizsga esetén, jó-josítva van minden irni, olvasni tudó magyar ho-nos ily állásra pályázni. B5vebhet és beíratások naponta d. u. 4—6 óráig. Rikker L. képesített bír-végrehajtónál, VII., Miska-utca 5. sz. 3857

Szabás,

varrás és mintarajolás-ban alapos oktatást nyernek intelligens hölgyek, eredeti angol és francia mód szerint, eredmény-iránti jótállással, tandj 10 frt, minden hölgy varrat magának ruhát, francia és angol minták kaphatók. Ungár Ferencné varró és szabásati tan-ítészetében, István-ut 3. Rottenbiller-utca mellett. 3847

Akinek megvan a „Kereskedelmi Vegyészlet“

évente 2—3000 frt mellékjövédelenre tehet szert.

Koresma

Ujpesten, sarokhelyiség, gyárak közelében, napi átlagos 30 forint bevétel, lakással 350 frt háztér, saját házába való átköl-tözés miatt nagyon olesón eladó. Továbbá egy kevés bérebeadó és kintő forgalmu nyári üzlete egy cinasz körös óvadéka-k kerestetik. Pálkánem-érésbe igen alkalmas egy fiatal embernek, 100 frt óvadékkal igen kedvező feltételek mellett felvételi leizmólasára. B5vebhet Weibsch és Marer Bpest., Erzsébet-körút 34. 3849

Birtok

Szabolcsban 380 hold 36.000 frt, Mátyásarosan 470 hold urilakással 28.000 frt, 140 hold 11.000 frt, Szatmárban 800 hold fel-szerelve 166.000 forint, 126.000 frt teherrrel, 2400 hold szarvele. 345.000 frt teher. 255.000 frt, 256 hold, 26.500 frt teher. 16.000 frt, 1500 hold, 190.000 frt teher. 175.000 frt, 800 hold, 75.000 forint teher, 55.000 forint, 4715 hold, 210.000 forint, 4800 hold, 250.000 frt teher, 220.000 frt, 230 hold, 22.000 frt teher. 180.000 frt, tehervételtől leronszó. 987 helyen lévő birtokok eladásával biztatom meg, általam vevő kevés pénz-zel, sok teherrrel vásárol-hat. B5vebhet levelezégy küldésével Pál János föld-birtokos, Szatmár, saját ház.

Főnyeremény-

néi többet ér a „Kereskedelmi Vegyészlet“ című könyv, pedig az ára csak 1 frt 20 kr. (De már csak pár napig.)

Hölgyeim.

Minden hölgy fűdisse a tiszta, sima, fehér, rózsás úde arcszín. Ezt elérheti mindenki, ki Mille Fleurs-Crémét használja, mely zisztalon, végülizta és nap-pal is használható. — Mille-Fleurs-Crème kis tégely 50 kr. könyveskövel; ebben megtalálható minden títka az arc, kéz, haj és test ápolásának. Mille Fleurs-zsappan 40 kr. Mille-Fleurs-poudre, fehér v. rózsaszín, 1 doboz 60 kr. — Frak-tár: Török József gyógy-szertára, Király-utca 12. — Lejkismeretesen ajánlha-tom mindenkinek kintő hajjázmetet, mely az ősz hajnak 1 óra alatt eredeti színét visszaadja, kapható fekete, barna és arany-szőkésben, üvegye 3 frt (2 hóig elegendő.) Kintő fopaszta kapható, mely párszori használat után a legelnyarogottabb fognak gyönyörű fehér színt ad; próbátégely 60 kr. Nem elegendő ajánlhatom höl-gyógnöknek homlokötmet, mely a legrovidebb idő alatt a ráncokat a homlok-ról tökéletesen kisimítja, szép formás s fehérre változtatja, nappal v. éjtel alkalmazható; darabjau-taslat 1 frt 50 kr. — Szőrülő, próbátégely 60 kr. — Hölgyeim, legyenek teljes bizalommal hozzám, biztos eredményű és cik-kim arntalmanságáért le-keskedem. Utánvéttel bír-hatóvá kiildöm. MANDL JDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12.

Videki ügynököket

felvessz sorozatok részlet-felvitelre való eladás cél-jából magas jutalék mellett FLEISSIG SÁNDOR bank- és váltó-üzlet, BUDAPEST, Erzsébet-körút 2. Igen jövédelenző kereset, idővel esztleg fix fizetés adatik.

Nevelőnőket

idegen nyelv- és zeneis-merekkel, vagy egyze-riettebbek jó bizonyítvá-nyokkal, kintő gyemkértésznőket önkével vagy e nélkül, minden nemzetségű bonneokat

ajánl és elhelyez lejkis-meretesen Szegheóné S. Lujza, Budapest, Andrásy-ut 28. 5828

Gras-Saal!

Gras-Saal! — Szentendrei. — WASANTA — legjobb kenti-mentés. — WASANTA — víznyelvény-pestesanyag 1 frt 50. 1 kg. 45 kr.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre. Náthán Ignác

kárptkos- és asztalos-butor egyedüli főraktára VII. ker.

Erzsébet-körút 23.

Árjegyzéket védekre ingyen és bérmentve.

Vérpiros NARANGS

valódi cstanulni vérpiros fel-szerelvény. Hevben száka 2.50, 3.50 és 4.50. Vidékire vasúton egy eredeti láda 150—160 darab vérpiros macuak narangs 5.25 frt, ugyanolyan láda sárga bájmarans 3.75 frt. 1 láda óráis piros 80—110 drógy 4.50 1 láda óráis sárga 80—110 drógy 3.—

1 frt 20 krajcár

akkor kaphatók éven-t 3000 forintot, a gy „Kereskedelmi Vegyészlet“-et rendel érte

Olesó arany és ezüstélnadás,

valamint a legszép-ök-szertárgyak. n. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfi órák 10 frt, szeméntyűrik, filberva-lók, brosstók, 6 frt 50 br-tól kezdve. 12 darab való ezüst éln-ésköz 6 frt 25 kr., étkész-szervezek 12 szemlyere 140 frt, 6 szemlyere 75 frttől kezdve. Grandolok,gyertvartók, láncok és e szakkába rá-zó cikkek grammja 8 kr, minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zölögőz rézú-lánat.

Grünberger A. Béla örökösai

Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 28. Köps árjegyzék in-gyen és bérmentve.

COPYING OFFICE.

Bárminemű írás-munkákat, leírás-sokat, sokszorosítá-sokat és fordítá-sokat minden nyelven, ugymint gyorsíról v. fonog-raf felvételeket elvállal a „YOST“ írógép r. t. Erzsé-bet-körút 9—11. New-York palota.

Videki ügynököket

felvessz sorozatok részlet-felvitelre való eladás cél-jából magas jutalék mellett FLEISSIG SÁNDOR bank- és váltó-üzlet, BUDAPEST, Erzsébet-körút 2. Igen jövédelenző kereset, idővel esztleg fix fizetés adatik.

Nevelőnőket

idegen nyelv- és zeneis-merekkel, vagy egyze-riettebbek jó bizonyítvá-nyokkal, kintő gyemkértésznőket önkével vagy e nélkül, minden nemzetségű bonneokat

ajánl és elhelyez lejkis-meretesen Szegheóné S. Lujza, Budapest, Andrásy-ut 28. 5828

Gras-Saal!

Gras-Saal! — Szentendrei. — WASANTA — legjobb kenti-mentés. — WASANTA — víznyelvény-pestesanyag 1 frt 50. 1 kg. 45 kr.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre. Náthán Ignác

kárptkos- és asztalos-butor egyedüli főraktára VII. ker.

Erzsébet-körút 23.

Árjegyzéket védekre ingyen és bérmentve.

Vérpiros NARANGS

valódi cstanulni vérpiros fel-szerelvény. Hevben száka 2.50, 3.50 és 4.50. Vidékire vasúton egy eredeti láda 150—160 darab vérpiros macuak narangs 5.25 frt, ugyanolyan láda sárga bájmarans 3.75 frt. 1 láda óráis piros 80—110 drógy 4.50 1 láda óráis sárga 80—110 drógy 3.—

1 frt 20 krajcár

akkor kaphatók éven-t 3000 forintot, a gy „Kereskedelmi Vegyészlet“-et rendel érte

Olesó arany és ezüstélnadás,

valamint a legszép-ök-szertárgyak. n. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfi órák 10 frt, szeméntyűrik, filberva-lók, brosstók, 6 frt 50 br-tól kezdve. 12 darab való ezüst éln-ésköz 6 frt 25 kr., étkész-szervezek 12 szemlyere 140 frt, 6 szemlyere 75 frttől kezdve. Grandolok,gyertvartók, láncok és e szakkába rá-zó cikkek grammja 8 kr, minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zölögőz rézú-lánat.

Grünberger A. Béla örökösai

Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 28. Köps árjegyzék in-gyen és bérmentve.

Rendkívüli alkalmi vétel!

20 kötet könyv csak 4 frt 65 kr.

5 kötet Koec Pál világhírű követőköt regé-nyei: A Bellevillei szűz. — A szerelem jelszava. — Márton ur szamara. — A férfi, feleség és a szerető. — A három-szolnásy leány. Egy-egy kötet 268 lap.

1 Adomák a magyar nép életéből. Kiadta Vihogó A. 110 lap.

1 Albrécht. A nemi be-tetgségek gyógyítása. 92 lap.

1 Yang. A szépségek tík-ka. 64 lap.

1 Betyárok. Történetek az alföldi rablólódból. Gróf Ráday korában. Irta: Ró. 192 lap.

1 Basco a bűvész, varáz-szó és ezermester. 126 lap.

1 Csiszér—Ugrócy Ida. A szerelem harcosai. 2 kötetben 500 lap. Reg.

1 Dasch Grófnő. A szer-etet áldozata. Regény. (Az 1791-iki francia for-radalom korából) 150 lap.

1 Gyorsírás 1 óra alatt. 1 Gaál Karolin: A ki bir-ja, marja 176 lap.

1 Huszárserleimék. Egy huszárhadnagy szerel-mi kalandja. 118 lap.

1 Jósika Julia. Az élet esélyei. Regény 220 lap.

1 Legjobb magyar pohár-özözlők. Alkalmi beszé-dek és felkötésűntök gyűjteménye.

1 Megárt! Az észérég-tan kis kútja. 130 lap.

E 20 kötet könyv 11 forint 70 krajcár helyett csak 4 frt 65 kr. Megrendelhe-t: SACHS és POLLÁK könyvkereskedésben Bu-dapest, VI., Andrásy-ut 37. szám.

Könnyű fizetési feltételek! Diszes, olesó vasbutorok, gyer-mekágyak, ruganyos acélsodrony-ágybetegek, afrik- és löszér-matrácok, paplanok, szövetszűnyeg-nyel, ágy- és asztaltetők. Kár-pitkozó fa-butorok, tükrök, és fűgglámpák kaphatók Pápat és Náthán gyár-szerelőknél, Budapest, V. Andrásy-ut 2. (Fonciera-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzé-ket ingyen és bérmentve küldünk.

Életbiztosítás

felesleges, ahol megvan a „Kereskedelmi Vegyészlet“ című könyv. (Mert ott vagyon marad.)

Ócska és uj

ajtók, ablakok

méret után, teljes fel-szerelve olesón kaphatók

EISLER ÁRMÁN

építő asztalosnál Budapest, V. Nádor-u. 61. (a Lipót-körút sarkán.)

Katona-ügyekben

reklamációkat,

megismerés niteveléket, idő előtt megléte-re engedélyeket, ellár a tisztváros és önkéntesek összes személyes ügyeiben st. Don Iosef Janos v. szék. és kir. százados tulajdonosi képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

Magy vagyont

szerezhet a „Kereskedelmi Vegyészlet“ című mű birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legkülönböz szak-ferfiai állították össze, 3 frt bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldésel) 1 frt 20 krajcár lejt állított áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozású férfi vagy nő

éven-t 2—3000 forint

biztos jövédelenre tehet szert, tökébbeketés nél-kül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munká-val.

Mindenemű kereskedők és iparosok üzletük jövédelmét meg-készíreshetik,

tisztviselők és tanítók urak szabad óráikban könnyű és be-céletes munkánk által családjuk részére.

VAGYONT szerezhetnek a könyv tantárái nyomán.

Már csak néhány száz példány van raktáron, ezért mindenki szíves érdekeljen cselekedni, ha haladéktalanul megrendeli, lez-csúszteriben postautalványan.

Megrendelhet a „Kereskedelmi Vegyészlet“ könyvtárállátánál

UJPEST,

István-utca 2. szám.

A Gólya!

a Földváry-cégtől átvett fegyvernemeket,

az éület újrafelkötés miatt olesón árusítva.

Félmeg ócska—keznyű ezöltő 1.20, most pária 60 kr. Csecesem—belonye, szoldán kúrtúra 15 fr. 1 vég remek D-siflon, 30 rőt 4.85

1 vég lepedő-vászon 2.90 s 5.80 1 vég 30 rőt Csanavás 4.25 1 vég rumb, vászon, 50 rőt 5.80 6-szem, kőrész-tetők 1.20—1.40 6-szem, szepele fehér lenitők 2.20—2.60

6 db dam-36-tűzők 1.10—1.25 6 finom szelvényes 70—120 1 finál szelvény és nadrag 1.20—1.30

3-ötös raktár, 8 db 1.40 3-ötös raktár, 3 pár 1.40 Kintő alsó nadrag uti 1.70—1.20

Hímzett női nadrag 1.15 Hímzett női kőrakítás 1.15 Nőtűz, mely 15 vég intól 3 pár fűdecs-barisnya — 00